

AALBORG UNIVERSITET

Kandidatspeciale i Socialt Arbejde

Institut for Sociologi og Socialt Arbejde

31. maj 2024

*Digitale Krænkelser og Ansvar: En kvalitativ analyse af
samfundsinstansers perspektiver og deres betydning for kommunale
beredskabsplaner af vold og overgreb mod børn og unge*

Speciale udarbejdet af Pernille Andersen, 20220230

& Julie Gutfeld Johansen, 20220207

Vejleder: Helle Bendix Kleif

Anslag inkl. mellemrum: 191.857

Abstract

This master thesis examines perspectives on digital violations and the distribution of responsibilities among various societal institutions, including Red Barnet, Sosialstyrelsen, Kommunernes Landsforening (KL), and Gladsaxe Kommune. It explores how these institutions perceive digital violations and how these perceptions impact municipalities' inclusion of digital violations in their contingency plans. Additionally, it identifies factors influencing municipalities' and frontline workers' focus on handling digital violations and how this is reflected in municipal contingency plans for violence and abuse against children and young people.

Current legislation requires municipalities to develop a contingency plan to coordinate and handle violence and abuse against children and young people. However, it is not legally mandated to include digital violations in these plans. A recent report by Epinion for Red Barnet (2022) points out several issues, including that only 11 out of 72 municipalities addressed digital violations in their plans. Based on this observation, this master thesis focuses on municipal contingency plans as a crucial tool in safeguarding children and young people from digital violations.

The master thesis concludes a consensus that digital violations are a serious issue gaining attention. However, some informants lack awareness of their severity, often equating them with other forms of abuse. Digital violations are less defined within traditional norms, complicating their differentiation from other abuses. Consequently, they cannot be recognized solely based on their substantive content.

Furthermore, it can be concluded that there is also a fundamental discrepancy in responsibility distribution, with varied perceptions causing disagreement. Despite increased awareness, inconsistent perceptions of severity and urgency persist, reflecting a gradual recognition of digital violations as a social problem. This impacts several key factors that influence municipalities' and frontline workers' focus on handling digital violations, including the lack of clear guidelines in the Children's Act, SISO's guide, and municipal contingency plans. This results in confusion leading to varied practices and priorities across municipalities, with some failing to include digital violations in their contingency plans.

Frontline workers' ability to translate political intentions into concrete actions depends on their knowledge and resources. Without sufficient knowledge and clear guidelines, municipalities may underestimate the problem, leading to inadequate inclusion of digital violations in contingency plans. This unclear responsibility distribution reflects a vulnerability in the public system, potentially overlooking aspects of children's protection and well-being.

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	6
2. Problemstilling	7
3. Problemformulering	10
3.1. Undersøgelsesspørgsmål	11
4. Afgrænsning	11
4.1 Genstandsfelt	11
4.2 Målgruppe	12
5. Begrebsafklaring	12
5.1 Digitale krænkelser	13
5.2 Samfundsinstanser	14
5.3 Ansvarsfordeling	15
5.4 Håndtering	16
6. Begrebsdefinition	16
6.1 Kommunale beredskabsplaner og det sociale arbejde	16
6.2 SISO's guide til kommunale beredskabsplaner	17
6.3 Digitale krænkelser mod børn som socialt problem	17
7. Abduktiv tilgang	18
8. Videnskabsteoretisk orientering	20
8.1 Den hermeneutiske cirkel	22
8.2 Dobbelt hermeneutik	23
8.3 Teksthermeneutik	23
9. Forskningsdesign og Metode	24
9.1 Tematisering - Fase 1	25
9.2 Design og Interview - Fase 2 & 3	25
9.2.1 Udvælgelse samt adgang til informanter	27
9.2.2 Præsentation af Eliteinformanter	27
9.2.3 Strategien for de tre Eliteinterviews	29
9.2.4 Rundspørge til Kommuner	30
9.2.5 Præsentation af aktørinformanten	32
9.3 Transskription - Fase 4	32
9.4 Analysestrategi - Fase 5	33

9.4.1 Forskellige typer af data.....	36
9.5 Verifikation og rapportering - Fase 6 & 7.....	36
10. Sekundær empiri	38
11. Databeskyttelsesregler og forskningsetik	39
12. Teoretisk position	40
12.1 Valg af teori - Spector & Kitsuse	41
12.1.1 Claims-making-teorien.....	41
12.1.2 De fire claims-making-faser	42
12.1.3 Kritisk refleksion af teorien.....	43
12.2 Valg af teori - Bauman	44
12.2.1 Flydende modernitet	44
12.2.2 Moralsk ansvarlighed.....	45
12.2.3 Kritisk refleksion af teorien.....	46
12.3 Valg af teori - Lipsky	46
12.3.1 Street-level bureaucracy.....	47
12.3.2 Kritisk refleksion af teorien.....	49
13. Analyse	49
13.1 Delanalyse 1	50
13.1.1 Anerkendelse af digitale krænkelse som socialt problem.....	50
13.1.2 Samfundsinstansers opfattelser af fænomenet	55
13.1.3 Variationer i samfundsinstansers egen ansvarsopfattelse	59
13.1.4 Perspektiver på Ansvarsfordeling	62
13.2 Delkonklusion 1.....	67
13.3 Delanalyse 2	68
13.3.1 Variationer i kommunernes fokus på digitale krænkelse i beredskabsplanerne	69
13.3.2 Behov for rådgivning til håndtering af digitale krænkelse i det kommunale beredskab .	73
13.3.3 Betydningen af manglende fokus på digitale krænkelse for frontmedarbejderes handleevne og håndtering.....	79
13.4 Delkonklusion 2.....	83
14. Konklusion.....	84
15. Diskussion om Eliteinterviews som Metodisk tilgang	87
16. Litteraturliste	91
17. Bilag	96

1. Indledning

Der har igennem den seneste tid været rejst kritik af kommunernes manglende inddragelse og fokus på digitale krænkelser i lovpligtige kommunale beredskabsplaner om vold mod børn og unge (Red Barnet, 2023b). Formålet med beredskabet er, at forebygge, opspore og håndtere forskellige former for vold og overgreb mod børn og sikre de får den nødvendige støtte og beskyttelse (Socialstyrelsen, 2020a). Spørgsmål som: *"Hvordan forebygger kommunen digitale krænkelser blandt børn? Hvem på skolen vurderer, om et barn, der har fået delt et nøgenbillede, har brug for psykologhjælp? (...) Og hvad siger handleplanen om, hvordan en lignende digital krænkelser kan undgås i fremtiden?"* kan ifølge Red Barnet være udfordrende at finde klare svar på i mange kommuner. Beredskaber som beskriver kommunernes retningslinjer og handleveje til bekæmpelse af vold og overgreb mod børn, fokuserer primært på fysiske og psykiske overgreb. Digitale krænkelser såsom grooming og intime billeddelinger får betydeligt mindre opmærksomhed (Red Barnet, 2023c).

En undersøgelse udført af Epinion for Red Barnet viser, at tre ud af fire kommuner ikke har et beredskab mod digitale krænkelser (Red Barnet, 2022b). Red Barnet mener, at den digitale dimension bør inddrages i beredskabet, da meget af børns liv foregår i den digitale verden (Ørbæk & Wismann, 2024). Anne Mørk, lektor og forsker i børneret på Aalborg Universitet, er enig i dette og påpeger, at man risikerer at overse børn, der er i risiko for eller allerede har været udsat for digitale krænkelser, hvis ikke beredskabsplanerne adresserer denne problematik (Ørbæk & Wismann, 2024). Digitale krænkelser vurderes således som et højaktuelt fænomen, som også afspejles i Statsminister Mette Frederiksens besøg hos Red Barnets digitale rådgivnings- og anmeldelsestjenester medio maj 2024. Red Barnet oplevede her, at regeringen har opmærksomhed på digitale krænkelser og ønsker at styrke børns digitale trivsel og beskyttelse (Ritzau, 2024).

Diskrepansen mellem opmærksomheden omkring digitale krænkelser og den manglende opmærksomhed og inddragelse af digitale krænkelser i beredskabsplanerne afstedkommer en undren og fører til refleksion over, hvordan denne problematik adresseres på flere samfundsniveauer. Derudover rejser det spørgsmålet om, hvordan det sikres, at kommunerne adresserer digitale krænkelser i deres beredskab for at hjælpe og beskytte børn.

2. Problemstilling

I takt med den hastige udvikling af teknologi og digitaliseringen af samfundet er børn og unges liv i høj grad blevet integreret i den digitale verden. Sociale medier, smartphones og medieplatforme udgør en væsentlig del af deres hverdag og dermed også deres sociale interaktioner. Denne øgede digitalisering åbner op for mange nye muligheder og fordele, men fører samtidigt til en stigende opmærksomhed og bekymring omkring børns og unges online beskyttelse og trivsel (Red Barnet, 2021).

Et af de mest højaktuelle og sociale udfordringer, der er opstået i forbindelse med børn og unges digitale liv, er forekomsten af digitale krænkelser. På trods af den stigende forekomst af digitale krænkelser fremstår det paradoksalt, at tre ud af fire kommuner, svarende til 75%, ikke har udarbejdet en beredskabsplan til opsporing og håndtering af digitale krænkelser mod børn og unge. Dette fremgår i undersøgelsen udført af Epinion, hvor kun 11 ud af de 72 medvirkende kommuner angiver, at deres kommunale beredskabsplaner i høj grad eller nogen grad inkluderer håndtering af digitale krænkelser (Red Barnet, 2022b). Ifølge gældende lovgivning er kommunerne forpligtet til at udarbejde en beredskabsplan i henhold til servicelovens § 19, stk. 4, som har til formål at koordinere og håndtere vold og overgreb mod børn og unge. Imidlertid er det ikke et lovkrav, at digitale krænkelser inkluderes i disse planer (Socialstyrelsen, 2020; Red Barnet, 2022b).

Digitale krænkelser er et bredt fænomen af negativ onlineadfærd, der går fra mindre alvorlige til mere skadelige former for krænkelser og overgreb. Digitale krænkelser kan variere i lovlighed og omfang, men er overordnet kendetegnet ved at være ubehagelige, grænseoverskridende og invaderende handlinger rettet mod offeret (Red Barnet, 2022; Stopchikane, u.å.). Ifølge Ane Lemche, psykolog i Red Barnet, medfører digitaliseringen at: *"... fremmede voksne – og herunder også krænkere – har fået en direkte adgang ind på børneværrelset"*. Børn og unge befinder sig dermed i en særligt udsat position som digitale aktører med en øget risiko for at blive udsat for digitale krænkelser (Red Barnet, 2022a). I en rapport udarbejdet af Rambøll Management Consulting for Red Barnet i 2021 fremhæves stigningen i digitale krænkelser blandt børn og unge. Undersøgelsen baseres på svar fra 3.219 børn og unge i alderen 9-17 år, hvor 34% i aldersgruppen 9-12 år og 48 % i alderen 13-17 år rapporterer at have været udsat for ubehagelige online-oplevelser inden for det

seneste år. Dette udgør en samlet andel på 42% af respondentgruppen, hvilket indikerer en udbredt problematik, der berører en betydelig del af børne- og ungegruppen (Rambøll, 2021).

Forskning viser, at skolen spiller en afgørende rolle i børn og unges sociale udvikling, trivsel og inklusion, idet den udgør en primær arena for deres daglige interaktioner og dannelse af identitet. Skolen er blot ét af mange eksempler på, hvor det er afgørende, at medarbejdere er godt rustet til at reagere, hvis børn udsættes for digitale krænkelser. LG Insight har udarbejdet en undersøgelse om digitale krænkelser i grundskolen for Det Kriminalpræventive Råd i 2023, som baserer sig på 138 interviews primært med lærere og skoleledere samt en spørgeundersøgelse, hvor 495 skoleledere fra 94 kommuner har deltaget (Det Kriminalpræventive Råd, 2023).

Halvdelen af de adspurgte skoleledere udtaler, at de mangler viden om skolens lovmæssige forpligtelser, og føler sig ikke tilstrækkeligt rustet til at håndtere digitale krænkelser. En stor andel af lærerne oplever, at der på skolerne mangler rammer og efterspørger mere vejledning og retning for håndteringen af digitale krænkelser. Hvilke initiativer bør der tages for at opspore digitale krænkelser, standse ulovlig billeddeling, sikre bevismateriale og hjælpe og beskytte børn og unge, der udsættes for digitale krænkelser? Disse spørgsmål er blot nogle få eksempler på de mange udfordringer, som skolerne står over for, når de ikke har adgang til en kommunal beredskabsplan omhandlende digitale krænkelser, hvis kommunen har undladt denne udarbejdelse (Det Kriminalpræventive Råd, 2023).

Nyere resultater viser, at mere end 25% af kommunerne ikke har et beredskab, der er blevet opdateret og godkendt inden for de seneste fire år, hvilket ellers er lovpligtigt. Peter Toft, børne- og skolechef i Kommunernes Landsforening (KL), lægger primært vægt på, at det vigtigste er det daglige arbejde udført på skoler og institutioner frem for en beredskabsplan. Han udtaler, at selvom en beredskabsplan definerer retningslinjerne for, hvordan arbejdet skal udføres, understreger han nærmere vigtigheden af den konkrete indsats, der udføres lokalt (Ørbæk & Wismann, 2024). På tværs af landets grundskoler har hele 72 procent oplevet sager med digital mobning, og 36 procent har oplevet sager med ulovlig billeddeling uden samtykke inden for det seneste år. Disse procenttal er blot indrapporterede sager, men meget tyder på, at mange fagfolk ikke får kendskab til alle former for digitale

krænkelser, der bliver begået (Det Kriminalpræventive Råd, 2023). Dette ekspliceres i rapporten udarbejdet af Rambøll ved, at kun 5 procent af børn og unge, der bliver udsat for digitale krænkelser, fortæller det til en skolemedarbejder (Rambøll, 2021). Peter Toft's udtalelse fremstår derfor paradoksalt, fordi en beredskabsplan netop skal sikre, at medarbejderne har retningslinjer og handleveje (Ørbæk & Wismann, 2024).

Hver fjerde barn eller ung har været kontaktet af fremmede med ubehagelige intentioner via digitale medier, hvor snapchat er den mest anvendte platform, og hvor 49 % af ofrene oplever disse krænkelser. Resultaterne viser, at 21 % har modtaget ubehagelige billeder eller beskeder, og 17 % er blevet forsøgt overtalt til at sende intime billeder. Ofrene rammes ofte af depression og angst, som følge af de digitale krænkelser, som de udsættes for. Digitale krænkelser udgør således et bredt og komplekst problem med langvarige konsekvenser for offerets liv og trivsel både online og offline (Rambøll, 2021). Det skaber derfor en undren, at fysiske og psykiske overgreb prioriteres højere end digitale overgreb og krænkelser i de lovmæssige beredskabsplaner. Dette stiller spørgsmålstegn ved ansvarsfordelingen samt manglende prioritering af digitale krænkelser i beredskabet og rejser spørgsmål om årsagerne til den ulige tilgang på tværs af kommunerne (Red Barnet, 2023c).

Data fra undersøgelsen 'Børns digitale liv' udført af projektet Algoritmer, Data & Demokrati (ADD) i samarbejde med Red Barnet, Børns Vilkår og Center for Digital Pædagogik, bekræfter denne undren. Undersøgelsen blev gennemført via en spørgeskemaundersøgelse blandt 1.447 elever fra 6. og 9. klassestrin og viser, at næsten halvdelen af respondenterne, svarende til 44 procent, selv føler sig ansvarlige for at håndtere digitale krænkelser. Kun fem procent mener, at politikerne har ansvaret, mens en tredjedel peger på forældrene, og lidt over en tredjedel peger på techindustrien (ADD-projektet, 2023). Ekspertter mener, at dette skyldes, at børn føler sig overladt til sig selv med problemet, og at de som konsekvens af dette føler, at de selv bærer ansvaret for deres online oplevelser (Ritzau, 2023).

En politisk aftale blev indgået den 29. juni 2022 i Danmark for at adressere digitale krænkelser. Denne aftale, bestående af fem centrale punkter, repræsenterede et betydelig skridt i retning af at styrke beskyttelsen af børn og unge mod digitale krænkelser såsom fænomener som grooming og sextortion (Justitsministeriet, 2023). Selvom denne aftale blev

anerkendt som en væsentlig opdatering af lovgivningen og en respons på nye digitale udfordringer, viser nyere rapporter fra Red Barnet fortsatte udfordringer med effektivt at håndtere andre former for digitale krænkelser effektivt (Justitsministeriet, 2023; Red Barnet, 2023b). Eksempelvis ses en markante stigning i anmeldelser om animeret overgrebsmateriale af børn til Red Barnets tjeneste, AnmeldDet, som steg fra 28 anmeldelser i 2019 til 1.890 anmeldelser i 2023. Den signifikante stigning i anmeldelser af animeret overgrebsmateriale indikerer ikke blot en eskalering af sådanne overgreb, men også en tendens til, at digitale krænkelser blot bliver mere udbredte og komplekse. Dette indikerer en forværring af problemets omfang og en øget kompleksitet i håndteringen (Digitalt Ansvar, 2024).

Den dokumenterede udbredelse af digitale krænkelser rejser spørgsmål om den nuværende tilgang til det kommunale beredskab og indikerer samtidigt en usikkerhed om, hvordan man bedst beskytter børn og unge mod digitale krænkelser. Dette rejser spørgsmål om, hvordan digitale krænkelser opfattes på tværs af forskellige samfundsinstanser, og om disse opfattelser påvirker kommunernes håndtering af disse problemstillinger (Digitalt Ansvar, 2024; Red Barnet, 2023b).

Vi ønsker derfor at undersøge og forstå hvilke perspektiver og opfattelser, der eksisterer blandt forskellige samfundsinstanser i relation til digitale krænkelser og ansvarsfordelingen. Dette giver anledning til at undersøge, hvordan disse opfattelser påvirker kommunernes overordnede tilgang til digitale krænkelser, og om dette har betydning for, om de inkluderer dette aspekt i deres beredskabsplaner. Dette leder til følgende problemformulering:

3. Problemformulering

Hvordan kan vi forstå samfundsinstanserne Red Barnet, Socialstyrelsen, KL og Gladsaxe Kommunes perspektiver på ansvarsfordelingen omhandlende fænomenet digitale krænkelser, og hvilken overordnet betydning har dette for kommunernes fokus på digitale krænkelser i deres beredskabsplaner om vold og overgreb mod børn og unge?

3.1. Undersøgelsesspørgsmål

1. Hvilke opfattelser har forskellige samfundsinstanser, herunder Red Barnet, Socialstyrelsen, KL og Gladsaxe Kommune på digitale krænkelser og ansvarsfordelingen?
2. Hvilke faktorer påvirker kommunernes og frontmedarbejdernes fokus på håndtering af digitale krænkelser mod børn og unge, og hvordan afspejles dette i prioriteringen af digitale krænkelser i kommunernes beredskabsplaner om vold og overgreb mod børn og unge?

4. Afgræsning

Dette afsnit har til formål at definere og afgrænse genstandsfeltet og målgruppen for vores speciale. Ved at præcisere dette skaber vi rammerne for vores undersøgelse og sikrer en målrettet tilgang til fænomenet.

4.1 Genstandsfelt

Genstandsfeltet for dette speciale omhandler digitale krænkelser mod børn. Fokus vil være på de negative handlinger og overgreb, der finder sted online og på digitale platforme, som børn kan blive udsat for. Disse digitale krænkelser skal forstås bredt og omfatter situationer og hændelser, hvor børnene er ofre, herunder grooming, billeddeling, sextortion og digital mobning (Rambøll, 2021; Stopchikane, u.å.). Genstandsfeltet afgrænses yderligere idet der ikke inddrages voldeligt eller ubehageligt indhold på online platforme, samt tilfælde, hvor disse fænomener deles og cirkulerer på internettet, til trods for dette både kan opleves som- og være en digital krænkelser mod børn. Dette valg er begrundet i erkendelsen af, at ansvaret for håndtering af dette nærmere ligger hos teknologigiganterne samt EU's regulering af området, hvis aspekter ligger uden for specialets undersøgelsesfelt (Altinget Børn, 2023).

Genstandsfeltet afgrænses endvidere til at omhandle kommunale beredskabsplaner om vold og overgreb mod børn, idet der er en diskrepans i kommunernes tilgang og inddragelse af digitale krænkelser i deres beredskab. Beredskabsplanerne udgør en central del af den

organisatoriske og institutionelle respons på digitale krænkelser, da de kan fastlægge kommunens retningslinjer og handleveje i tilfælde af sådanne hændelser (Red Barnet, 2022b). Afgrænsningen giver os mulighed for at undersøge hvordan kommunerne overordnet prioriterer håndteringen af digitale krænkelser mod børn i deres beredskab.

Genstandsfeltet afgrænses til at omfatte børnerettighedsorganisationen Red Barnet, Social- og Boligstyrelsen, herunder SISO, KL og Kommunerne, som i undersøgelsen repræsenteres af Gladsaxe Kommune.

Denne afgrænsning af genstandsfeltet, giver os mulighed for at undersøge de forskellige samfundsinstansers perspektiver på digitale krænkelser, og hvem de mener bærer ansvaret i at beskytte børn mod digitale krænkelser. Dette vil bidrage til en dybere forståelse af disse forskellige instansers rolle- og ansvarsfordeling samt kommunernes tilgang til digitale krænkelser i deres beredskabsplaner, hvilket er en central problemstilling i specialet.

4.2 Målgruppe

I specialet betegnes børn og unge som "børn", medmindre der specifikt henvises til unge. Målgruppen afgrænses til børn mellem 9 – 17 år på baggrund af deres store tilstedeværelse på sociale medieplatforme, samtidig med at undersøgelser viser, at børn i denne aldersgruppe har en høj risiko for at blive udsat for digitale krænkelser (Red Barnet, 2022a; Rambøll, 2021). Det er vigtigt at bemærke, at børn også kan være krænkere på digitale platforme og heraf have lav grad af mental trivsel. Dog afgrænses målgruppen i dette speciale til at fokusere på børn som ofre for digitale krænkelser (VIVE, 2023).

5. Begrebsafklaring

Formålet med begrebsafklaring er at definere og præcisere de begreber, der anvendes i specialet, for at sikre en klar og entydig forståelse. Dette bidrager til præcision og konsistens i specialets sprogbrug.

5.1 Digitale krænkelser

“Digitale krænkelser” mod børn refererer i dette speciale til negative handlinger eller overgreb, der finder sted på digitale platforme. Børn kan være særligt sårbare over for disse krænkelser, da de ofte har en stor tilstedeværelse på sociale medieplatforme. Krænkelserne kan både være ulovlige eller ikke-ulovlige, men alle digitale krænkelser kan have skadelige konsekvenser for offeret. Krænkelserne kan variere fra hadefulde kommentarer og grimt sprog til mere alvorlige handlinger såsom deling af private eller intime billeder og videoer uden samtykke (Stopchikane, u.å.; Rambøll, 2021).

I specialet anvendes begrebet digitale krænkelser med en intention om at indfange et bredt spektrum af negative onlinehandlinger og -adfærd, som børn kan blive udsat for. Det er væsentligt at bemærke, at definitionen af digitale krænkelser kan variere afhængigt af kontekst og den, der beskriver dem, der er således ikke én udtømmende liste eller en entydig definition af fænomenet. I dette speciale defineres digitale krænkelser bredt som en paraplybetegnelse, der således dækker over forskelligartede krænkende handlinger, der kan skade børns mentale trivsel. Ved at anvende en bred definition forsøger vi at fange den komplekse virkelighed af online krænkelser, som børn kan udsættes for (Rambøll, 2021).

Nedenfor ses illustrative eksempler på nogle af de mest omtalte former for digitale krænkelser børn kan udsættes for:

Grooming

Grooming omhandler en voksen, som forsøger at opbygge en tillid til et barn online med det formål at begå seksuelle overgreb. Et eksempel kunne være en voksen, der udgiver sig for at være et barn på sociale medieplatforme for at opnå tillid og senere misbruge barnets tillid til at manipulere dem til at sende intime billeder eller mødes personligt (Rambøll, 2021; Stopchikane, u.å.).

Billeddeling	Billeddeling omfatter deling af private eller intime billeder eller videoer uden samtykke fra den person, der er afbildet. Det kan være billeder taget uden tilladelse eller billeder, der er delt med tillid, men senere misbrugt af modtageren til at krænke personens privatliv (Rambøll, 2021; Stopchikane, u.å.).
Sextortion	Sextortion indebærer afpresning af en person ved at true med at offentliggøre intime billeder eller videoer af dem, medmindre de opfylder kravene fra afpresseren. Dette kan omfatte trusler om offentliggørelse af materiale til offerets familie, venner eller arbejdsgivere (Rambøll, 2021; Stopchikane, u.å.).
Mobning	Digital mobning involverer gentagne og aggressive handlinger eller kommentarer online, der er rettet mod at skade, ydmyge eller intimidere en person. Dette kan omfatte offentliggørelse af nedladende kommentarer, spredning af rygter, udelukkelse af sociale fællesskaber eller oprettelse af hadefulde sociale mediegrupper rettet mod offeret (Rambøll, 2021; Stopchikane, u.å.).

5.2 Samfundsinstanser

I dette speciale anvendes begrebet "*samfundsinstanser*" til at henvise til organisationer og institutioner, som spiller en central aktørrolle i samfundet i at adressere ansvaret i håndteringen af digitale krænkelser mod børn. Begrebet samfundsinstanser omfatter i specialet fire konkrete instanser:

Red Barnet	Red Barnet er en international børnerettighedsorganisation (NGO), der arbejder for at beskytte og fremme børns rettigheder, herunder gennem lobbyarbejde for at identificere og adressere problemstillinger såsom retten til beskyttelse mod digitale krænkelser (Red Barnet, u.å.).
------------	--

Social- og Boligstyrelsen	<p>Social- og Boligstyrelsen er en myndighed under Social- og Indenrigsministeriet, og har til formål at udvikle og implementere politiske initiativer, der vedrører blandt andet sociale forhold. Styrelsen har en betydelig indflydelse på udformningen af politiske tiltag, der adresserer forskellige sociale udfordringer, herunder håndtering af digitale krænkelser mod børn (Social- og Boligstyrelsen, u.å.).</p> <p>Under styrelsen ligger Videnscenter for sociale indsatser ved vold og seksuelle overgreb mod børn (SISO), det nationale videnscenter fokuserer på bekæmpelse af vold og seksuelle overgreb mod børn. Formålet med SISO er at indsamle, bearbejde og formidle viden om sociale indsatser. SISO tilbyder gratis rådgivning til kommuner med det formål at styrke forebyggelse, tidlig opsporing og håndtering af overgreb mod børn (Social- og Boligstyrelsen, u.å.).</p>
KL	<p>KL er en interesseorganisation, der repræsenterer kommunerne i Danmark. Organisationen arbejder aktivt med politiske, juridiske og administrative spørgsmål på vegne af kommunerne, herunder spørgsmål om håndtering af digitale krænkelser (Kommunernes Landsforening, u.å.).</p>
Kommuner	<p>I Danmark er der 98 selvstændige kommuner, som fungerer under tilsyn fra staten og har ansvaret for at løse forskellige velfærdsopgaver. Dette inkluderer også opgaver såsom at beskytte børn mod digitale krænkelser, som i specialet repræsenteres af Gladsaxe Kommune (Folketinget, u.å.).</p>

5.3 Ansvarsfordeling

I specialet skal begrebet *“ansvarsfordeling”* forstås som den måde, hvorpå forskellige samfundsinstanser og aktører (Red Barnet, Social- og boligstyrelsen, herunder SISO, KL og Gladsaxe Kommune) opfatter ansvaret for digitale krænkelser mod børn. Begrebet anvendes til at belyse forskellige samfundsinstansers perspektiver og tilgange på, hvordan

ansvaret for at beskytte børn mod digitale krænkelser bør fordeles og udføres (Bauman, 2001).

5.4 Håndtering

I dette speciale anvendes begrebet "håndtering" i en bredere kontekst end traditionelt. Det dækker ikke kun den reaktive respons efter en krænkelse, men inkluderer også forebyggelse og opsporing. Håndtering i dette speciale betyder således at tage "fat på" og håndtere alle aspekter af digitale krænkelser, herunder før, under og efter en hændelse. Dermed refererer håndtering af digitale krænkelser mod børn til hele håndteringsprocessen: forebyggelse, opsporing og håndtering. Sammenfattende muliggør en bredere anvendelse af håndtering en mere omfattende tilgang, når begrebet anvendes i specialet, når det drejer sig om digitale krænkelser mod børn (Socialstyrelsen 2020a).

6. Begrebsdefinition

Formålet med begrebsdefinition er at etablere den nødvendige kontekst og de centrale omdrejningspunkter for specialet. Ved at præcisere betydningen af de anvendte begreber skabes en klar ramme, hvor specialet kan udfolde sig, og hvor læseren kan forstå dets omfang og indhold.

6.1 Kommunale beredskabsplaner og det sociale arbejde

Kommunale beredskabsplaner mod vold og overgreb er et skriftligt dokument, som udarbejdes af kommunalbestyrelser jf. Servicelovens § 19, stk. 4 samt Barnets Lov § 15 stk 2. Beredskabet har til formål at forebygge, opspore og håndtere forskellige former for vold og overgreb mod børn samt at sikre den nødvendige støtte og beskyttelse (Socialstyrelsen, 2020; Bekendtgørelse af barnets lov LBK nr 83 af 25/01/2024).

Det er lovpligtigt for kommunalbestyrelserne at udarbejde et beredskab, som skal godkendes, offentliggøres og revideres mindst hvert fjerde år. Beredskabet beskriver rammerne for, hvorledes kommunen internt skal arbejde, samarbejde og handle i tilfælde af vold eller overgreb mod børn. Dette inkluderer klare retningslinjer for håndtering og

rapportering af sager samt samarbejde med eksterne samarbejdspartnere som politi, sundhedsvæsen og Familieretshuset. Beredskaberne skal sikre, at kommunerne aktivt arbejde på at beskytte børn mod vold og overgreb gennem en strategisk og koordineret indsats på tværs af forskellige sektorer og myndigheder (Vejledning om generelle bestemmelser i barnets lov VEJ nr 10073 af 19/12/2023 punkt 79-83).

Beredskabsplaner mod vold og overgreb udgør et væsentligt redskab i det sociale arbejde og er det primære redskab, som fagmedarbejderne har til rådighed til håndtering af vold og overgreb mod børn. Det er deres opgave at implementere og følge retningslinjerne, der er beskrevet i beredskabet, som skal indebære en formidling af viden om såvel forebyggelse som tidlig opsporing af tegn på vold og overgreb, samt beskrivelser af helt konkrete handleveje. Således at medarbejderne har kendskab til eget ansvar samt rolle i korrekt håndtering af sager samt samarbejde med eksterne partnere (Vejledning om generelle bestemmelser i barnets lov VEJ nr 10073 af 19/12/2023 punkt 79-83; Red Barnet, 2022b).

6.2 SISO's guide til kommunale beredskabsplaner

SISO har udgivet en guide for Socialstyrelsen til kommunerne med anbefalinger til udarbejdelse af beredskabsplaner for forebyggelse, opsporing og håndtering af vold og overgreb mod børn. SISO's guide skal hjælpe kommunerne med at udvikle og implementere beredskabet. Guiden dækker konkret over seks hovedtemaer: Formelle krav, målgrupper og definitioner, forebyggelse, opsporing, håndtering, og tværfagligt samarbejde. Den beskriver relevant lovgivning og organisatoriske opmærksomhedspunkter, samt tilbyder fagligt indhold og inspiration til kompetenceudvikling. Guiden er rettet mod de kommunale medarbejdere og ledere, der udarbejder, reviderer eller implementerer beredskabet i praksis. Således er målet med guiden, at kommunen er klar over, hvad de skal være opmærksomme på, når de skal udarbejde deres lokale beredskabsplan (Socialstyrelsen, 2020a).

6.3 Digitale krænkelser mod børn som socialt problem

I de senere år er digitale krænkelser mod børn blevet et mere udbredt fænomen, hvilket betyder, at alle børn kan risikere at blive udsat for digitale krænkelser. Fænomenet påvirker dermed en større og bred gruppe af børn negativt og kræver således en samfundsmæssig

respons, der adresserer både individuelle og strukturelle faktorer (Bundesen, 2015; Justitsministeriet, 2023).

Digitale krænkelser er et komplekst socialt fænomen, som kan påvirke børns overordnede trivsel og beskyttelse og medføre alvorlige tilstande såsom angst, depression, lavt selvværd, selvskade og selvmord. Den konstante tilgængelighed på digitale platforme betyder, at ofrene ofte står over for en vedvarende krænkelse, eksempelvis kan billeddeling spredes hurtigt og bredt, hvilket intensiverer offerets følelse af skam og hjælpeløshed. Derudover kan manglen på fysisk afstand til krænkerne i online-miljøer betyde, at ofrene aldrig føler sig helt sikre, hvilket kan føre til en konstant stress-tilstand og forhindre dem i at genvinde en følelse af normalitet og tryghed i deres hverdag. Disse faktorer viser, at digitale krænkelser udgør et socialt problem (Rambøll, 2021).

Et socialt problem kan blandt andet betegnes ved, at: *"der er en oplevet, uønsket social livssituation, som der er en udbredt opfattelse om, at politiske institutioner har et ansvar for at få løst"* (Bundesen, 2015 s. 27). Således illustrerer denne betegnelse, at digitale krænkelser mod børn som et socialt problem kan variere og ændre sig afhængigt af den politiske kontekst. Således kan der eksistere forskellige definitioner af, hvad der egentlig udgør det som et socialt problem. I denne forbindelse udgør politiseringen af det sociale problem dermed en afgørende rolle i at bestemme, hvilke problemer der prioriteres, idet samfundsopfattelsen af problemet er afgørende for, hvilke tiltag der iværksættes for at bekæmpe problemet (Bundesen, 2015).

7. Abduktiv tilgang

Afsnittet har til formål at forklare anvendelsen af en abduktiv tilgang i specialet. Denne tilgang kombinerer teori og empiri for at opdage nye sammenhænge og forståelser, hvilket har bidraget til en dybere indsigt i digitale krænkelser og tilpasning af teorien baseret på empiriske fund.

Specialet er præget af en abduktiv tilgang, hvor vi ikke udelukkende har været styret af teoretiske præmisser eller vores empiriske data. Abduktion er en tilgang til at forstå en undersøgelsesproces, som giver mulighed for at identificere nye sammenhænge, som ikke

tidligere er blevet overvejet. Tilgangen har drevet vores undersøgelsesprocessen fremad i en kontinuerlig bevægelse, hvor vi har skabt nye erkendelser om digitale krænkelser. Fokus har været på opbygningen af undersøgelsesprocessen, herunder forholdet mellem teori og empiri, analysens struktur og argumentationen for konklusioner, hvor teorien og empirien integreres tydeligt i vores analysestrategi samt analyse (Holmgaard & Christensen, 2021).

Den abduktive tilgang har været gavnlig, da vi fandt ud af, at vi undersøgte et komplekst fænomen, hvor en entydig eller enkel forklaring ikke var umiddelbart tilgængelig for os i starten af specialets proces. Dette har udvidet vores forståelse af fænomenets omfang og bidraget til, at vi har opdaget flere problematikker og komplekse årsagssammenhænge ved digitale krænkelser, som vi ikke tidligere havde udforsket. Her tænker vi særligt på, at vi helt i starten af processen ikke var bevidste om de kommunale beredskabsplaner, og at disse i lav grad indeholder håndteringen af digitale krænkelser på tværs af kommunerne. Dermed har vi opnået nye forståelser af digitale krænkelser, som ikke var en del af vores forforståelse ved starten af processen (Holmgaard & Christensen, 2021).

Vi har stået over for udfordringer, som har formet vores undersøgelse, og som i sidste ende har formet retningen for vores undersøgelse. Eksempelvis om vi skulle fokusere på én bestemt type digital krænkelse såsom seksuelle online krænkelser eller en bestemt aldersgruppe. Vores endelige beslutning om at have en bredere tilgang til typer af digitale krænkelser har haft indflydelse på den valgte tilgang, metode og det empiriske data for vores undersøgelse. Således har det været afgørende at navigere omhyggeligt gennem forskellige retninger og overvejelser for at kunne besvare specialets problemformulering. Denne struktur har tilladt os at kunne lave ændringer i eksempelvis teorien undervejs, især når vores empiriske data viste sig uventede eller modsætningsfulde. Som et eksempel startede vi med én teoretisk ramme og skiftede senere til en anden, da de empiriske fund ikke stemte overens med vores oprindelige antagelser. Denne fleksible tilgang gjorde det muligt at forblive åbne for ny udvikling, hvilket bidrog til genereringen af ny viden undervejs i processen. Den lineære præsentationsform stemmer dermed ikke fuldt ud overens med den iterative proces, vi som undersøgere har gennemgået. Det har derfor krævet en stringent indsats for at præsentere arbejdsprocessen og de opnåede erkendelser på en sammenhængende måde (Holmgaard & Christensen, 2021).

I løbet af processen har vi konstateret en generel mangel på tilstrækkelige teoretiske rammer til at kunne besvare specialets problemformulering, så vi havde svært ved at identificere teorier, der kunne bidrage til at undersøge fænomenet ud fra empirien. Denne mangel på teoretisk fundament gjorde det vanskeligt at vurdere og vælge de mest hensigtsmæssige teorier, der bedst kunne belyse de observerede mønstre, temaer og fænomener af empirien. Derfor har vi til dels tilpasset de udvalgte teorier, hvor vi eksempelvis har ladet os inspirere af Zygmunt Baumans (Bauman) teoretiske begreber om *flydende modernitet* samt *moralsk ansvarlighed* til at forklare informanternes ansvarsopfattelse og ansvarsfordeling af digitale krænkelser. Vi har ikke anvendt disse direkte, men derimod tilpasset deres anvendelse i overensstemmelse med vores specifikke undersøgelses- kontekst. På den måde har vi udnyttet begrebernes kernebetydning og relevans, men har tilpasset disse til den specifikke kontekst og ramme for vores undersøgelse. Denne udfordring har tydeliggjort behovet for en dynamisk tilgang samt krævet en kontinuerlig refleksion over, hvordan vi kunne anvende teorien (Holmgaard & Christensen, 2021; Bauman, 2000; 2001).

8. Videnskabsteoretisk orientering

Afsnittet har til formål at beskrive specialets hermeneutiske orientering, som anerkender vores forforståelser og antagelser om fænomenet. Ved at kombinere forskellige hermeneutiske retninger har vi kunnet fortolke og forstå det empiriske materiale grundigt, hvilket har formet vores analyse og konklusioner.

I dette speciale har vi som undersøgere medbragt vores egne forforståelser og antagelser om digitale krænkelser. Vores videnskabsteoretiske orientering er hermeneutisk, hvor vi har anvendt elementer fra forskellige retninger inden for hermeneutikken. Ved at anvende elementer fra forskellige hermeneutiske retninger har vi fået adgang til en bredere værktøjskasse af analytiske metoder, hvilket har hjulpet os med at forstå og fortolke det empiriske materiale, vi har arbejdet med. En kombination af disse tilgange har udvidet vores forståelse ved at anvende forskellige metoder, der passede bedst til vores specifikke undersøgelsesmål og kontekst. Det har hjulpet os med at sikre, at vores analyse blev grundig

og at vi kunne trække på de rigtige værktøjer til at besvare problemformuleringen. En hermeneutisk orientering indebærer, at vi har erkendt, at vores forståelse af specialets fænomen ikke har været neutral, men er blevet påvirket af vores eksisterende perspektiver og antagelser. Vi er opmærksomme på, at vores opfattelse af verden formes af vores forforståelse, og at vores fortolkning af ukendte fænomener altid sker på baggrund af dette. Forforståelsen har dermed udgjort en slags linse eller blik, gennem hvilken vi har betragtet og tolket nye informationer og erfaringer inden for specialets fænomen. Denne forståelseshorisont forblev dynamisk og blev løbende revideret, hver gang vi opnåede ny indsigt eller forståelse (Järvinen & Mik-Meyer, 2017).

Eksempelvis havde vi ved begyndelsen af processen en ensrettet forforståelse af digitale krænkelser mod børn, hvilket afspejlede sig i vores fælles antagelse om, at det primære fokus i håndteringen var at indføre lovgivning. Vi antog dermed, at det primære ansvarsområde lå hos regeringen og den lovgivende magt, som skulle håndtere og regulere digitale krænkelser på et overordnet plan. Senere i processen blev vi imidlertid bekendt med, at børn primært føler, at de selv bærer ansvaret for håndteringen af digitale krænkelser og ofte føler sig overladt til sig selv med disse problemer. Dette førte til en undren og ny antagelse om, at lovgivning muligvis ikke alene kan løse digitale krænkelserproblematikker. Erkendelsen af dette medførte, at vi ændrede fokus i interviewguiden og dermed ændrede hele retningen for specialets undersøgelse samt problemformulering. Vi justerede vores spørgsmål for bedre at indfange de relevante aspekter og dynamikker, hvilket i sidste ende påvirkede både datagrundlaget og analysen (Järvinen & Mik-Meyer, 2017; jf. Bilag 1,2,3,4).

Et andet eksempel på vores forforståelse, der ændrede vores forståelseshorisont, var da vi interviewede vores informanter fra Red Barnet, SISO, KL og Gladsaxe Kommune. Inden interviewene havde vi visse antagelser om, hvordan informanterne ville besvare vores interviewspørgsmål. Gennem vores interviewsproces og analysen af deres perspektiver, blev vores forforståelse udfordret. Det blev tydeligt, at vores oprindelige forforståelser og antagelser om deres opfattelser af digitale krænkelser samt ansvaret for håndteringen ikke afspejlede alle informanternes virkelighed. Dette var meget overraskende for os, idet vi havde en vis forventning til de forskellige informanter ud fra det deres instanser repræsenterer.

Dette er et eksempel på, at vi har været i den hermeneutiske cirkelproces, hvor vores forforståelse kontinuerligt har udvidet sig (Järvinen & Mik-Meyer, 2017).

Endvidere indebærer vores hermeneutiske orientering, at vi har anerkendt mennesket som et historisk individ, formet af tradition og livserfaring. I processen har vi derfor lagt vægt på omhyggeligt og nysgerrigt at undersøge informanternes udtalelser for at blive klogere på det, de fortæller om fænomenet, som vi undersøger. Samtidig har vi været bevidste om, at vores egne erfaringer og viden farver vores opfattelse og analyse af informanternes udtalelser. Et eksempel på dette er vores forforståelse af kommunernes beredskabsplan samt SISO's guide. Ved at have undersøgt SISO's guide nøje og inddraget vores egne erfaringer og forforståelse ud fra dette, har vi bedre kunne forstå, hvordan kommunerne inkluderer eller undlader at inkludere håndteringen af digitale krænkelser (Järvinen & Mik-Meyer, 2017).

8.1 Den hermeneutiske cirkel

Den hermeneutiske cirkel har haft en væsentlig indflydelse på udviklingen og processen af dette speciale, hvilket også afspejles i vores abduktive tilgangsmåde. Abduktionen, som tidligere beskrevet, har været en tilgangsmåde, der aktivt har udvidet vores forforståelse og drevet vores undersøgelsesproces fremad i en kontinuerlig bevægelse. Denne cirkelbevægelse mellem forståelse af enkelte dele og helheden har bidraget til, at vores fortolkning forblev dynamisk og uafsluttet. Vi mener, at vores forforståelse kan udvikles yderligere ved at genbesøge empirien. Denne proces er dermed ikke lineær, men dialektisk og cirkulær, og afspejler forholdet mellem os som undersøgere og fænomenet. Digitale krænkelser kan kun forstås i sammenhæng med helheden, og helheden forstås bedst gennem dens enkelte dele. Eksempelvis kunne vi i starten af undersøgelsen ikke forstå helheden af, hvordan de forskellige samfundsinstanser opfatter eget ansvar og ansvarsfordelingen, men kun enkelte dele. Derfor var vi nødt til i vores videre abduktive proces at udvide vores forforståelse ved at inddrage og udvide nye perspektiver (Järvinen & Mik-Meyer, 2017).

Ved at udveksle erfaringer, dele viden, indsamle empiri og føre dialog har vi opnået en dybere fælles forståelse af fænomenet gennem den hermeneutiske cirkel, som skabte en

horisontsammensmeltning. Selvom vores forståelse ikke var identisk med informanternes virkelighed, har vi udviklet øget indsigt i deres og hinandens perspektiver. Denne proces har givet os nye forståelser af digitale krænkelser og viser den hermeneutiske cirkel som en kontinuerlig vekselvirkning mellem dele og helhed (Järvinen & Mik-Meyer, 2017).

8.2 Dobbelt hermeneutik

Dobbelt hermeneutik har to niveauer af fortolkning. På første niveau har vi som undersøgere fortolket informanternes forståelse af deres beskrivelser, handlinger og verden. Tilgangen erkender, at beskrivelser ofte påvirkes af subjektive opfattelser, sociale konstruktioner eller kulturelle normer, og ikke altid afspejler en objektiv virkelighed. Derfor er det vigtigt, at vi som undersøgere har set ud over umiddelbare beskrivelser for at bedre kunne forstå informanternes erfaringer og samfundsmæssige processer. På det andet niveau har vi som undersøgere fortolket vores egne fortolkninger af informanternes beskrivelser. Denne tilgang anerkender, at sociale fænomener er påvirket af vores egne forståelser (Järvinen & Mik-Meyer, 2017).

8.3 Teksthermeneutik

Teksthermeneutiske principper blev vigtige ved fortolkningen af de transskriberede interviews, idet de gav os en struktureret tilgang til at håndtere udfordringer og optimere fortolkningen. Transskriberede interviews er tekstuelle dokumenter, hvilket betyder, at vores forståelse af dem er direkte forbundet med den tekstuelle repræsentation af samtalen, som vi eksempelvis havde med én af vores informanter, der foregik fysisk. Teksthermeneutikken gav os efterfølgende en metode til at dykke ned i teksten, analysere sprogbrugen og strukturen, og derved opnåede vi en dybere forståelse af budskaberne. Manglen på nonverbale signaler i de resterende interviews gjorde det sværere at forstå den kontekstuelle information af samtalen korrekt sammenlignet med det fysiske interview. Dette vil blive udfoldet nærmere i metodeafsnittet (Järvinen & Mik-Meyer, 2017).

9. Forskningsdesign og Metode

Afsnittet har til formål at fremhæve de metodiske refleksioner, der har ledet indsamlingen af empiri i dette speciale, og som er væsentlige for specialets validitet, reliabilitet og troværdighed samt for en adækvat besvarelsen af problemformuleringen.

I specialet er den kvalitative metode anvendt til at indsamle empiriske data, der danner grundlag for analysen. Den primære empiri er indsamlet gennem semistrukturerede kvalitative forskningsinterview, som indbefatter tre eliteinterviews med informanter som besidder en ekspertviden, herunder en jurist hos Red Barnet, fuldmægtig hos SISO og specialkonsulent hos KL, samt et aktørinterview med Gladsaxe Kommune, som har været væsentlig for besvarelsen af vores problemformulering. Den kvalitative metode blev valgt, da den gav os mulighed for at indfange komplekse sammenhænge, motiver og perspektiver, som ikke nødvendigvis kunne kvantificeres (Kvale & Brinkmann, 2015).

Det er vigtigt at erkende, at både kvantitative og kvalitative metoder kan bidrage til forståelsen af et fænomen. Valget af metode afhænger af formålet, forskningsspørgsmål og kompleksitet. I dette speciale blev den kvalitative metode valgt, da den bedst kunne belyse samfundsinstansers perspektiver på digitale krænkelser og ansvarsfordeling samt kommunernes fokus på digitale krænkelser i deres beredskab. Den kvalitative metode har dermed gjort det muligt for os at undersøge informanternes perspektiver og erfaringer grundigt, hvilket har givet os nye forståelser af, hvordan digitale krænkelser kan forstås og håndteres på forskellige aktørniveauer. Specialet har inddraget sekundær empiri som rapporter og undersøgelser for at understøtte den primære empiri. Denne tilgang har bidraget til en bredere kontekst og perspektiv på de indsamlede data ved at kombinere kvalitative interviews og analyse af sekundær empiri, og har afsløret mønstre, sammenhænge og variationer i informanternes perspektiver og praksisser (Kvale & Brinkmann, 2015).

For at sikre en systematisk tilgang til interviewundersøgelsen er tidsforløbet i Steinar Kvale og Svend Brinkmanns syv faser for forskningsinterview blevet anvendt som metodisk rammeværk. Tidsforløbet af de syv faser er; 1 tematisering, 2 design, 3 interview, 4 transskription, 5 analyse, 6 verifikation og 7 rapportering. Dette har styrket kvaliteten af den

systematiske tilgang til både planlægning og udførelsen af forskningsinterviewene, samt opnåelse af en dybere forståelse af fænomenet og besvarelse af problemformuleringen (Kvale & Brinkmann, 2015).

9.1 Tematisering - Fase 1

I den indledende fase, tematisering, var vores primære mål at definere og afklare de centrale tematikker, der kunne bidrage til at besvare problemformuleringen. Speciales formål er at undersøge, hvorledes samfundsinstanser opfatter digitale krænkelser og ansvarsfordelingen, og hvilken betydning dette har for kommunernes fokus på digitale krænkelser i deres beredskab. Vi indledte med at definere problemformuleringen, hvilket skulle sikre, at vores interviewguide var rettet mod at belyse fænomenet (Kvale & Brinkmann, 2015).

De tematikker, vi udvalgte til vores interviewguide, omfatter; *Ansvarsfordeling, digital retssikkerhed, håndtering af digitale krænkelser og Kommunale beredskabsplaner om vold og overgreb mod børn*. Disse tre tematikker blev udvalgt for at sikre, at interviewforløbet var struktureret og systematisk. Vores mål var at sikre, at alle relevante aspekter blev dækket, og at interviewene forblev fokuseret på de væsentlige temaer. Samtidig var vi i interviewprocessen åbne for at interviewene kunne føre os i en anden retning, som kunne være relevante for vores undersøgelse. På baggrund af alle interviewene opdagede vi nye mønstre, som vi ikke tidligere havde været en del af vores forforståelse, herunder at informanterne havde forskellige opfattelser af digitale krænkelser. De nye mønstre viste, at temaet *digital retssikkerhed* ikke var en central del af informanternes udtalelser, og vi vurderede, at digital retssikkerhed primært blev et politisk anliggende, og derfor blev temaet fravalgt. Endvidere fandt vi de nye mønstre mere interessante at fortsætte med i vores undersøgelsesproces (jf. bilag 1,2,3,4; Kvale & Brinkmann, 2015).

9.2 Design og Interview - Fase 2 & 3

Design- og interviewfasen er sammenfattet for at give en holistisk forståelse af interviewets design og eksekvering. Forud for forskningsinterviewene udarbejdede vi interviewguides med åbne spørgsmål som en struktureret ramme for både os som interviewere og

informanterne, som blev sammensat på baggrund af en gennemgang af sekundær empiri for at afgrænse centrale problemstillinger og temaer. Vi udarbejdede forskellige guides, som blev tilpasset hver informants ekspertområde og aktørniveau. Forud for udarbejdelsen af vores interviewguide sikrede vi interviewaftaler med henholdsvis Red Barnet og KL. Dette gjorde det muligt, at vi kunne udarbejde to forskellige og tilpassede semistrukturerede interviewguides. Semistrukturerede interviewguides blev valgt, da interviewene var planlagt som henholdsvis et langt personligt og et kort telefonisk, hvor vi ønskede en dynamisk dialog (jf. Bilag 1,2 3,4; Kvale & Brinkmann, 2015).

Forskningsspørgsmålene til Red Barnet og KL blev designet med en kort beskrivelse af baggrunden baseret på sekundær empiri, som udvidede vores forståelse af fænomenet og påvirkede vores spørgsmål, som vi havde brug for at få viden om til besvarelsen af problemformuleringen. Formålet var at give informanterne indsigt i undersøgelsen og spørgsmålene og etablere en gensidig forståelse. Det er af betydning at fremhæve eventuelle bias ved, at denne metode potentielt påvirkede informanternes perspektiver, som muligvis førte til forudindtagede resultater. Vores mål med Red Barnet og KL var at skabe horisontsammensmeltning og kontinuerligt opnå en dybere forståelse af fænomenet gennem den hermeneutiske cirkel. Vi forsøgte dermed at indlemme deres intentioner og perspektiver i vores forståelse, ikke nødvendigvis for at blive enige, men for at lære af deres synspunkter og erfaringer. Specialets hermeneutiske orientering var således en væsentlig faktor i interviewprocessen, da interviewene byggede på en forudgående forståelse af fænomenet og førte til nye forståelser (Kvale & Brinkmann, 2015; Järvinen & Mik-Meyer, 2017; jf. Bilag 1,2).

Ligeledes planlagde vi også at interviewe Social- og Boligstyrelsen samt tilfældigt udvalgte kommuner uden at have sikret interviewaftaler på forhånd. Vi forberedte relevante spørgsmål og udarbejdede strukturerede interviewguides i tilfælde af, at interviewene blev aktuelle. SISO og Gladsaxe Kommune accepterede skriftligt at besvare vores strukturerede spørgsmål, som derefter blev tilpasset deres ekspertområde og aktørniveau (jf. Bilag 3,4; Kvale & Brinkmann, 2015).

9.2.1 Udvælgelse samt adgang til informanter

Udvælgelsen af informanter er en væsentlig proces, da kriterierne for udvælgelse påvirker validiteten og pålideligheden af den indsamlede empiri. Vores informanter blev valgt ud fra deres nødvendige viden til at besvare problemformuleringen, baseret på deres erfaring og ekspertise om fænomenet. Dette inkluderede deres faglige beskæftigelse med enten digitale krænkelse mod børn på et strukturelt niveau eller beskæftigelse med guides eller udarbejdelse af Kommunale beredskabsplaner om vold og overgreb mod børn (Kvale & Brinkmann, 2015).

9.2.2 Præsentation af Eliteinformanter

Med henblik på at besvare problemformuleringen blev der valgt tre eliteinformanter:

Informanter	
Red Barnet	<p>Jurist hos Red barnet</p> <p>Informanten besidder en særlig ekspertviden i digitale krænkelse mod børn, eksempelvis ved at udarbejde høringsvar, hvor Red Barnet fremlægger sin holdning til lovforslag under behandling i Folketinget, ekspertviden udgør en væsentlig betydning i belysningen af fænomenet (Red Barnet, 2023a).</p> <p>Informantens position i Red Barnet tilføjer ekstra værdi til ekspertisen ved at repræsentere organisationens visioner og værdier. Arbejdet med høringsvar og deltagelse i lovgivningsprocesser har givet os indsigt i Red Barnets perspektiv på digitale krænkelse. Informanten har bidraget væsentligt til forståelsen af, hvordan lovgivning påvirker og regulerer dette område og har derfor betydeligt påvirket vores forståelse af den juridiske kontekst og udfordringerne i håndteringen af digitale krænkelse (Red Barnet, 2023a).</p>

Social- og boligstyrelsen	<p>Fuldmægtig hos SISO</p> <p>Informanten beskæftiger sig med tværgående praksisudvikling og inddragelse inden for Børn, Unge og Familier. Informanten er repræsentant for SISO og vedkommendes arbejde i Social- og Boligstyrelsen giver en unik indsigt i guidens anbefalinger, der udarbejdes til kommunerne om beredskab til forebyggelse, opsporing og håndtering af overgreb mod børn. SISO's udvikling af guides til kommunale beredskabsplaner er særligt relevant for specialets problemstilling og har bidraget til at belyse, hvorledes kommunerne vejledes i at opspore, forebygge og håndtere digitale krænkelser mod børn. Informantens perspektiver har været væsentlige for at analysere kommunernes fokus, praksis og udfordringer i forhold til at implementere digitale krænkelser i de lokale beredskaber (Social- og Boligstyrelsen, u.å.).</p>
KL	<p>Specialkonsulent hos KL</p> <p>KL's specialkonsulent er en væsentlig informant i specialets undersøgelse, idet vedkommende blandt andet beskæftiger sig med kommunernes udarbejdelse af beredskabsplaner. Informantens position hos organisationen KL repræsenterer samtlige kommuner i Danmark og koordinerer samarbejdet mellem dem samt dialogen med regeringen og andre centrale aktører. Derudover yder KL rådgivning og støtte til kommunerne, og skal hjælpe dem med at implementere nye retningslinjer, overholde lovgivning og forbedre deres praksis. KL's rolle som paraplyorganisation giver en unik position til at forstå og påvirke kommunernes politikker og praksis. I vores undersøgelse har KL's specialkonsulent bidraget med deres indsigt i kommunernes fokus på digitale krænkelser i deres beredskab samt ansvarsfordelingen på området. KL's kendskab til kommunernes arbejde og praksisgrundlag gør dem til en central informant, der har bidraget med at belyse fænomenet ud fra deres position og perspektiv (Kommunernes Landsforening, u.å.).</p>

Sammenlagt besidder disse informanter omfattende viden om fænomenet og har en ekspertise, der har betydning for undersøgelsen og besvarelsen af problemformuleringen. Deres ekspertviden og erfaring placerede dem som *eliteinterviewpersoner*, hvilket betyder, at interviewene med dem kvalificeres som *eliteinterview*. I begyndelsen af specialeprocessen forsøgte vi at arrangere et interview med Digitaliserings- og Ligestillingsminister Marie Bjerre for at inkludere et politisk aktørperspektiv. Vi kontaktede hende direkte, men blev henvist til ministeriets officielle kanaler på grund af hendes travlhed. Vi vurderede, at denne proces ville være for tidskrævende og ikke kunne gennemføres inden for vores tidsramme. Desuden blev vi opmærksomme på, at ministeriet ikke direkte beskæftiger sig med digitale krænkelse mod børn. I stedet blev vi opmærksomme på, at Social- og Boligstyrelsen under Social-, Bolig- og Ældreministeriet, herunder SISO, beskæftigede sig med fænomenet i relation til kommunale beredskabsplaner om vold og overgreb mod børn. Vi besluttede derfor at inddrage denne instans i vores undersøgelse (Kvale & Brinkmann, 2015).

9.2.3 Strategien for de tre Eliteinterviews

Eliteinterview stiller særlige krav til både interviewer og interviewperson. For at etablere kontakt med informanterne, der befinder sig i magtfulde stillinger og ofte er vant til at blive udspurgt, blev der anvendt forskellige strategier (Kvale & Brinkmann, 2015).

Vores første informant, juristen fra Red Barnet, havde vi tidligere kontakt med gennem et projekt på studiet, hvilket gjorde det muligt at kommunikere direkte via skriftlig korrespondance. Denne målrettede udvælgelse gjorde, at vi udnyttede en eksisterende relation som strategi. Vi forklarede formålet med vores undersøgelse og udtrykte interesse i endnu et interview. Informanten indvilligede, og vi aftalte at sende interviewspørgsmålene på forhånd for at give mulighed for forberedelse. Interviewet blev afholdt fysisk på Red Barnets hovedkontor, varede cirka en time og blev gennemført uden en fast afslutningstid. Atmosfæren var afslappet og behagelig med kaffe og forfriskninger (Kvale & Brinkmann, 2015).

Ved vores anden informant, fuldmægtig hos SISO, anvendte vi en formel strategi og identificerede en relevant kontaktperson via styrelsens hjemmeside. Vi sendte en e-mail,

hvor vi præsenterede os selv og vores undersøgelsesformål samt inkluderede interviewspørgsmålene. Vi gav styrelsen mulighed for at vælge mellem skriftlig, telefonisk eller personlig kommunikation, og modtog efterfølgende en mail med skriftlige svar på vores spørgsmål og en tilkendegivelse om, at vi kunne kontakte informanten for yderligere uddybning, hvis nødvendigt (Kvale & Brinkmann, 2015).

Ved vores tredje informant, specialkonsulent fra KL, anvendte vi ligeledes en skriftlig strategi og fandt en relevant kontaktperson på KL's hjemmeside. Vi sendte en mail, hvor vi præsenterede os selv og vores undersøgelsesformål samt forespurgte om et interview. Kort efter modtog vi et opkald fra informanten, hvor vi aftalte en dato for et telefonisk interview. Informanten ønskede ikke spørgsmålene på forhånd. Interviewet blev gennemført over telefonen og varede cirka 10-15 minutter (Kvale & Brinkmann, 2015).

Eliteinterviews med eksperter indebærer en særlig dynamik, idet eksperter ofte er forberedte på at fremme deres synspunkter. For at opnå symmetri i interviewrelationen krævede det, at vi var fagligt forberedte om fænomenet, da informanterne besidder stor ekspertise inden for deres område. Som interviewere var det dermed vigtigt at have kendskab og viden til deres fagområde, så vi kunne forstå konteksten og indholdet af deres udtalelser. Dette gjorde os i stand til at stille relevante spørgsmål samt udfordre deres perspektiver på en informeret måde. Eliteinterviews kan ofte udvikle sig til "intense" samtaler, hvor interviewerens udfordrer interviewpersonens synspunkter og bidrager med egne forståelser. Et eksempel på en "intens" samtale opstod under interviewet med KL, hvor vi diskuterede tilgange til håndtering af digitale krænkelser i de kommunale beredskabsplaner baseret på Epinions undersøgelse (Red Barnet, 2022b; Kvale & Brinkmann, 2015). Vi udfordrede KL's synspunkter ved at anvende vores viden om fænomenet fra sekundær empiri, hvilket muliggjorde en dynamisk udveksling, hvor begge parter bidrog med refleksioner og argumenter, der øgede forståelsen af kompleksiteten ved inddragelsen af digitale krænkelser i beredskabsplanerne (Kvale & Brinkmann, 2015).

9.2.4 Rundspørge til Kommuner

Udover de tre kvalitative semistrukturerede eliteinterviews gennemførte vi en kvalitativ rundspørge blandt syv tilfældigt udvalgte kommuner for at indsamle supplerende

perspektiver og data omhandlende fænomenet. Vi vurderede, at en kommunal rundspørge om digitale krænkelser var relevant til besvarelsen af problemformuleringen, idet dette ville hjælpe os til at blive klogere på, hvordan forskellige kommuner håndterer disse udfordringer i praksis (Kvale & Brinkmann, 2015).

Vi udvalgte kommuner, både dem med og uden en digital dimension i deres beredskab, ved at foretage en Google-søgning på kommunale beredskabsplaner. Derefter valgte vi tilfældigt tre kommuner med og fire uden en digital dimension. På kommunernes hjemmesider identificerede vi relevante kontaktpersoner og sendte en formel e-mail, hvor vi præsenterede os selv og vores undersøgelsesformål. I mailen inkluderede vi vores interviewspørgsmål og bad om skriftlige besvarelser. Der var to grunde til dette: de betydelige geografiske afstande til kommunerne, som ville kræve omfattende tid og ressourcer for personlige interviews, og den store mængde tid det ville tage at transskribere mundtlige interviews. Skriftlige svar effektiviserede processen og optimerede ressourceforbruget, samtidig med at vi opnåede indsigt i kommunernes perspektiver og holdninger (Kvale & Brinkmann, 2015).

Nedenfor ses de kontaktede og adspurgte kommuner:

Kommunerne	
	1) Aabenraa
	2) Billund
	3) Esbjerg
	4) Gladsaxe
	5) Horsens
	6) Rudersdal
	7) Sønderborg

Nogle kommuner svarede ikke tilbage, mens andre takkede nej til deltagelse eksempelvis på grund af tidsmangel. Et eksempel er Horsens Kommune, som svarede følgende:

“Jeres spørgsmål har givet anledning til, at vi som kommune vil gå en ekstra runde på vores beredskabsplan (...) Af den grund finder vi ikke, at vi på nuværende tidspunkt kan svare relevant på jeres spørgsmål (...) Det er et meget relevant og aktuelt tema i bearbejdet” (Horsens Kommune).

Horsens Kommunes svar er særligt interessant, da vores spørgsmål fik dem til at reflektere over at skulle revurdere deres beredskab. Dette tyder på, at vores undersøgelse kan have en indirekte indflydelse ved at sætte fokus på betydningen af at indarbejde digitale krænkelser i beredskabet. Gladsaxe Kommune udviste som den eneste aktør interesse for deltagelse i vores undersøgelse og besvarede de fremsendte interviewspørgsmål (Kvale & Brinkmann, 2015).

9.2.5 Præsentation af aktørinformanten

Informant	
Gladsaxe Kommune	Souschef for en afdeling i Gladsaxe Kommune Informanten fra Gladsaxe Kommune er væsentlig, idet vedkommende bringer et andet niveau af aktørperspektiv ind i undersøgelsen. Gladsaxe er en af de kommuner, der har udarbejdet et beredskab mod digitale krænkelser i form af en selvstændig beredskabsplan ved mistanke om digitale krænkelser af børn og unge. Informanten er en del af kommunens specialgruppe, der arbejder med udarbejdelsen af beredskabsplaner, hvilket betyder, at informanten har direkte indsigt i kommunens praksis og politikker vedrørende håndtering af digitale krænkelser (Folketinget, u.å.).

9.3 Transskription - Fase 4

Efter indsamlingen af vores empiriske data, påbegyndte vi transskriptionsfasen med at fokusere på nøjagtigt at overføre mundtlig kommunikation fra personlige og telefoniske interviews til skriftlig form. Vores empiriske data omfatter personlige, telefoniske og

skriftlige interviews, hvilket krævede forskellige transskriptionsmetoder. Eksempelvis var transskriptionen af de skriftlige interviews en mere enkel og effektiv proces, hvor vi direkte kunne kopiere de skriftlige svar. Præcis repræsentation af informanternes udtalelser var afgørende for at øge validiteten og sikre, at data korrekt reflekterede informanternes oplevelser og intentioner. Vi havde etiske refleksioner over det transskriberede materiale for at sikre, at informanterne kunne genkende sig selv i det (Kvale & Brinkmann, 2015).

Transskriptionsprocessen hjalp os med at identificere mønstre og nye temaer i informanternes udtalelser. Fokus var ikke kun på den tekniske proces, men også på den metodiske tilgang, der forbedrede analysens gennemsigtighed og validitet. Transskriptionen fungerede som den første analytiske fase, hvor vi skabte en visuel repræsentation for at undersøge både spørgsmål og svar grundigt. Denne meningskondensering gav os mulighed for at opdage mønstre, som ellers kunne have været gået tabt. Det visuelle gav os yderligere mulighed for at analysere spørgeteknikker og informanternes reaktioner. Tilgangen hjalp os med at systematisk kondensere omfattende mængder af data til håndterbare og meningsfulde enheder, hvilket bidrog til ny forståelse af fænomenet og besvarelse af problemformuleringen (Kvale & Brinkmann, 2015).

9.4 Analysestrategi - Fase 5

I vores analyseproces beskæftigede vi os metodisk og struktureret med vores empiriske data ved at organisere og tematisere transskriptionerne. Gennem en omhyggelig gennemgang af interviewene har vores mål været at identificere både sammenhænge og diskrepanser, som en metode til at imødekomme vores egne forforståelser (Kvale & Brinkmann, 2015).

Første skridt i processen var en grovsortering, hvor vi frasorterede irrelevante udtalelser, der ikke direkte relaterede til specialets overordnede temaer. Vi udvalgte citater baseret på den tematiske ramme, der blev udarbejdet til vores interviewguide og problemformuleringen. Eksempelvis udtalte Gladsaxe Kommune, at digitale krænkelser kan have langvarige og betydelige konsekvenser for børn. Selvom dette blandt mange citater var vigtigt, blev det fravalgt, da det ikke bidrog til at besvare vores problemformulering, som omhandler instansers perspektiver på digitale krænkelser og betydningen for kommunernes

fokus. Denne tilgang gjorde det muligt for os at arbejde struktureret med bearbejdelsen af vores empiriske data (Järvinen & Mik-Meyer, 2017; jf. Bilag 1,2,3,4).

Dette ledte os videre i processen, hvor vi anvendte meningskondensering til at sammenfatte og reducere de tilbageværende data til kortere udsagn. Denne meningskondensering indbefattede, at vi som undersøgere udvalgte relevante citater eller segmenter af dataen. Disse beslutninger indbefattede ikke alene metodiske overvejelser, men også analytiske da de potentielt kunne forme vores endelige konklusion. Dette bidrog til at øge kompleksiteten, hvilket førte til, at vi måtte evaluere relevansen af informanternes udsagn i forhold til problemformuleringen, parallelt med at vi søgte at undgå introduktionen af unødigt bias i vores analytiske metode. Vi var bevidste om, at vi i vores analytiske metode var nødsaget til at foretage selektioner blandt interviewets dele baseret på citaternes relevans i forhold til vores problemformulering, og at disse valg kunne påvirke både analysen og heraf konklusionen. De kondenserede meningsenheder blev derefter sorteret og tematiseret baseret på deres substantielle indhold og vores undersøgelsesspørgsmål (Järvinen & Mik-Meyer, 2017; Kvale & Brinkmann, 2015).

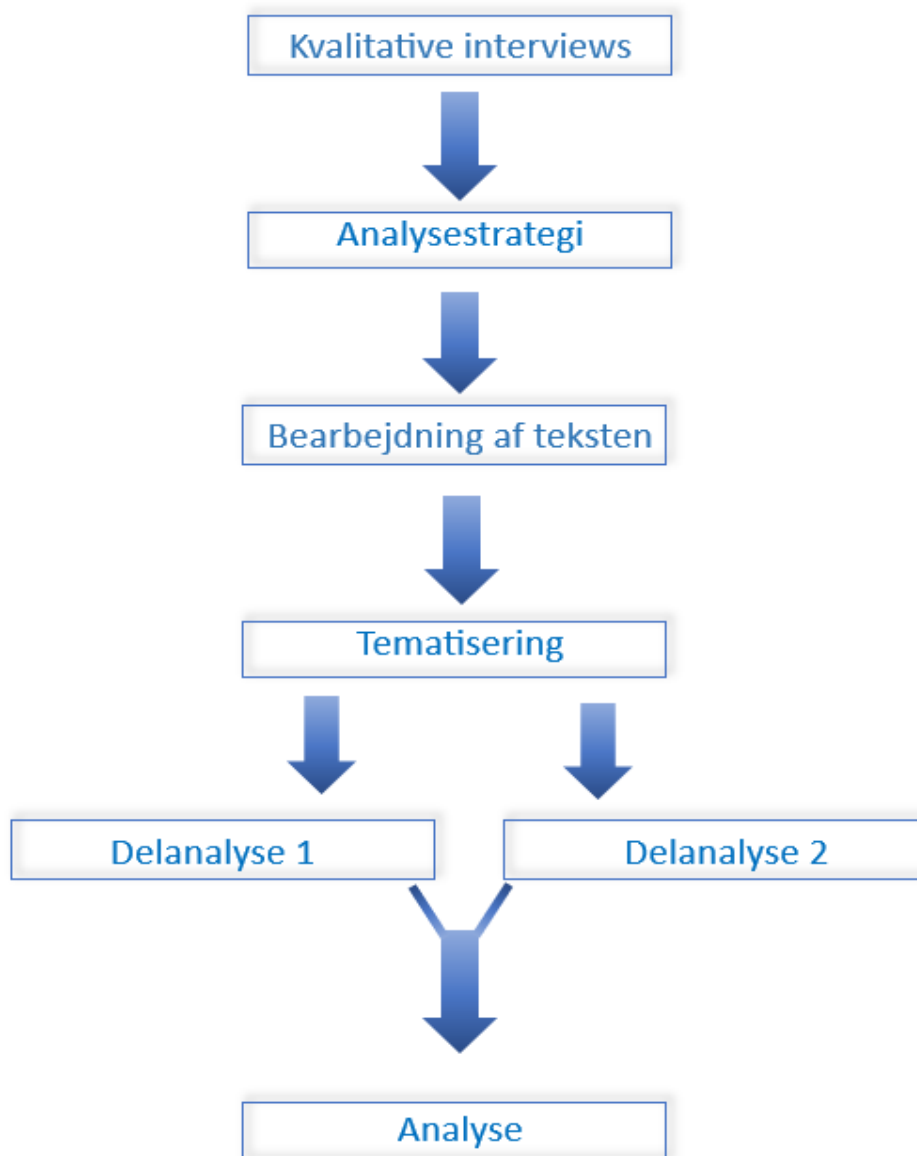
Denne proces gjorde det muligt for os at udvikle nye temaer til de to delanalyser, hvor undersøgelsesspørgsmålene fungerede som fundament: Ud fra undersøgelsesspørgsmål 1 blev fire temaer kondenseret: *'Anerkendelse af digitale krænkelser som socialt problem'*, *'Samfundsinstansers opfattelser af fænomenet'*, *'Variationer i samfundsinstansers egen ansvarsopfattelse'* og *'Perspektiver på Ansvarsfordeling'*. Ud fra undersøgelsesspørgsmål 2 blev følgende tre temaer kondenseret: *'Variationer i kommunernes fokus på digitale krænkelser i beredskabsplanerne'*, *'Behov for rådgivning til håndtering af digitale krænkelser i det kommunale beredskab'* samt *'Betydningen af manglende fokus på digitale krænkelser for frontmedarbejderes handleevne og håndtering'* (Kvale & Brinkmann, 2015).

Sidste del af analysestrategiens proces omfattede i høj grad anvendelsen af dobbelt hermeneutik, idet det har været afgørende for os som undersøgere ikke kun at reproducere informanternes forståelser, men også at analysere de underliggende betydninger. Dette har krævet en reflektiv tilgang, hvor vi var opmærksomme på vores egne forforståelser og bias, mens vi forsøgte at fange informanternes fulde oplevelser og perspektiver. Eksempelvis startede vi først med at fortolke SISO's udtalelse om at de betragtede digitale krænkelser

lige så alvorligt som fysiske og psykiske krænkelser, hvor vi registrerede SISO's opfattelse og forståelse af dette. På det andet niveau analyserede vi derefter vores egen fortolkning af denne udtalelse, hvilket udfoldes nærmere i analysen. Dette viser, hvordan vores baggrund har påvirket vores analyse, og metoden gav os derfor mulighed for både at klarlægge forståelsen af informanternes og vores egne perspektiver, hvilket understreger relevansen af begge niveauer af fortolkning i dette speciale (Järvinen & Mik-Meyer, 2017).

Nedenstående figur 1 viser analysestrategiens proces og forløb:

Forskellige processer i Analysestrategien

9.4.1 Forskellige typer af data

Vores dataindsamling har resulteret i forskellige typer data, som har haft betydning for, hvad der blev genstand for analysen. I det fysiske interview med Red Barnet og telefoninterviewet med KL har vi haft mulighed for at etablere en direkte dialog, hvor vi kunne stille uddybende spørgsmål og få en bedre forståelse af informanternes perspektiver og kontekst. Dette udvidede vores forforståelse af digitale krænkelser (Järvinen & Mik-Meyer, 2017; Kvale & Brinkmann, 2015). De skriftlige interviews har deres egne særlige karakteristika, primært ved at dialogen er begrænset. Her erkender vi, at denne manglende interaktive dynamik kan have begrænset vores forståelse i det skriftlige interview med Gladsaxe Kommune og SISO, hvor ensidig kommunikation og manglende øjeblikkelig feedback forhindrede os i at fange subtile nuancer og opklaring af eventuelle uklarheder. For at kompensere dette aspekt, har vi suppleret med sekundær empirisk materiale som eksempelvis SISO's guide (Järvinen & Mik-Meyer, 2017).

De skriftlige interviews havde også en fordel ved at være praktiske og fleksible, da de ikke krævede tidskoordinering samt at det kan opleves mere komfortabelt, hvilket kan føre til mere reflekterede og velovervejede svar. De muliggjorde også en større geografisk spredning af informanter. Det var ikke nødvendigvis vores intention, at dataindsamlingen skulle forløbe på denne måde, men det blev resultatet af forskellige faktorer, herunder logistiske udfordringer og tidsbegrænsninger, hvilket gjorde længere personlige interviews vanskelige. Selvom vi havde foretrukket længere personlige interviews, var dette således ikke muligt. Teksthermeneutikken har dermed hjulpet os med at være opmærksomme på manglende kontekst og forstå, hvordan dette har påvirket vores fortolkning og analyse af data. Eksempelvis har det bidraget til en forståelse af, hvordan vores metode formede det resulterende datasæt, og hvordan vi bedst kunne forstå og analysere disse data (Järvinen & Mik-Meyer, 2017; Kvale & Brinkmann, 2015).

9.5 Verifikation og rapportering - Fase 6 & 7

I de sidste faser af vores forskningsproces har vi fokuseret på reliabilitet, validitet og generaliserbarhed gennem strategiske tiltag og refleksioner for at sikre overbevisende resultater og overførbare til forskellige kontekster. Vores hermeneutiske orientering har

medført, at vi ikke har søgt absolut objektivitet, men en dybere forståelse gennem den hermeneutiske cirkel. I vores bestræbelser på at sikre validiteten i specialet har vi fokuseret på, at både dataindsamlingen samt analysen blev troværdig og præcis, dette indebærer en aktiv håndtering af eventuelle bias ved at have formuleret relevante interviewspørgsmål. Endvidere har vi fulgt Steinar Kvale og Svend Brinkmanns syv faser for forskningsinterviews som ramme (Kvale & Brinkmann, 2015; Järvinen & Mik-Meyer, 2017).

I vores refleksioner over validiteten af undersøgelsesprocessen har det været væsentligt at anerkende den begrænsede udsagnskraft, der kan være i en enkeltstående interviewsession. Vi har været opmærksomme på, at validitet ikke kun omhandler at opnå objektive og reproducerbare resultater. Af den grund har vi, i stedet for udelukkende at fokusere på validiteten af enkeltstående interviews, valgt at se på tilstrækkeligheden og dybden af vores samlede data. Tilstrækkelighed indebærer, at de indsamlede data er omfattende og varierede nok til at give en dybdegående forståelse af fænomenet. Den begrænsede udsagnskraft kan kompenseres ved, at vi har valgt at inkludere flere interviews med forskellige informanter, der har forskellige perspektiver og erfaringer (Kvale & Brinkmann, 2015; Järvinen & Mik-Meyer, 2017).

Tre af vores udvalgte informanter besidder en ekspertviden, hvilket betyder, at eliteinterviews er en integreret del af vores metode. Deres ekspertviden og position har i højere grad tilladt os at generalisere vores resultater inden for den specifikke kontekst for vores undersøgelse, og har således styrket tilstrækkeligheden samt generaliserbarheden af vores undersøgelse. Tilgangen gav os mulighed for at fange de underliggende mønstre, som ikke skal afmåles efter de kvantitative præmisser. Eksempelvis repræsenterer SISO Socialstyrelsen, hvilket betyder, at de har adgang til omfattende data og indsigter, som er baseret på landsdækkende praksis og erfaringer. De besidder dermed en betydelig socialfaglig ekspertise og viden, og deres indsigter og anbefalinger er derfor bredt anvendelige og kan overføres til andre sociale sammenhænge, hvilket styrker validiteten og må antages at være generaliserbare i en socialfaglig kontekst (Kvale & Brinkmann, 2015).

Derudover har vi gennem triangulering øget dataenes validitet ved at have kombineret data fra flere kilder og metoder. Vi har anvendt både kvalitative interviews og sekundære data, som rapporter og dokumenter fra Red Barnet, Gladsaxe Kommune og SISO for at få

kontekstuelle data og supplerende informationer om digitale krænkelser. Denne triangulering gav os en bredere forståelse af de strukturelle og politiske rammer for håndtering af digitale krænkelser. Således har vi gennem triangulering, kontinuerlig refleksion, en iterativ proces, og bevidsthed om bias arbejdet på at sikre, at vores undersøgelse gav et pålideligt billede af digitale krænkelser (Kvale & Brinkmann, 2015).

10. Sekundær empiri

For at besvare specialets problemformulering er det væsentligt at inddrage relevant sekundær empiri, som bidrager til en dybdegående analyse. Afsnittet præsenterer kort det mest anvendte sekundære empiriske materiale, der supplerer vores analytiske tilgang. Den udvalgte sekundære empiri belyser aspekter, som vores primære data ikke fanger, og giver dermed en bredere forståelse af fænomenet.

Det er vigtigt at bemærke, at der har været begrænset sekundær empiri om kommunale beredskabsplaner. Derudover eksisterer der ikke empiri om, hvordan digitale krænkelser kan forstås som fænomen, herunder hvordan det opfattes af samfundet. Tilgængelig sekundær empiri består primært af undersøgelser om børns oplevelser på mikroniveau, mens vores undersøgelse fokuserer på et makroniveau.

Sekundær empiri	
1. Kommunal rundspørge om digitale krænkelser	”Kommunal rundspørge om digitale krænkelser” udført af Epinion for Red Barnet fra 2022 undersøger kommunernes praksis og beredskabsplaner vedrørende digitale krænkelser mod børn. Rapporten indeholder data, der belyser kommunernes inddragelse af digitale krænkelser. Ved at analysere disse data får man indsigt i, hvordan kommunerne adresserer problemet med digitale krænkelser og hvilke udfordringer de står overfor. Denne rapport bidrager med konkret viden, der er relevant for specialets undersøgelsesspørgsmål, og forstærker dens analytiske grundlag, hvilket forbedrer validiteten og pålideligheden af resultaterne (Red Barnet, 2022b).

2. Kommunale beredskaber til forebyggelse, opsporing og håndtering af overgreb mod børn og unge	Social- og Boligstyrelsens guide "Kommunale beredskaber til forebyggelse, opsporing og håndtering af overgreb mod børn og unge" giver kommunerne anbefalinger om udarbejdelse af beredskabet og angiver nødvendige elementer. Guiden giver indsigt i data og retningslinjer, som anvendes til at analysere, hvorledes Social- og boligstyrelsen prioriterer digitale krænkelser. Dette hjælper med at forstå, hvordan prioriteringen påvirker kommunernes praksis og de udfordringer, de står overfor (Socialstyrelsen, 2020a).
3. Vejledning om generelle bestemmelser i barnets lov (VEJ nr. 10073 af 19/12/2023, punkt 76	"Vejledning om generelle bestemmelser i barnets lov" (VEJ nr. 10073 af 19/12/2023, punkt 76) beskriver kommunernes forpligtelse til at beskytte børn mod vold og overgreb. Vejledningen fremhæver behovet for forebyggende tiltag, tværfagligt samarbejde og specifikke procedurer for håndtering af disse overgreb. Vi anvender vejledningen til at undersøge, hvilket fokus der lægges på digitale krænkelser fra politisk side og højere instanser (Vejledning om generelle bestemmelser i barnets lov VEJ nr. 10073 af 19/12/2023, punkt 76).

11. Databeskyttelsesregler og forskningsetik

Dette afsnit vil udforske de etiske refleksioner, der opstod under indsamlingen af det empiriske materiale, samt hvordan vores data blev behandlet i overensstemmelse med gældende databeskyttelsesregler og forskningsetiske retningslinjer.

Inden interviewene blev gennemført reflekterede vi over tavshedspligt og videregivelse af oplysninger i forbindelse med vores speciale med det mål at sikre overensstemmelse med gældende lovgivning, herunder databeskyttelsesloven § 5 (Lov Nr. 502 af 23. maj 2018). Det var således væsentligt at efterleve de formaliteter, som omhandler etiske retningslinjer før, undervejs og efter interviewene for at sikre fortrolighed og respektfuld behandling af informanternes udtalelser (Kvale & Brinkmann, 2015).

Vores tilgang til de forskellige interviews var differentieret, afhængigt af om de var personlige, telefoniske eller skriftlige. Til det personlige og telefoniske interview blev der indhentet mundtligt samtykke fra informanterne, og de blev informeret om deres mulighed for at se de færdige transskriberede interviews, samt at de kunne tilbagetrække deres samtykke. Efter det personlige og telefoniske interview blev informanterne tilbudt en debriefing-session, hvor de kunne reflektere over interviewoplevelsen, uddybe deres svar og stille eventuelle spørgsmål. Til de skriftlige interviews gav informanterne deres samtykke til at deltage i undersøgelsen og besvare vores interviewspørgsmål skriftligt. Ingen af vores informanter har udtrykt ønske om at være anonyme. Dog har vi af etiske hensyn valgt ikke at inkludere deres fulde navn og konkrete stillingsbetegnelse i specialet. I stedet refererer vi til dem med ledende stillinger og ekspertise inden for den relevante organisation eller instans. Dette valg blev truffet for at sikre fortrolighed og respekt for informanternes privatliv, samtidig med at vi bevarede deres rolle og ekspertise som centrale for vores undersøgelse (Kvale & Brinkmann, 2015).

Selvom vores informanter repræsenterer eliteinterviews og ikke ønsker anonymitet, er det afgørende at overholde databeskyttelsesregler og forskningsetik. Vi sikrer fortrolighed og respekt for informanternes rettigheder ved at opbevare interviewdataene sikkert indtil specialets afslutning, hvorefter alle interviewmaterialer destrueres for at forhindre utilsigtet brug (Kvale & Brinkmann, 2015).

12. Teoretisk position

I dette speciales analyse anvendes flere teoretiske perspektiver for at kunne belyse og opnå forståelse af, hvordan samfundsinstanser opfatter ansvarsfordelingen på digitale krænkelser samt undersøge hvordan disse perspektiver har betydning for kommunernes fokus på digitale krænkelser i deres beredskabsplaner og frontaktørernes arbejde. De teorier som anvendes er: Malcolm Spector (Spector) og John I. Kitsuse (Kitsuse) og som anvendes primært i delanalyse 1, Michael Lipsky (Lipsky) som alene anvendes i delanalyse 2, og Bauman som bruges i begge delanalyser.

12.1 Valg af teori - Spector & Kitsuse

I dette specialet inddrager vi Spector og Kitsuses claims-making teori, der udforsker, hvordan forskellige grupper fremsætter påstande om problematiske tilstande, som kræver ændring. Vi vurderer, at de udtalelser, vi har indsamlet, kan beskrives som en del af denne overbevisningsproces. Claims-making teorien er valgt for at kunne undersøge og forstå samfundsinstitansers perspektiver og ansvarsfordelingen om digitale krænkelser for at belyse, hvordan informanterne etablerer deres opfattelser, og hvordan dette reflekteres i kommunernes beredskab på dette område (Spector & Kitsuse, 1973).

12.1.1 Claims-making-teorien

Ifølge Spector og Kitsuse forklarer claims-making teorien, hvordan sociale problemer bliver alment anerkendt i samfundet. Teorien repræsenterer en videreudvikling af den socialkonstruktivistiske tilgang til forståelsen af sociale problemer, og de beskriver deres teori som den første centrale sociologiske teori om sociale problemer. De hævder, at andre teorier ikke tilstrækkeligt undersøger, hvorfor visse samfundstilstande betragtes som sociale problemer, hvorimod andre gør. Samtidigt påpeger de, at alternative teorier fokuserer for meget på objektive årsager og overser uoverensstemmelser mellem subjektive opfattelser og objektive forhold (Spector & Kitsuse, 1973).

Teorien indrammer sociale problemer i et socialkonstruktivistisk perspektiv med fokus på subjektive definitionsprocesser på makroplan, som udvikler sig gennem forskellige faser. Spector og Kitsuse lægger vægt på, at det er definitionsprocessen, der afgør, hvad der opfattes som sociale problemer. Ifølge Spector og Kitsuse opstår sociale problemer først, når de defineres som sådanne: *“Social problems are what people think they are, and if conditions are not defined as social problems by the people involved in them, they are not problems”* (Spector & Kitsuse, 1973, s. 147). Denne definition understreger, at sociale problemer er subjektive og afhænger af samfundets opfattelser og definitioner. Den subjektive karakter kan føre til forskellige opfattelser af problemets alvor og prioritering af løsninger afhængigt af normer og værdier i en given kontekst (Spector & Kitsuse, 1973).

Spector og Kitsuse påstår i claims-making-teorien, at: *“the activities of groups making assertions of grievances and claims to organizations, agencies, and institutions about some*

putative conditions” (Spector & Kitsuse, 1973, s. 146). Teorien fokuserer ikke på, om de påståede tilstande er sande eller falske, men udelukkende på aktørernes opfattelse af noget som problematisk. Denne konstruktivistiske tankegang fremhæver, at opfattelsen af virkeligheden er med til at forme den, og erkendelse spiller en central rolle i skabelsen og forståelsen af sociale fænomener (Spector & Kitsuse, 1973).

12.1.2 De fire claims-making-faser

Claims-making-teorien beskriver 4 forskellige faser, der viser, hvordan sociale problemer opstår gennem interaktion mellem samfundsinstanser og andre samfundsaktører. Disse faser fokuserer på, hvordan problemer opfattes, konstrueres, diskuteres og anerkendes som sociale udfordringer. Selvom processen ofte præsenteres lineært, udvikler sociale problemer sig ikke altid i en fast rækkefølge. Faserne repræsenterer forskellige aktivitetstyper i udviklingen af sociale problemer, som kan variere afhængigt af det konkrete problem. Fase 4 i claims-making-teorien er udeladt fra analysen, da informanternes udtalelser ikke dækker denne fase. Selvom aktiviteter i fase 3 kunne udvikle sig til fase 4, berøres denne fase ikke direkte af informanternes udtalelser. For at opretholde en stringent analyse er fokus begrænset til de faser, hvor udtalelserne er mest relevante. Overgangen mellem faserne er ikke altid tydelig, og derfor er analysen afgrænset til de mest relevante faser (Spector & Kitsuse, 1973).

Fase 1

I fase 1 fremsættes ”claims”, herunder påstande om eksistensen af et problem og dets skadelige virkninger. Disse påstande kan komme fra forskellige aktører og grupper, der ønsker at skabe opmærksomhed om problemet. Spector og Kitsuse påpeger, at sociale problemer ikke nødvendigvis kan defineres ud fra deres indhold alene, men i stedet argumenterer de for, at sociale problemer primært eksisterer på grund af de fremsatte påstande. Disse ”claims-making” udgør derfor kernen i processen, idet den indebærer en anerkendelse og enighed fra resten af samfundet omkring problemets eksistens og karakter. Denne fase fører ofte til offentlig eller politisk debat, men aktiviteterne er primært uofficielle og udføres uden officielle tiltag. Problemet kan forblive i denne fase længe eller

hurtigt eskalere til næste fase, afhængig af opmærksomhed og handling (Spector & Kitsuse, 1973).

Fase 2

Såfremt problemet fremføres i fase 1, responderer officielle instanser på disse "claims", hvilket markant udvikler det sociale problem. Denne proces starter, når instanser anerkender claims-making-gruppen og dens krav, hvilket kan indebære formel anerkendelse eller iværksættelse af tiltag for at adressere problemet. Anerkendelser kan variere fra at være passive tiltag til mere aktive tiltag for at regulere, kontrollere eller mindske de påståede problemer. Aktiviteterne i fase 2 er således mere formelle i modsætning til fase 1, og viser hvordan instanser tager styringen af processen. Dog er det ikke altid tilfældet, at anerkendelsen sker i overensstemmelse med de oprindelige interesser, som claim-making-gruppen henviser til med deres oprindelige "claims" (Spector & Kitsuse, 1973).

Fase 3

I fase 3 er fokus på tiltag eller retningslinjer for at håndtere de rejste "claims". Tiltagene kan sigte mod at løse de påståede problemer, men opfylder ikke nødvendigvis claims-making-aktørernes krav, hvilket kan føre til yderligere krav og påstande. Utilfredshed med løsninger eller officielle respons kan genoplive debatten eller kravene. I fase 3 retter "claims" mod tiltag og retningslinjer, og ikke de oprindelige påståede problematiske tilstande fra fase 1. Aktiviteterne i fase 3 fokuserer på de officielle instansernes tilgange til de fremførte "claims" (Spector & Kitsuse, 1973).

12.1.3 Kritisk refleksion af teorien

Claims-making-teorien er relevant for at undersøge, hvordan digitale krænkelser opfattes og anerkendes, men den har også begrænsninger. Teorien kritiseres for også at omfatte andre typer problemer, såsom klima- og trafikproblemer, hvilket kan begrænse en dybdegående analyse af specifikke sociale problemer. Teorien fokuserer primært på processen med at skabe opmærksomhed og anerkendelse uden at undersøge de dybere substantielle mekanismer, hvilket kan mangle det kritiske potentiale til at afsløre de "sociale lidelser" forårsaget af digitale krænkelser. Dette kan komplicere forståelsen, da teorien fokuserer på,

hvordan sociale problemer formes og anerkendes, og ikke løsninger. Vi finder dog teorien relevant, da vi undersøger, hvordan digitale krænkelser opfattes, formes og anerkendes snarere end at løse dem. Claims-making-teorien passer ikke direkte til vores undersøgelse, da informanterne ikke har haft mulighed for at modsvare hinandens påstande, hvilket er et kritikpunkt ved anvendelsen. Alligevel er den relevant i delanalyse 1, da den hjælper med at undersøge, hvordan informanterne opfatter og anerkender digitale krænkelser samt italesætter ansvarsfordelingen (Spector & Kitsuse, 1973; Ejrnæs, 2008).

12.2 Valg af teori - Bauman

Vi finder det relevant at inddrage Baumans teoretiske begreber om flydende modernitet, moralsk ansvar og lydighedens etik, da de udforsker samfundets fragmentering og dens påvirkning på menneskers evne til at håndtere forandringer og træffe ansvarlige valg. Baumans teoretiske begreber anvendes som en overordnet teoretisk ramme til at belyse, hvordan samfundsinstanser opfatter deres moralske ansvar og agerer under kompleksitet og usikkerhed, samt hvordan lydighed over for autoriteter kan føre til ansvarsfralæggelse og manglende etiske overvejelser (Bauman, 2000; 2001).

Baumans teoretiske begreber afspejler forskellige sociologiske retninger, herunder socialkonstruktivistiske og kritiske elementer med fokus på sociale konstruktioner, foranderlighed og strukturer. Hans teori inkluderer etiske overvejelser om moralsk ansvar og lydighed, og afspejler eksistentialisme samt postmoderne elementer, som anerkender mangfoldigheden af sandheder samt den kontekstuelle natur af viden. Baumans tilgang er således interdisciplinær og forener flere sociologiske retninger for at forstå og kritisere moderne samfundsforhold (Bauman, 2000; 2001).

12.2.1 Flydende modernitet

Bauman beskriver overgangen fra en "solid" modernitet, præget af stabile institutioner og klare sociale strukturer, til en "flydende" modernitet, hvor alt er mere ustabil, fragmenteret og usikkert. I denne flydende tilstand står instanser og samfundsaktører over for en verden uden faste rammer eller traditionelle normer, hvilket skaber konstant usikkerhed og midlertidighed. Dette er særligt relevant i forhold til digitale krænkelser, hvor skiftende

sociale normer kontinuerligt ændrer tilgangen for, hvad der anses for krænkelse, og hvordan de skal håndteres. Samtidig kan teorien belyse, hvordan flydende modernitet nedbryder traditionelle strukturer og roller, hvilket gør det sværere at fastholde og placere ansvar, da normer og forventninger konstant ændres og tilpasses. Dermed kan teorien være med til at forklare forskellige instansers opfattelser af ansvarsfordelingen i beskyttelsen af børn mod digitale krænkelse (Bauman, 2000).

12.2.2 Moralsk ansvarlighed

Bauman fremhæver vigtigheden af moralsk ansvarlighed i en tid, hvor samfundets faste normer er under forandring og præget af komplekse og flydende strukturer, usikkerhed og skiftende normer. I modsætning til traditionelle normer og regler kræver vores moderne samfund en stærk etisk bevidsthed og en forpligtelse til at handle ansvarligt, da de faste holdepunkter og klare retningslinjer er blevet mere diffuse og uforudsigelige. Desuden argumenterer Bauman for, at med flydende modernitet kommer en grad af valgfrihed, som giver mulighed for at undgå ansvar og langvarige forpligtelser, da skiftende positioner og roller gør det vanskeligere at holde folk ansvarlige. Fragmenteringen af samfundets normer betyder, at ethvert moralsk valg i sidste ende bliver individuelt. Denne individualisering fører til en konstant strøm af valg og beslutninger, hvor det ikke altid er klart, hvad der er rigtigt eller forkert (Bauman, 2000; 2001).

Valgfriheden er på den ene side en form for frihed, da den tillader individet at definere deres egne værdier og retninger. Men den medfører også tvivl og usikkerhed, da individet står over for konstant pres for at træffe de "rigtige" valg i et samfund, hvor normer og værdier er flydende og uforudsigelige. Det kan dermed også blive lettere at undgå konsekvenserne af deres beslutninger og handlinger, da de ikke er bundet af faste strukturer eller langsigtede forpligtelser. Moralsk ansvarlighed kan dermed anvendes til at forstå, hvordan instanser opfatter og reflekterer over deres roller og moralske ansvar i forhold til at beskytte børn mod digitale krænkelse (Bauman, 2000; 2001).

Ifølge Bauman er "lydighedens etik" en moralsk tilgang, hvor individet følger ordrer fra autoriteter uden at udfordre dem eller tage fuldt ansvar for konsekvenserne. Dette betyder at adlyde ordrer eller retningslinjer, selvom de måske ikke stemmer overens med ens

personlige overbevisninger eller moralske principper. Tilgangen kan føre til moralsk fralæggelse af ansvar, hvor der kan undgås personlig ansvarstagen ved at lægge skylden på de autoriteter, hvis ordrer de følger, hvilket underminerer den moralske autonomi og samfundets etiske fundament. Bauman påpeger, at lydighedens etik reducerer den enkeltes moralske ansvar og fører til ansvarsforflygtigelse og "opløsning" af moralen. Lydighedens etik kan være relevant for at forstå samfundsinstanse tilgang til digitale krænkelser. Begrebet kan belyse, om der er en tendens til at følge eksisterende retningslinjer uden at tage fuldt moralsk ansvar for de etiske implikationer (Bauman, 2001).

12.2.3 Kritisk refleksion af teorien

Det er nødvendigt at understrege, at Baumans eksempel om Holocaust adskiller sig fra dette speciales undersøgelse. Bauman anvender Holocaust som et ekstremt eksempel på organisatoriske mekanismer til at fordele ansvar, men vi drager ikke paralleller til dette. I stedet bruger vi Baumans teoretiske begreber om moralsk ansvarlighed som en ramme for at forstå nutidige problemstillinger om digitale krænkelser, uden at drage paralleller til Holocaust (Bauman, 2001).

Baumans fokus på flydende modernitet er bred og abstrakt, hvilket kan gøre det udfordrende at anvende præcist på specialets undersøgelse og konkrete problemer som digitale krænkelser. Hans fokus på moralsk og etisk ansvarlighed kan skygge for de praktiske og strukturelle aspekter af, hvordan digitale krænkelser håndteres organisatorisk. Vi anser dog ikke dette som problematisk, idet vi har suppleret med andre teoretiske perspektiver, og samtidigt har fokus ikke været på de organisatoriske aspekter. Dette valg giver os mulighed for at belyse de overordnede moralske rammer og tendenser blandt udvalgte samfundsinstanse (Bauman, 2000; 2001).

12.3 Valg af teori - Lipsky

Lipskys teori om street-level bureaucracy, bygger på et samfundskritisk perspektiv på frontlinjemedarbejdernes forudsætninger og de strukturelle rammer, de opererer inden for. Dele af Lipskys teori vil blive anvendt gennem fire begreber; frontlinjemedarbejdere, policymakers, frontmedarbejders skøn og gadeplansniveau (Lipsky, 2010).

Lipskys teori er relevant, da teorien koncentrerer sig om den praktiske implementering af offentlige politikker, hvor frontlinjemedarbejderne står for at omsætte politiske beslutninger og intentioner til handling i deres daglige praksis. Gennem sin forskning fokuserer Lipsky på den konkrete udførelse af politikker på det nederste niveau af implementeringen. Imidlertid kan der opstå udfordringer for frontmedarbejdere på dette niveau, da de ofte står over for uklare retningslinjer og politikker, hvilket kan vanskeliggøre deres arbejde. Vi vurderer, at Lipskys teori er relevant, da den giver os mulighed for at undersøge, hvordan politiske intentioner og beslutninger om håndtering af digitale krænkelse implementeres på det kommunale niveau, og hvilke komplekse dynamikker og udfordringer der kan opstå i implementeringen af politikker. Fokus ligger på at undersøge frontmedarbejdernes rolle som reelle policymakers i denne proces, og hvordan deres skøn og handlemuligheder påvirker udmøntningen af politikker og beredskabsplaner. Ved at anvende teorien giver det os mulighed for, at analysere kompleksiteten i implementeringen af politiske beslutninger og intentioner samt undersøge, hvordan forskellige faktorer påvirker kommunernes håndtering af børn, der udsættes for digitale krænkelse. Lipskys begreber bidrager til en analyse af, hvordan forskellige samfundsinstansers perspektiver og politikker påvirker kommunernes fokus på digitale krænkelse og deres evne til at integrere dem i beredskabet om vold og overgreb mod børn (Lipsky, 2010).

12.3.1 Street-level bureaucracy

Street-level bureaucracy, eller gadeplansbureaukrati, refererer til den teoretiske ramme, der fokuserer på de offentlige instanser, hvor medarbejderne direkte interagerer med borgerne i udførelsen af deres jobfunktioner. Disse medarbejdere, såsom skolelærere, socialrådgivere og pædagoger, betegnes for Street-Level Bureaucrats eller frontlinjemedarbejdere, da de arbejder på den frontlinje, hvor politikker og lovgivning omsættes til praksis handling. Teorien fokuserer på betydningen af disse frontmedarbejderes rolle i at omsætte og implementere politiske intentioner og lovgivning i deres direkte kontakt med borgerne. De står i spidsen for at oversætte politiske intentioner til konkrete handlinger og beslutninger i praksis. Frontlinjen er dermed politisk, hvor frontmedarbejdere har en politisk position. Deres arbejde på frontlinjen er afgørende for, hvordan politikker faktisk udfolder sig i samfundet, da det er dem, der står over for de praktiske udfordringer og kompleksiteter,

som politikken skal adressere, såsom digitale krænkelser. Dette er væsentligt i forståelsen af den komplekse sammenhæng mellem politiske beslutninger og den praktiske udmøntning af dem på gadeplansniveau, som refererer til det konkrete niveau, hvor frontmedarbejderne møder borgerne direkte i deres arbejde (Lipsky, 2010; Christensen, 2021).

I Lipskys teori om street-level bureaucracy betragtes frontmedarbejderne som policymakers eller beslutningstagere, hvilket indebærer, at de i praksis har en afgørende indflydelse på, hvordan politiske intentioner udmøntes i det daglige arbejde på gadeplan. Begrebet policymakers er således et centralt begreb i analysen og refererer til frontmedarbejdernes rolle som de reelle beslutningstagere i implementeringen af politikker. De er dem, der tolker og oversætter politiske retningslinjer og beslutninger til konkrete handlinger og beslutninger i deres interaktion med borgerne, som i dette speciale er børn (Lipsky, 2010).

Lipskys perspektiv om policymakers betyder, at disse frontmedarbejdere har en betydelig grad af skøn, når de træffer beslutninger i deres daglige arbejde. Frontmedarbejderes skøn refererer til deres beføjelse til at træffe beslutninger baseret på deres faglige dømmekraft i interaktionen med borgere. Dette indebærer beslutninger om, hvad der skal gøres i den konkrete situation, og hvordan det skal gøres, samt med hvilken kvalitet. Skønnet er central i frontarbejdet, hvor frontmedarbejderne skal navigere mellem at følge lovgivningen og retningslinjer samt et hensyntagende til den enkelte borgers situation. Skønnet er således både individuelt og situationelt, men det er også rammebetinget og styret af organisatoriske retningslinjer og rutiner (Lipsky, 2010).

Teorien om street-level bureaucracy anvendes således, da den giver mulighed for at analysere, hvordan forskellige samfundsinstansers perspektiver på digitale krænkelser mod børn overordnet har betydning for implementeringen og håndteringen af disse problemstillinger i kommunale beredskaber om vold og overgreb mod børn. Lipskys teori og begreber giver mulighed for at analysere kompleksiteten i kommunernes og frontmedarbejdernes arbejde med at håndtere digitale krænkelser ved at fokusere på frontmedarbejdernes rolle som "policymakers". Dette bidrager til forståelsen af, hvordan politiske intentioner og beslutninger oversættes til handling på gadeplan igennem kommunale beredskaber, og hvordan dette påvirker børns adgang til hjælp og støtte, hvis de udsættes for digitale krænkelser. Teorien gør det muligt at undersøge, hvordan

forskellige faktorer, såsom lovgivningen, vejledninger og retningslinjer, samt individuelle og situationelle skøn, påvirker frontmedarbejdernes beslutninger i håndteringen og implementeringen af digitale krænkelser i beredskabet. Dette giver indsigt i, hvordan disse faktorer formulerer og influerer på kommunernes fokus på digitale krænkelser i deres beredskabsplaner (Christensen, 2021; Lipsky, 2010).

12.3.2 Kritisk refleksion af teorien

En kritisk refleksion af Lipskys teori er, at den er udviklet i en anden tidsperiode og kontekst. Teorien er udviklet i USA, hvilket ikke direkte kan sammenlignes med danske offentlige instanser, da den offentlige sektor er væsentligt større i Danmark end i USA, samtidig med at digitale krænkelser også er et nyt fænomen. Denne kontekstuelle forskel kan påvirke dens direkte overførbare til vores speciale, hvilket betyder, at vi således ikke ukritisk kan anvende teorien til vores speciales kontekst, hvilket påvirker vores anvendelse og tolkning af begrebet frontmedarbejder som illustreres nedenfor (Lipsky, 2010).

I specialet anvender og tolker vi frontmedarbejdere på en måde, der kan adskille sig en smule fra Lipskys oprindelige perspektiv, idet vi med begrebet frontmedarbejdere i specialet henviser til både de kommunale medarbejdere, såsom lærere, Pædagogisk Psykologisk Rådgivere (PPR), socialrådgivere og pædagoger, men også til kommunerne som institutioner. Dette er med baggrund i, at de medarbejdere, der er involveret i udarbejdelsen af beredskabet i kommunerne, foruden eventuelle kommunale ledere også inkluderer de medarbejdere, der dagligt arbejder inden for områder som PPR, skole og Børne- og Familieafdelinger. Disse medarbejdere interagerer direkte med børn og betragtes således som frontmedarbejdere i henhold til Lipskys teori (Lipsky, 2010).

13. Analyse

Denne analyse baserer sig på den indsamlede empiri og den udvalgte teoretiske ramme gennem to delanalyser. I delanalyse 1 undersøges undersøgelsesspørgsmål 1, der omhandler opfattelser af fænomenet og ansvarsfordelingen blandt de fire informanter, som repræsenterer forskellige samfundsinstanser. Delanalyse 2 undersøger

undersøgelsesspørgsmål 2, der omhandler faktorer, som påvirker kommunernes og frontmedarbejderes fokus på håndtering af fænomenet, også gennem de fire informanternes perspektiver. Disse tematikker er væsentlige, da den indsamlede empiri belyser centrale spørgsmål om opfattelsen af fænomenet, ansvarsfordeling og deres betydning for kommunernes fokus på håndtering af fænomenet i deres beredskab.

13.1 Delanalyse 1

Undersøgelsesspørgsmål 1: "Hvilke opfattelser har forskellige samfundsinstanser, herunder Red Barnet, Socialstyrelsen, KL og Gladsaxe Kommune på digitale krænkelser og ansvarsfordelingen?". Formålet er at undersøge, hvordan disse instanser opfatter digitale krænkelser. Ved at afdække deres opfattelser kan vi få en dybere forståelse af, hvordan deres perspektiver påvirker ansvarsopfattelsen og ansvarsfordelingen.

13.1.1 Anerkendelse af digitale krænkelser som socialt problem

Aktører og samfundsinstansers aktiviteter spiller en vigtig rolle i at få et socialt problem alment accepteret i samfundet, da deres handlinger og holdninger er med til at øge opmærksomheden samt definere og legitimere problemet i offentligheden. Deres perspektiver og opfattelser bidrager dermed til at forme den offentlige anerkendelse og politiske dagsorden, hvilket vil påvirke, hvordan samfundet som helhed opfatter og reagerer på sociale problematikker. Således er det væsentligt at forstå, hvordan samfundsinstanser anerkender digitale krænkelser, da deres perspektiver er med til at skabe en ramme, inden for hvilken sociale problemer opfattes og adresseres (Spector & Kitsuse, 1973). Digitale krænkelser udgør et særligt komplekst og socialt fænomen, da krænkelserne foregår i online-miljøer, og den digitale karakter gør det vanskeligere at identificere og løse problemerne (Rambøll, 2021). Komplexiteten understreges af informanten fra Gladsaxe Kommune, der deler sin opfattelse af de mest fremtrædende faktorer:

"Digitale krænkelser kan ses som voldshandlinger, der er flyttet over på nettet (...) Det mest bekymrende er, at krænkelsen kan være varig i tid og rum, da det er svært at få ting slettet på nettet eller få en online identitet lukket. Den anden faktor er udbredtheden, at det fx mere er reglen end undtagelsen at unge modtager ulovlige og uønskede billeder" (Gladsaxe Kommune).

Fase 1 i claims-making-processen afspejles ved, at informanten udtrykker en forståelse af problemets omfang og alvor ved at påstå, at fænomenet ikke blot er isolerede eller sjældne hændelser, men derimod vedvarende og problematisk. I denne fase fremsættes påstande om problemets eksistens og dets negative konsekvenser for at skabe opmærksomhed. Sociale problemer defineres ikke kun af deres indhold, men af de "claims", der kan tiltrække offentlighedens og myndighedernes opmærksomhed. Dette er nødvendigt for at starte claims-making-processen med at få et problem anerkendt og behandlet som et socialt problem (Spector & Kitsuse, 1973).

Informanten påpeger, at fysiske voldshandlinger mod børn i stigende grad "er flyttet over på nettet", hvilket betyder, at den type skade, som børn traditionelt kan udsættes for fysisk, nu også forekommer i den digitale verden. Dette kan omfatte mobning, trusler, chikane, eller deling af krænkende billeder og videoer. Udviklingen viser, at vold og krænkelse ikke længere er begrænset til det fysiske rum, men også udspiller sig i online-miljøer. Med udtalelsen fremstår informantens "claim" om digitale krænkelse som både komplekse, udbredte og anerkendte inden for kommunen (Rambøll, 2021; Spector & Kitsuse, 1973). Informanten fra Red Barnet understøtter udbredelsen af digitale krænkelse og fremhæver samtidigt en øget opmærksomhed:

" (...) Man kan også se det i antal af anmeldelser som er steget i vores rådgivning meget over de seneste år (...) Rigtig mange gerne vil hjælpe, også fordi man ved at problemet eksisterer (...). Der er mange, der kan se problemstillingen (...) jeg synes, at der er meget politisk lydhørhed overfor de forskellige problemstillinger der er, og der er nok mange ting, som man har lidt svært ved at finde sådan umiddelbare løsninger på" (Red Barnet).

Ligeledes afspejler Red Barnets udtalelse fase 1 i claims-making-processen ved at angive en påstand om, at politikerne tager problemet alvorligt og at andre aktører har en generel interesse i at hjælpe, fordi "man ved, at problemet eksisterer". Dog fremhæves en begrænsning ved at påpege, at "der er mange, der kan se problemstillingen" og at der er komplekse udfordringer forbundet med at finde løsninger. Påstanden kan således tolkes som et udtryk for, at der er ved at forme sig en anerkendelse af problemets eksistens og relevans fra politisk side. Der påpeges samtidig udbredelsen ved at henvise til den markante

stigning i anmeldelser. Dette underbygges ved, at anmeldelser af animeret overgrebsmateriale af børn til tjenesten, AnmeldDet, steg fra 28 i 2019 til 1.890 anmeldelser i 2023. Stigningen indikerer ikke blot en eskalering af denne type krænkelse, men også en tendens til, at digitale krænkelse blot bliver mere udbredte, hvilket forværrer problemets omfang og blot øger kompleksitet (Digitalt Ansvar, 2024; Spector & Kitsuse, 1973).

Claims-maker-aktøren Red Barnet har gennem en vedvarende indsats skabt opmærksomhed og formået at fremhæve mange af de udfordringer og den kompleksitet, som børn oplever i den digitale verden, samt præsenteret løsningsforslag til nogle af disse problemstillinger. Red Barnets claims-making-aktiviteter kommer til udtryk gennem deres deltagelse i konferencer og oplæg, udgivelsen af flere rapporter såsom "Kommunal rundspørge om digitale krænkelse", samt udviklingen af materiale rettet mod skoler, forældre og andre relevante parter. Disse aktiviteter markerer fase 1 i processen, hvor Red Barnet gennem en længere claims-making-proces har dokumenteret deres påstande om problemets eksistens og bidraget til at øge opmærksomheden om digitale krænkelse på samfundsniveau (Spector & Kitsuse, 1973; Red Barnet, 2022b). Følgende udtalelse indikerer dette: *"I SISO oplever vi, at kommunerne har en tiltagende opmærksomhed på digitale krænkelse, hvilket vurderes at have en sammenhæng med den stigende mediebevågenhed på området"* (SISO).

SISO's påstår, at kommunerne er mere opmærksomme på digitale krænkelse grundet mediebevågenhed. Denne mediebevågenhed kan være et resultat af Red Barnets claims-making-aktiviteter, som får medierne til at rapportere om emnet. Det kan antages, at Red Barnets claims-aktiviteter har haft indflydelse på formningen af den offentlige debat om digitale krænkelse og bidraget til at bringe fænomenet på samfundsmæssig dagsorden (Red Barnet, 2022b; Spector & Kitsuse, 1973). Ligeledes har Red Barnets claims-aktiviteter bidraget til at øge KL's opmærksomhed:

"Red Barnet de lavede jo den her undersøgelse, og agendaen det var at få løftet det her ind på Christiansborg, sådan så at man går ind og vurderer fra politisk hold centralt fra, at det her det er lige så vigtigt som alt andet vold, overgreb og så videre. Digitale krænkelse fylder meget" (KL).

Udtalelsen antyder, at Red Barnets claims-aktiviteter har haft indflydelse på formningen af den politiske dagsorden, hvor de har forsøgt at få politiske beslutningstagere til at anerkende digitale krænkelser som et problematisk fænomen. Det understreges, at digitale krænkelser "fylder meget" i denne sammenhæng, hvilket kan indikere at problemets omfang og alvor som et socialt problem tager form blandt politiske samfundsaktører (Spector & Kitsuse, 1973). Dette understøttes af, at Red Barnet blev anmodet af Social-, Bolig- og Ældreministeriet om eventuelle bemærkninger til et udkast til vejledning om Barnets Lovs generelle bestemmelser. I deres høringsvar fremsatte Red Barnet påstande og anbefalinger om at inkludere retningslinjer for digitale krænkelser i alle kommunale beredskabsplaner (Red Barnet, 2023a):

"(...) at der er kommet en ny vejledning i forhold til vejledningens generelle bestemmelser i barnets lov. Og nu står der, efter vi skrev et høringsvar om det, og så er der kommet mere med, der står mere om det digitale" (Red Barnet).

Efter at Red Barnet afgav deres høringsvar, bevæger claims-making-processen sig nu ind i fase 2. Denne fase starter, når instanser anerkender den oprindelige claims-making-gruppe og dennes krav, hvilket kan indebære formel anerkendelse eller tiltag for at adressere problemet. Aktiviteterne i fase 2 er derfor mere formelle og officielle og viser instansernes styring, men anerkendelsen er ikke altid i overensstemmelse med gruppens krav. I dette tilfælde bemærker Red Barnet, at politiske samfundsaktører har anerkendt problemets relevans ved at inkludere flere elementer om det digitale i den opdaterede vejledning. De officielle instanser har dermed reageret på de fremførte "claims" i høringsvaret ved at integrere dem i den formelle beslutningsproces og styringen af claims-making-processen (Spector & Kitsuse, 1973; Vejledning om generelle bestemmelser i barnets lov VEJ nr. 10073 af 19/12/2023, punkt 76).

Red Barnets input og anbefalinger er således blevet taget i betragtning på et formelt niveau, idet deres "claims" bliver optaget af officielle instanser, der viser interesse for at adressere digitale krænkelser i den nye vejledning. Dette markerer afslutningen af fase 2 og en betydelig transformation af det sociale problem, hvilket sker, når officielle instanser anerkender en claims-making-aktør og deres "claims". Dog forekommer dette imidlertid

ikke i overensstemmelse med de interesser, som Red Barnet oprindeligt fremsatte "claims" om (Spector & Kitsuse, 1973; Vejledning om generelle bestemmelser i barnets lov VEJ nr. 10073 af 19/12/2023, punkt 76). Red Barnets informant illustrerer dette i følgende udtalelse:

"I den her vejledning, så kan I se, at det er et opråb at vold og overgreb, det kan også foregå på det digitale område (...). Det er ikke supertydeligt skrevet ind, og jeg kan bare se, at efter at vi skrev høringsvaret, så kom der lidt ændringer (...) Men det er klart, der har vi stadigvæk til gode at se, hvordan bliver den her udvikling" (Red Barnet).

Informantens udtalelse afspejler fase 3 i claims-making-processen, hvor der efter de officielle reaktioner ved udformningen af den nye vejledning i fase 2 kan opstå yderligere krav og "claims" fra den oprindelige claim-aktør. Fase 3 sigter mod at løse problemerne, men opfylder ikke nødvendigvis alle krav, hvilket kan føre til utilfredshed og "claims" om yderligere krav og genoplivning af debatten. I dette tilfælde påpeger Red Barnets informant, at selvom der er foretaget ændringer i vejledningen, opleves formuleringen som utydelig, og der antydes dermed en utilfredshed med tilføjelsen i punkt 76, hvor der nu står: "*Børn færdes i større grad online, hvormed digitale krænkelse kan finde sted*" (Vejledning om generelle bestemmelser i barnets lov VEJ nr. 10073 af 19/12/2023, punkt 76). Denne utydelighed, identificeret af en aktør med en juridisk position, antyder en bredere udfordring i forståelsen af vejledningen, hvilket kan være problematisk. Særligt er det væsentligt at overveje, hvordan dette kan påvirke SISO, da de skal udvikle guiden for beredskabsplanerne baseret på vejledningen, hvilket yderligere kan påvirke kommunerne, når de skal udforme deres lokale beredskab ud fra SISO's anbefalinger i deres guide (Spector & Kitsuse, 1973; Vejledning om generelle bestemmelser i barnets lov VEJ nr. 10073 af 19/12/2023, punkt 76).

Et karakteristisk træk ved fase 3 i claims-making-processen er, at "claims" ikke længere fokuserer direkte på de påståede problematiske tilstande, som var centralt for fase 1 og 2. Den nye tilføjelse i vejledningen er dermed et udtryk for at rette fokus mod officielle tiltag i et forsøg på at regulere eller fjerne de påståede problematiske tilstande. Ud fra Red Barnets hørings svar ønskede organisationen en mere detaljeret beskrivelse af, hvordan man skal

håndtere digitale krænkelser frem for blot en generel konstatering og erkendelse af problemets eksistens. Tilføjelsen kan dermed tolkes som en form for passiv anerkendelse, idet denne ikke opfylder de oprindelige krav og anbefalinger fra Red Barnets høringsvar. Blandt informanterne opleves enighed om, at samfundets opmærksomhed på digitale krænkelser er øget. Imidlertid udtrykker informanten fra Red Barnet behovet for at følge udviklingen nøje, hvilket kan pege på en potentielt fase 4 i claims-making-processen. Dette viser, at på trods af den øgede opmærksomhed, er der stadig tegn på uklarhed om anerkendelsen af fænomenet, hvilket kan understrege, at der er en kompleksitet forbundet med hvordan digitale krænkelser opfattes som fænomen (Spector & Kitsuse, 1973; Red Barnet, 2023a).

13.1.2 Samfundsinstansers opfattelser af fænomenet

Undersøgelsen 'Forebyggelse, opsporing og håndtering af sager om digitale krænkelser i grundskolen', udarbejdet af LG Insight fremhæver, at digitale krænkelser hurtigt kan sprede sig, hvilket kan forværre situationen og have alvorlige og langvarige psykiske konsekvenser for ofrene. Derfor er det essentielt at reagere hurtigt, da krænkende billeder kan nå mange mennesker på kort tid. For at håndtere disse problematikker effektivt er det vigtigt at forstå, hvordan strukturelle instanser på makroniveau opfatter digitale krænkelser, da deres opfattelser påvirker den offentlige opfattelse og reaktion (Det Kriminalpræventive Råd, 2023; Spector & Kitsuse, 1973). SISO har med deres ekspertviden udgivet en vejledende guide til Socialstyrelsen, som rammesæt til, når kommunerne skal udarbejde deres beredskab vedrørende forebyggelse, opsporing og håndtering af vold og overgreb mod børn (Socialstyrelsen, 2020a).

Adspurgt til hvorvidt SISO's guide indeholder retningslinjer for selve håndteringen af digitale krænkelser, svarer informanten således:

"I guiden fremgår alene konkrete anbefalinger, der knytter sig til at forebygge digitale krænkelser, men ikke konkrete anbefalinger til håndtering af digitale krænkelser. Ved ikke at være eksplicit omkring håndtering af digitale krænkelser, skal derfor forstås en anbefaling om, at digitale krænkelser håndteres på samme måde som andre typer af overgreb" (SISO).

SISO's initiativer, såsom udgivelsen af guiden, reflekterer en vis grad af moralsk ansvarlighed og illustrerer til dels elementer af fase 2 i claims-making-processen, idet der formelt anerkendes problemets relevans ved at reagere gennem indførelsen af officielle tiltag (Spector & Kitsuse, 1973; Bauman, 2001). Instanser som SISO har med deres ekspertposition stor indflydelse på, hvordan samfundet reagerer på sociale udfordringer, og deres udtalelser og vidensdeling kan derfor være med til at præge, hvordan andre samfundsaktører opfatter og påtager sig moralsk ansvar i at adressere og løse udfordringer på området. Det kan derfor opstå undren, når SISO fremfører "claims" om, at digitale krænkelser bør behandles som andre former for overgreb, hvilket antyder, at de anser traditionelle normer og tilgange som tilstrækkelige. Dette afspejler en vis manglende forståelse af de komplekse aspekter ved digitale krænkelser, der adskiller dem fra fysiske og psykiske overgreb. Dermed undlader SISO at anerkende digitale krænkelser som et selvstændigt socialt problem, hvilket præger en vis form for moralsk ansvarsfralæggelse og uklar ansvarsopfattelse (Spector & Kitsuse, 1973; Social- og Boligstyrelsen, 2022).

I modsætning til SISO's påstand om, at digitale krænkelser skal håndteres på samme niveau som andre former for overgreb, udfordrer Red Barnets informant denne påstand og opfattelse:

"(...) digitale krænkelser kan være mindst lige så alvorlige som fysiske. Fx er det et stort problem, når en groomer får kontakt til et barn digitalt, og har en "direkte adgang" til børneværelset. Her kan der være tale om næsten konstante krænkelser, hvor barnet aldrig får fred, fordi krænkeren til hver en tid kan kontakte barnet via telefonen. Det rum, som fx hjemmet, hvor barnet normalt ville vide sig forskånet for krænkelser, eksisterer altså ikke længere, fordi krænkelserne foregår online" (Red Barnet).

Red Barnet udfordrer SISO ved at modsætte sig de rejste "claims" ved at udtale at digitale krænkelser skal tages mindst lige så alvorligt som fysiske krænkelser. Denne påstand afspejler en bredere opfattelse af aktørers moralske ansvar i det flydende samfunds kompleksitet og kravene om løbende tilpasning. Dette kan tolkes, som at Red Barnet erkender et behov for specifikke og tilpassede strategier til håndtering af digitale

krænkelser, idet de anerkender kompleksiteten og alvorligheden ved den digitale karakter som er karakteristisk for fænomenet (Bauman, 2000; 2001; Spector & Kitsuse, 1973).

Således udgør Red Barnets udtalelse en central del fase 1 af claims-making-processen, idet de anerkender problemet og samtidigt indirekte opfordrer til tilpasning, og dermed søger accept fra samfundet om, at digitale krænkelser er et reelt og alvorligt problem (Spector & Kitsuse, 1973). Ligeledes udfordres SISO's rejste "claims" af informanten fra Gladsaxe Kommune, adspurgt til om kommunen betragter digitale krænkelser lige så alvorlige som fysiske krænkelser: *"Ja. Vi lever (også) vores liv online og det er en lige så stor del af vores liv som den fysiske - derfor er digitale trusler og krænkelser lige så betydningsfulde"* (Gladsaxe Kommune).

Gladsaxe Kommune repræsenterer en kommunal aktørposition, hvilket indebærer, at de har et moralsk ansvar i at implementere og omsætte retningslinjer samt lovgivning, der er fastlagt på nationalt eller regionalt niveau, korrekt og effektivt lokalt i kommunen. Idet Gladsaxe Kommune anerkender digitale krænkelser som et lige så alvorligt et niveau som fysiske krænkelser afspejler det kommunens brede opfattelse af digitale krænkelser som et komplekst problem. Red Barnet og Gladsaxe Kommunes "mod-claims" om, at digitale krænkelser er ligeså alvorlige som andre former for overgreb, underbygges af Helena Juul Kanafani fra Det Kriminalpræventive Råd. Hun påpeger, at hvis man håndterer sager med digitale krænkelser på samme måde som fysiske, kan det føre til tab af vigtige elementer i håndteringsprocessen, som eksempelvis den hurtige spredning af krænkende eller ulovligt billedmateriale. Dette indikerer, at der er behov for specifikke retningslinjer og tilgange til digitale krænkelser, som tager højde for de særlige komplekse karakteristika ved online-miljøer (Spector & Kitsuse, 1973; Det Kriminalpræventive Råd, 2023).

SISO's claims-making af digitale krænkelser afviger fra hvad de repræsenterer som en ekspertinstans, når de hævder, at fænomenet skal håndteres som andre former for overgreb, da denne påstand står i kontrast til den eksisterende viden. På trods af deres omfattende ekspertise netop inde for området, afspejler SISO's opfattelse ikke fuldt ud kompleksiteten og alvorligheden af digitale krænkelser. Dette indikerer en uoverensstemmelse mellem deres formelle position og deres reelle forståelse af fænomenet. SISO's informant viser dermed en tendens til at generalisere eller forenkle fænomenet, hvilket kan føre til, at

behovet for specifikke og differentierede tilgange bliver overset eller undervurderet (Spector & Kitsuse, 1973).

Manglen på konkrete retningslinjer kan afspejle en usikkerhed og manglende stabilitet i et samfund, hvor normer og regler konstant ændrer sig. I en flydende samfundsstruktur kan det være udfordrende at forstå, at digitale krænkelser kræver separate tilgange grundet fænomenet relativt nye og flydende karakter (Bauman, 2000). Derfor kan en forklaring være, at fænomenet for SISO's informant kan fremstå uklart defineret inden for traditionelle normer, hvilket gør det udfordrende for instansen at internalisere denne differentiering. Usikkerheden og uklarheden fremhæver behovet for at tilpasse de eksisterende normer og retningslinjer for digitale krænkelser, men rejser samtidigt spørgsmålet om, hvem der bærer ansvaret for denne tilpasning (Bauman, 2000; 2001; Spector & Kitsuse, 1973. SISO tilføjer: *"Såfremt vi reviderer guiden, vil vi tage stilling til om der er behov for konkrete anbefalinger vedr. forebyggelse, opsporing og håndtering af digitale krænkelser"* (SISO).

SISO's udtalelse reflekterer en vis tøven eller forbehold i forhold til at anerkende digitale krænkelser som et selvstændigt socialt problem, der kræver specifikke retningslinjer og handlinger. Deres brug af formuleringen, at de vil "tage stilling til om der er behov", antyder, at de måske ikke opfatter digitale krænkelser som en prioritet eller som et lige så vigtigt problem som andre former for overgreb mod børn. Det kan afspejle en modstand mod at udvide fokusområdet for deres arbejde. Såfremt SISO vælger at inkludere digitale krænkelser i en revideret udgave af guiden, ville det signalere en opfattelse der omfatter øget moralsk ansvarlighed og anerkendelse i at adressere digitale krænkelser som en del af det samlede arbejde med at beskytte børn mod vold og overgreb (Bauman, 2000; 2001; Spector & Kitsuse, 1973).

Adspurgt om hvorfor mange kommuner ikke har indarbejdet digitale krænkelser i deres beredskab, forklarer KL: "Nogle har måske registreret, at der har været nogle tilfælde, hvor nogle har henvendt sig, og derfor har de (kommunerne) været opmærksomme på, at det kunne være noget, der er godt at have med i sådan et beredskab (...)" (KL).

KL's opfattelse af digitale krænkelser, som fremgår af deres udtalelse, tyder på, at de ser problemet som noget, der kun har fået opmærksomhed i enkelte tilfælde. Dette indikerer,

at KL ikke nødvendigvis opfatter digitale krænkelser som en bred og kompleks udfordring, men snarere som et problem, der opstår lejlighedsvis og derfor ikke altid prioriteres i kommunernes beredskab. Dette står i kontrast til KL's rolle som en formel ekspertposition, der forventes at have klare og fremtrædende perspektiver på sociale problematikker. Den fragmenterede og uklare opfattelse af digitale krænkelser blandt nogle af informanterne indikerer forskellige opfattelser af, hvor alvorligt fænomenet opfattes som samfundsanliggende. Dette rejser spørgsmål om samfundsinstansernes opfattelse af deres moralske ansvar i at beskytte børn mod digitale krænkelser (Spector & Kitsuse, 1973).

13.1.3 Variationer i samfundsinstansers egen ansvarsopfattelse

Undersøgelsen 'Børns digitale liv', udført af ADD blandt 1.447 elever fra 6. og 9. klassesettrin, viser, at næsten halvdelen af børnene, 44 procent, føler sig ansvarlige for selv at skulle håndtere digitale krænkelser, hvis de udsættes for det (ADD-projektet, 2023). Ekspertener mener, at en stor andel børn føler sig overladt til at håndtere digitale krænkelser alene, hvilket indikerer, at børn i stigende grad opfatter, at de selv skal bære ansvarsbyrden. Perspektivet rejser væsentlige spørgsmål om, hvorfor børn føler sig overladt til at skulle påtage sig dette ansvar alene (Ritzau, 2023). I modsætning til dette perspektiv fremhæver Gladsaxe Kommune en kollektiv ansvarsforpligtelse i at beskytte børn mod digitale krænkelser:

"Som voksne og fagpersoner har vi ansvaret for at beskytte børn og unge og bidrage til, at vi så tidligt som muligt bliver opmærksomme på og reagerer, hvis børn og unge udsættes for vold, digitale krænkelser eller seksuelle overgreb" (Gladsaxe Kommune).

Udtalelsen henviser til Gladsaxe Kommunes nyligt udarbejdede beredskabsplan, der fremsætter "claims" om, at alle voksne fagfolk har en rolle i at opdage og reagere på sager, hvor børn udsættes for digitale krænkelser. Kommunen anerkender dermed behovet for at beskytte børn mod digitale krænkelser og påtager sig samtidigt et moralsk ansvar ved at implementere en lokal beredskabsplan med fokus på fænomenet (Bauman, 2000; 2001; Gladsaxe Kommune, 2024). Samfundsmæssige aktører og instanser spiller en afgørende rolle i at definere og forme, hvad der betragtes som sociale problemer gennem deres

opfattelser og definitioner. Disse claims-making-processer kan forme, hvordan aktører og instanser opfatter og udfører deres moralske ansvar i forhold til digitale krænkelser. Såfremt aktører og instanser, som Gladsaxe Kommune, offentliggøre deres "claims" og tilgange til digitale krænkelser, er de med til at præge normer og etablere standarder for, hvad der opfattes for at være moralsk ansvarligt i løsningen af et socialt problem. Gladsaxe Kommunes perspektiv er dermed med til at forme og præge den generelle ansvarsopfattelse (Bauman, 2001; Spector & Kitsuse, 1973). Red Barnet fremhæver deres egen ansvarsopfattelse:

"(...) når vi ser i vores 'sletdetrådgivningen', at der er et problem, så går vi ind og laver et politisk udspil, fordi vi har den her viden, som er ret unik for os. Og så er vi selvfølgelig ansvarlige på den måde, at vi går ind og informerer dem om det og kommer med et forslag til hvad vi kan lave" (Red Barnet).

Red Barnets "claim" er, at de er ansvarlige ved at påvirke politikere og lovgivere til at adressere digitale krænkelser gennem vidensdeling og forslag til løsninger (Spector & Kitsuse, 1973). Deres perspektiv indikerer en forståelse af deres eget moralske ansvar for at beskytte børn mod digitale krænkelser (Bauman, 2001). Red Barnet udbreder dette ansvar:

"(...) politikerne har et ansvar, når man opdager, at der er huller i lovgivningen (...) forældre har et ansvar(...) der ligger et ansvar i uddannelsesinstitutioner (...) de kommunale beredskaber, der ligger noget politisk i, hvad får man ud af det. Men det er klart, at ude i kommunerne ligger der et ansvar for at sørge for, at beredskabsplaner er opdateret, og at det omfatter det, som der er brug for, altså det digitale " (Red Barnet).

Red Barnets udtalelse fremfører flere "claims" om, at ansvaret hviler på flere aktørers skuldre, hvilket er i overensstemmelse med Gladsaxe Kommunes ansvarsopfattelse (Spector & Kitsuse, 1973). Opfattelsen signalerer et skift væk fra en traditionel og lineær opfattelse af, at én enkelt aktør bærer hele ansvarsbyrden, til en kollektiv opfattelse, hvor flere deler ansvaret. Dette afspejler en flydende modernitet, hvor den moralske ansvarsopfattelse ikke længere er entydig, men snarere fragmenteret (Bauman, 2000; 2001). I modsætning hertil udtrykker KL følgende om deres eget ansvar: "*Det er ikke noget jeg som organisation*

herinde fra har nogen holdning til, hvem der har ansvaret for det. Det er ikke noget, vi har forholdt os til" (KL). KL udfordrer de "claims", som Red Barnet og Gladsaxe Kommune har rejst om ansvarsopfattelsen, ved at modsætte sig de rejste "claims". Deres tilbageholdenhed med at påtage sig ansvar og påstand om, at de ikke har nogen holdning til ansvaret, antyder en vis frygt for at begå fejl eller udtale sig forkert (Spector & Kitsuse, 1973).

Digitale krænkelser er et komplekst fænomen, hvilket gør, at KL kan være usikre på, hvad det "korrekte" svar er. Det kan diskuteres, om de bevidst undgår at påtage sig en unødvendig byrde i et forsøg på at undgå at forpligte sig til en bestemt position (Spector & Kitsuse, 1973). KL undgår at overføre det moralske ansvar til andre instanser eller aktører, muligvis for at bevare deres organisation som neutral, der repræsenterer kommunerne bredt. KL's påstand er præget af en vag og forsigtig position, idet de undgår at påtage sig unødvendigt ansvar eller risikere at udstille andre. Dog afspejler udtalelsen også en undvigelse af ansvar, hvor de undgår at tage stilling til deres egen rolle og moralske ansvar, hvilket kan skabe yderligere undren ud fra hvad de repræsenterer som ekspertinstans (Bauman, 2001).

Adspurgt til hvem der bærer ansvaret i at adressere digitale krænkelser, retter SISO fokus mod kommunerne i deres opfattelse: *"Kommunerne har jf. barnets lov ansvar for at revidere deres beredskab løbende efter behov og som minimum hvert fjerde år. Beredskabet skal være skriftlig og omhandle forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb"* (SISO).

I SISO's udtalelse, hvor de henviser til barnets lov og kommunernes ansvar for beredskabet, undviger de en mere direkte respons vedrørende digitale krænkelser og giver et form for vagt svar, hvilket kan anses som ansvarsfralæggelse ud fra deres egen ekspertposition. Ved at SISO fremhæver beredskabet, som repræsenterer en etableret norm og retningslinje, undgår SISO at udfordre den eksisterende norm og opfattelse. Dette viser, hvordan aktører ofte reagerer på claims-makers ved at fastholde og forsvare de eksisterende tilstande, normer og strukturer, selv når der bliver rejst kritik eller behov for ændringer (Spector & Kitsuse, 1973). Ved at pege på kommunerne undgår SISO at påtage sig en mere direkte rolle og moralsk ansvar i adresseringen af digitale krænkelser. Derfor kan deres opfattelse samtidigt tolkes som et resultat af den flydende og komplekse samfundsmodernitet, hvor

opfattelsen af roller og ansvar ikke er entydige, men i konstant forandring (Bauman, 2000; 2001). SISO uddyber: *”Når kommunerne henvender sig til SISO for at opsøge viden om digitale krænkelser fx ifm. revidering af deres beredskab, henviser vi typisk til, at de kan søge information i Red Barnets materiale herom” (SISO).*

SISO's udtalelse kan være et udtryk for, at digitale krænkelser har været under claims-making-processen i lang tid, hvilket afspejler de begrænsede og uklare retningslinjer, der eksisterer på nuværende tidspunkt. Den manglende klarhed i retningslinjer kan have stor indflydelse på, hvordan et problem udvikler sig. Usikkerheden skaber tilbageholdenhed med at handle, da de mangler retningslinjer for, hvordan de skal adressere problemet. SISO's informant er muligvis ikke tilstrækkelig orienteret om fænomenets betydning og i stedet for at tage direkte stilling til det, foretrækkes en mere bekvem måde at undgå et moralsk ansvar ved at overføre det til andre instanser. Dette antyder derfor, at SISO ikke er fuldt ud opmærksom på fænomenets betydning og alvorlighed (Bauman, 2001; Spector & Kitsuse, 1973).

SISO's tilgang antyder en fragmentering af moralsk autoritet, hvilket lægger ansvaret på individuelle aktører til at håndtere komplekse fænomener selv. Denne individualisering kan føre til fragmenteret ansvar og komplekse moralske ansvarsprocesser. Ved at henvise til Red Barnet undlader SISO at påtage sig direkte moralsk ansvar, hvilket skaber undren. Som ekspertinstans burde de vejlede og støtte kommunerne, men ved at fralægge sig dette ansvar, modsiger de deres egen rolle. Dette rejser spørgsmål om deres engagement og opfattelse af eget moralske ansvar samt ansvarsfordelingen (Bauman, 2000; 2001; Spector & Kitsuse, 1973).

13.1.4 Perspektiver på Ansvarsfordeling

Den fragmenterede og uklare moralske ansvarsopfattelse blandt de forskellige instanser rejser spørgsmål om, hvorvidt ekspertinstanser såsom SISO bør spille en mere aktiv rolle i udviklingen og implementeringen af retningslinjer. Usikkerhed og manglende klarhed kan efterlade børn uden tilstrækkelig støtte og beskyttelse mod digitale krænkelser (Bauman, 2000; 2001; Spector & Kitsuse, 1973). Dette kan medføre, at børnene står alene med ansvaret, hvilket rejser vigtige spørgsmål, om hvad den nuværende ansvarsfordeling

signalerer (ADD-projektet, 2023). Kommuner har ingen lovmæssig forpligtelse til, at digitale krænkelser skal være en del af deres beredskab. Som tidligere nævnt signalerer SISO en tilbøjelighed til at forenkle og generalisere fænomenet. Dette kommer yderligere til udtryk i deres svar vedrørende den manglende lovmæssige forpligtelse til at inddrage digitale krænkelser i beredskabet:

”Det er korrekt, at der i barnets lov § 15 ikke er indskrevet krav om, at digitale krænkelser skal indgå i beredskabet, men det fremgår i punkt 76 i vejledningen, at ”Børn færdes i større grad online, hvormed digitale krænkelser kan finde sted”. Det er derfor op til kommunerne at vurdere, hvorvidt opsporing, forebyggelse og håndtering af digitale krænkelser kræver et særskilt afsnit i deres beredskab, eller om digitale krænkelser kræver samme opsporing, forebyggelse og håndtering som andre typer af overgreb” (SISO).

SISO angiver ”claim” om, at kommunen har frihed til at fortolke, hvordan de skal udforme retningslinjer for digitale krænkelser, hvilket skaber tvetydighed og afspejler en individualiseret valgfrihedsmoral og uklar ansvarsfordeling. Selvom SISO forventer, at kommunerne har et moralsk ansvar i at følge de nuværende retningslinjer, kan denne tilgang føre til forvirring og lægge et betydeligt ansvar på kommunerne, idet de selv skal vurdere og handle i overensstemmelse hermed. Dette understreger det moralske ansvar ved at overlade og give den enkelte kommune ansvaret for at vurdere, hvor alvorligt de opfatter digitale krænkelser for at være et anerkendt socialt problem. Manglen på konkrete retningslinjer vedrørende digitale krænkelser i SISO’s guide afspejler usikkerhed og en uklar ansvarsfordeling om, hvordan guiden skal tolkes af kommunerne. Red Barnets informant bemærker, som tidligere nævnt, en manglende klarhed i vejledningens formulering. Dette stemmer overens med SISO’s fortolkning, og rejser spørgsmål om, hvorvidt vejledningens og guidens anbefalinger tydeliggør en klar ansvarsfordeling og dermed er anvendelige i praksis (Spector & Kitsuse, 1973; Bauman, 2000; 2001).

Adspurgt til hvad KL mener årsagen er til, at kun få kommuner har indarbejdet digitale krænkelser i deres beredskab og størstedelen ikke har, er deres perspektiv følgende:

”(...) Og så må man bare sige for vores vedkommende, jamen rigtig rigtig fint, at nogle kommuner har grebet bolden og sagt, at det er vigtigt det her med digitale krænkelser (...) Så på den måde kan man sige, vi har ikke nogen holdning til det andet, end at vi jo bare ved, at kommunerne holder sig til det, som der er blevet rådgivet og vejledt om fra SISO (KL).

I KL's "claim" ses der elementer af lydighedens etik, der refererer til en moralsk ansvarstilgang, hvor aktører, herunder KL's moralske ansvar reduceres, idet de følger ordrer eller anvisninger fra højere myndigheder eller autoriteter uden at udfordre dem eller tage fuldt ansvar for konsekvenserne af deres handlinger. I denne kontekst indikerer det, at informanten fra KL mener, at kommunerne blot handler i overensstemmelse med de retningslinjer, SISO's guide anbefaler, selvom disse muligvis ikke stemmer overens med KL's eller kommunernes etiske og moralske principper. Denne tilgang kan resultere i en form for moralsk fralæggelse af ansvar, hvor aktører undgår at tage moralsk ansvar for deres handlinger ved at lægge skylden på de autoriteter, hvis retningslinjer de følger. I dette tilfælde afspejler det KL's manglende vilje til at pointere kommunernes manglende udarbejdelse af digitale krænkelser i deres beredskab, hvilket indikerer den etiske lydighed over for de retningslinjer, der kommer fra SISO. På den anden side udtrykker KL også en vis kritik af SISO's guide ved at påpege, at "kommunerne holder sig til det, som der er blevet rådgivet og vejledt om fra SISO". Derved lægger de indirekte et moralsk ansvar hos SISO frem for hos kommunerne (Bauman, 2000; 2001). SISO's "claim" til samme spørgsmål er følgende:

”Lokale forskelle kan handle om, hvilken erfaring kommunerne har med disse typer sager. Hvis en kommune har haft flere eller meget alvorlige sager omkring digitale krænkelser, kan det skærpe kommunens fokus på at sikre en kvalificering af deres håndtering af denne type sager gennem en præcisering i beredskabet” (SISO).

SISO's udtalelse afspejler en moralsk fralæggelse af ansvar på flere niveauer. De påstår, at kommunernes individuelle erfaringer med digitale krænkelser dikterer graden af opmærksomhed og handling i beredskabet. Ifølge SISO, betyder dette, at kommunerne først reagerer, når alvorlige tilfælde af digitale krænkelser er blevet gentagne og tydelige i en

kommune. Denne tilgang afspejler en passivitet i at forhindre krænkelserne, og en passiv anerkendelse af digitale krænkelser som et socialt problem. Der opstår yderligere en diskrepans i, at denne tilgang modsiger beredskabets primære formål om at forhindre og forebygge krænkelserne, før de sker. Det tyder derfor på, at SISO's informant mener, at anerkendelsen og relevansen af digitale krænkelser først opstår, når de opleves inden for den pågældende kommune. SISO signalerer således at de accepterer at vente på, at krænkelserne finder sted, før der træffes foranstaltninger i kommunerne, hvilket fremstår som en fralæggelse af moralsk ansvarlighed. Endvidere skaber denne tilgang ulighed mellem kommuner, idet opmærksomhed og graden af indgriben i beredskabet varierer afhængigt af tidligere erfaringer med digitale krænkelser. Dette kan føre til en uretfærdig behandling af børn, hvor nogle kommuner måske er bedre forberedt end andre mod digitale krænkelser (Spector & Kitsuse, 1973; Bauman, 2000; 2001).

SISO's guide har et begrænset og snævert fokus på digitale krænkelser (Socialstyrelsen, 2020a). Adspurgt til hvad informanten fra Red Barnet mener om dette:

”Det er klart, at det er jo så meget mere. Det kan være alle mulige ting, der er digitale krænkelser. I virkeligheden skal man jo bare ind sammen med nogle der virkelig ved noget om emnet (digitale krænkelser) og få sagt, jamen hvad er det denne her (SISO's guide) skal indeholde for, at vi kommer hele vejen rundt” (Red Barnet).

Ved at understrege behovet for ekspertinddragelse for at sikre en omfattende dækning af digitale krænkelser, placeres der et moralsk ansvar hos eksperter inden for fænomenets område. SISO og KL besidder begge ekspertviden inden for henholdsvis vold, overgreb og krænkelser samt beredskabsplanerne. Informanten fra Red Barnet udfordrer dermed SISO og KL's "claims" om, at ansvaret for at inkludere digitale krænkelser i beredskabet primært ligger hos kommunerne (Bauman, 2000; 2001; Spector & Kitsuse, 1973). Red Barnets informant uddyber deres holdning til den manglende lovmæssige forpligtelse, og om dette er et tilstrækkeligt argument for kommunerne til ikke at påtage sig ansvar for området:

”(...) Det er klart, at man kan selvfølgelig sidde og sige nå, men det er uansvarligt at de (kommunerne) ikke gør det osv., men i den virkelighed, vi

lever i, så er det jo bare, at der er nødt til at være en relativt bunden opgave før man kan forvente at kommunerne generelt går ind og gør det. Så der kommer vi til det ansvar, der er at få det ind politisk. Måske også tilbage til barnets lovs generelle bestemmelser (vejledning) (...) Jeg tænker tit, at man ikke behøver at lovgive mere end højst nødvendigt, men så kan man bare se med beredskabsplanerne, at der ikke bliver fulgt op på dem" (Red Barnet).

Informanten fremhæver et "claim" om, at selvom det kan virke som om, at kommunerne udviser ansvarsfralæggelse ved ikke at inkludere digitale krænkelser, er der behov for en mere solid ramme, før man kan forvente generel handling fra dem. Red Barnets informant anerkender behovet for en klar lovmæssig forpligtelse eller opfølgning på den indskrevne formulering i vejledningen, hvis det skal sikres, at kommunale aktører inkluderer digitale krænkelser i deres beredskabsplan (Spector & Kitsuse, 1973; Bauman, 2000; 2001).

Ligeledes erkender SISO, at det bør blive lovpligtigt: *"(...) Hvis det skal sikres, at kommuner inddrager fokus på håndtering af digitale krænkelser i beredskabet, vil dette kræve en ændring/tilføjelse i loven"* (SISO).

SISO og Red Barnets "claims" rejser spørgsmål om, hvorvidt der er behov for mere bindende regulering eller lovgivning for at sikre, at kommunerne tager deres moralske ansvar alvorligt. Uden en lovmæssig forpligtelse opstår der en moralsk valgfrihed, der tillader kommunale aktører at undgå ansvar baseret på deres egne interesser eller prioriteringer snarere end faste regler eller normer. Dette rejser yderligere spørgsmålet om, hvorvidt disse aktører stadig har et moralsk ansvar og forpligtelse til at inkludere digitale krænkelser i deres beredskabsplan, selvom det ikke er lovpligtigt. I et samfund præget af komplekse strukturer og valgfrihedsmoral kan diskussionen om moralsk ansvar være kompleks, da det er op til den enkelte aktør at beslutte, om de vil påtage sig ansvar (Bauman, 2000; 2001; Spector & Kitsuse, 1973).

Selvom Gladsaxe Kommune har påtaget sig et moralsk ansvar ved at inkludere digitale krænkelser i deres beredskabsplan, fastholder de stadig følgende: *"Det ville være fint med et "skal" til at have en beredskabsplan v. digitale krænkelser, eller mistanke om digitale krænkelser. Det sender et signal om alvoren bag, og for dem som er udsat for krænkelserne"* (Gladsaxe Kommune). I modsætning til dette udtaler KL:

”Det er jo ikke noget, der kommer til at stå i en lovgivning i paragraf ”dut” eller ”dat”... man kan sige, hvis det kommer ind i guiden, som Socialstyrelsen står for, jamen så er vi sådan set ved at være der, hvor kommunerne de lægger sig op ad det, og så har de det med” (KL).

KL's ”claims” skaber undren, idet denne opfattelse står i kontrast til forskning, der tydeligt viser, at mange kommuner ikke følger den nuværende guide effektivt, selvom denne har et lille fokus på digitale krænkelser. Det kan dermed diskuteres, om tilføjelsen af mere information til guiden alene er tilstrækkeligt til at ændre praksis for ansvarsfordelingen i kommunerne (Red Barnet, 2022b). KL's position som fortaler for kommunerne i Danmark fokuserer på at sikre kommunernes selvstyre og indflydelse på relevante beslutninger. Derfor er det bemærkelsesværdigt, at KL's ”claim” adskiller sig fra især Gladsaxe Kommunes (Spector & Kitsuse, 1973). KL afviser ideen om at gøre digitale krænkelser til en lovpligtig opgave, idet de her stoler på, at anbefalingerne fra SISO's guide er tilstrækkelige til at motivere og styre kommunernes indsats. Dette kan imidlertid opfattes som en form for ansvarsfralæggelse, hvor KL undgår at tage et aktivt ansvar og i stedet stoler på eksisterende strukturer og retningslinjer (Bauman; 2000; 2001).

Dette perspektiv modsætter sig derfor Red Barnet, SISO og Gladsaxe Kommunes, der delvist fremstår enige om behovet for en lovmæssig forpligtelse for at kommunerne inkluderer digitale krænkelser i deres beredskab. Mens Red Barnet og SISO antyder dette med forsigtighed og uden at direkte erklære det som en absolut nødvendighed, erklærer Gladsaxe Kommune tydeligt, at det burde være lovpligtigt. Dette indikerer, at en stor andel af disse informanter efterspørger en tydeligere moralsk ansvarsfordeling (Bauman, 2000; 2001; Spector & Kitsuse, 1973).

13.2 Delkonklusion 1

Baseret på delanalyse 1 konkluderes det, at vi har opnået ny indsigt i, hvordan samfundsinstanserne opfatter digitale krænkelser samt ansvarsfordelingen. Alle informanter anerkender, at digitale krænkelser er et alvorligt problem og bemærker en øget opmærksomhed på fænomenet. Dog afslører analysen uoverensstemmelser mellem nogle af deres udtalelser og faktiske opfattelser. Det konkluderes, at Gladsaxe Kommune og Red

Barnets opfatter digitale krænkelser som et alvorligt fænomen, der kræver specifikke tilgange. KL udviser en neutral og vag opfattelse ved at henvise til SISO's guide. Som modsætning afviger SISO's opfattelse direkte fra, hvad de som ekspertinstans repræsenterer, da de mener, at digitale krænkelser bør håndteres som andre former for overgreb.

Ydermere konkluderes det, at Gladsaxe Kommune og Red Barnet fremhæver behovet for en kollektiv ansvarsfordeling. KL tager til dels kommunerne i forsvar ved at henvise til SISO's guide og undlader at tage direkte ansvar, hvorimod SISO fralægger sig ansvar ved at henvise kommunerne til Red Barnet for hjælp og vejledning til fænomenet. Denne fragmentering skaber usikkerhed og manglende klarhed i ansvarsopfattelsen- og fordelingen, hvilket afspejler en sårbarhed i det offentlige system, hvor vigtige aspekter af børns trivsel og beskyttelse mod digitale krænkelser kan blive overset og efterlade børnene alene med ansvaret.

Endvidere konkluderes det, at alle informanter, bortset fra KL, i forskellige variationer udtrykker, at det bør være lovpligtigt at indarbejde digitale krænkelser i de kommunale beredskaber. Dermed kan det konkluderes, at der er forskellige variationer i opfattelsen af problemets alvor og dets presserende karakter. Dette afspejler dermed en gradvis proces mod at opnå bred anerkendelse ved et behov for at institutionalisere denne anerkendelsesproces gennem lovgivning.

Således konkluderes det, at der eksisterer en grundlæggende diskrepans i, hvordan informanterne opfatter ansvarsfordelingen, idet deres ansvarsopfattelser peger i forskellige retninger. Selvom der er øget opmærksomhed på fænomenet, afspejler informanternes uenige og uklare opfattelser af digitale krænkelser, herunder ansvarsfordelingen, at digitale krænkelser gradvist anerkendes som et socialt problem, snarere end at det er fuldt ud anerkendt som et socialt problem blandt samfundsinstanserne.

13.3 Delanalyse 2

Undersøgelsesspørgsmål 2 "Hvilke faktorer påvirker kommunernes og frontmedarbejdernes fokus på håndtering af digitale krænkelser mod børn og unge, og hvordan afspejles dette i prioriteringen af digitale krænkelser i kommunernes beredskabsplaner om vold og overgreb

mod børn og unge?” Formålet er at undersøge de forskellige faktorer, der påvirker, hvordan kommuner håndterer digitale krænkelser. Ved at afdække disse faktorer kan vi få en dybere forståelse af, hvilken betydning dette har for kommunernes fokus på digitale krænkelser i deres beredskab.

13.3.1 Variationer i kommunernes fokus på digitale krænkelser i beredskabsplanerne

Red Barnets generalsekretær, Johanne Schmidt-Nielsen, mener, at det er langt fra tilfredsstillende, at tre ud af fire kommuner mangler en kommunal beredskabsplan for vold og overgreb mod børn. Hun påpeger, at børn, der udsættes for digitale krænkelser, har lige så meget brug for professionel hjælp som dem, der udsættes for fysiske og psykiske overgreb. Undersøgelsen viser en stor diskrepans i, hvorvidt der er tilgængelig hjælp for børn, der udsættes for disse hændelser. Ifølge Johanne Schmidt-Nielsen er dette bekymrende, da alle børn har ret til hjælp og støtte, uanset deres bopæl. Hun understreger vigtigheden af, at alle kommuner opdaterer deres beredskab med at inkludere en digital virkelighed (Red Barnet, 2023c). Gladsaxe, som er en af de kommuner, der har inddraget digitale krænkelser i deres beredskab, underbygger betydningen af, at digitale krænkelser skal være en del af kommunernes beredskaber: *“(…) vi ved godt der er mange grader og varianter, og derfor skal vi først og fremmest sikre, det er en del af beredskabsplanerne – men at vi også har nogen, som arbejder med alvoren og viden omkring dette”* (Gladsaxe Kommune).

Udtalelsen fra Gladsaxe Kommune understreger vigtigheden i at inddrage digitale krænkelser i beredskabet, hvilket viser en erkendelse af behovet for specialiseret viden inden for området, som kan skabe nogle faste strukturer med klare retningslinjer. Samtidigt efterlyser informanten en mere fast struktur i form af viden om klare retningslinjer om digitale krænkelser i beredskabet. Dette indikerer en erkendelse af, at i et samfund præget af konstante forandringer og usikkerheder, kan tydelige rammer gøre det lettere at navigere og reagere effektivt i strukturer, der er præget af konstante forandringer og usikkerheder. Dette behov for struktur afspejler ønsket om at skabe stabilitet og forudsigelighed i håndteringen af digitale krænkelser, som er nødvendigt for at kunne respondere adækvat i

et dynamisk og flydende samfund (Bauman, 2000). Denne erkendelse er i overensstemmelse med informanten fra Red Barnet, som udtaler:

”Der er jo ikke nogen kommuner i Danmark, hvor der ikke foregår digitale krænkelser mod børn og unge. Det tror jeg da godt, man kan sige, at det er vi ret sikre på. Så det er jo bare enormt vigtigt, at det kommer med, og at det sker så hurtigt som muligt” (Red Barnet).

Der fremhæves, at det er vigtigt, at kommunerne opdaterer deres beredskab og understreger, at det skal ske så hurtigt som muligt, så børn der har været udsat for digitale krænkelser kan få den rette hjælp og støtte (Bauman, 2000). At der ikke er nogen kommuner i Danmark, hvor der ikke foregår digitale krænkelser mod børn, underbygges af rapporten fra Rambøll, udarbejdet for Red Barnet. Rapporten dokumenterer en stigning i digitale krænkelser blandt børn mellem 9-17 år, hvor 42% af respondentgruppen rapporterer at have været udsat for ubehagelige online-oplevelser inden for det seneste år. Dette indikerer en udbredt problematik, der berører en betydelig del af børnegruppen. Samtidig tydeliggøre det behovet for, at de kommunale beredskaber inkludere digitale krænkelser for at have et beredskab til at håndtere disse hændelser, da det store omfang af rapporterede krænkelser blandt børn viser, at dette er en udbredt problemstilling, som tidligere belyst i delanalyse 1 (Rambøll, 2021).

Adspurgt om hvad informanten fra SISO tror årsagen er til at mange kommuner ikke har indarbejdet digitale krænkelser i beredskabet, udtales: *”Det fremgår ikke af lovgivningen, at de kommunale beredskaber skal indeholde håndtering af digitale krænkelser, hvorfor det bliver den enkelte kommunes vurdering, hvorvidt dette skal fremgå af beredskabet”* (SISO).

Informantens udtalelse om manglende lovgivningsmæssige krav kan analyseres således, at det kan medføre en lavere prioritering af digitale krænkelser i kommunernes beredskab, idet opmærksomhed og påstande om et problem spiller en central rolle i dets anerkendelse og politiske handling, som analyseret i delanalyse 1. I dette tilfælde kan fraværet af tydelige krav fra lovgivningen bidrage til, at kommunerne undervurderer problemets alvor samt vigtigheden af at inkludere digitale krænkelser i deres beredskab (Spector & Kitsuse, 1973).

Informantens udtalelse viser endvidere, hvordan “policymakers” - de politiske beslutningstagere - overlader vurderingen af, hvad der skal inkluderes i beredskabsplanerne, til de enkelte kommuner. Dette betyder, at “frontlinjemedarbejdere” i praksis fungerer som policymakers, da deres beslutninger og handlinger påvirker, hvordan politikker implementeres lokalt. Dermed kan frontmedarbejdernes “skøn” i beslutningstagning have betydelige konsekvenser for, hvordan samfundets reaktion på digitale krænkelser udfolder sig i praksis, når politikerne ikke specifikt adresserer dette fænomen. Dynamikken illustrerer “street-level bureaucracy”-perspektivet, hvor frontmedarbejdere på det operationelle niveau, såsom kommunerne, ofte træffer beslutninger om, hvilke problemer der skal prioriteres. Dette giver dem autonomi til at forme, hvordan digitale krænkelser håndteres, og hvordan beslutninger i praksis kan have betydelig indflydelse på, hvordan sociale problemer adresseres, og hvordan disse beslutninger kan variere mellem forskellige kommuner (Lipsky, 2010).

Street-level bureaucracy-perspektivet understreger, at det er frontmedarbejdernes handlinger og beslutninger, der i høj grad påvirker, hvordan politiske initiativer omsættes i praksis og påvirker borgernes hverdag. Det betoner vigtigheden af at forstå den lokale kontekst og de faktorer, der påvirker frontmedarbejderes beslutningsprocesser. Denne decentralisering af beslutningskompetencen kan resultere i, at digitale krænkelser ikke prioriteres tilstrækkeligt i beredskabet, da der ikke er et klart lovgivningsmæssigt krav om det. Dermed kan der opstå en diskrepans mellem kommunernes opmærksomhed og de faktiske udfordringer, som børn der udsættes for digitale krænkelser oplever, hvilket kan forsinke eller hindre en effektiv indsats med at sikre den nødvendige støtte og beskyttelse af dem. Red Barnet mener, på baggrund af Epinions undersøgelse, at det er afgørende, at kommunerne lovgivningsmæssigt forpligtes til at integrere digitale krænkelser i deres beredskab (Red Barnet, 2023c; Lipsky, 2010).

Adspurgt om det ville være en fordel, hvis det i lovgivningen blev en “skal” opgave (lovpålagt) og ikke en “kan” opgave, at beredskabet indeholder håndtering af digitale krænkelser, svarer informanten fra SISO: *“Det er klart, at man ved at indføre som krav i lovgivningen om, at håndtering af digitale krænkelser skal indgå i det kommunale beredskab, vil gøre det til en “skal” opgave for kommunerne”* (SISO).

Informantens udtalelse viser, hvordan lovgivningsmæssige krav spiller en central rolle i kommunernes beslutningsproces om inkludering af digitale krænkelser i deres beredskab. Ved at digitale krænkelser gøres til en "skal" opgave gennem lovgivning, vil dette ændre dynamikken i beslutningsprocessen og reducere kommunernes autonomi i at vælge, hvilke problemer der prioriteres. Dette forskyder magten væk fra kommunerne som policymakers, og i stedet påvirker den politiske opmærksomhed og handling på et mere overordnet niveau. Kommunerne vil dermed være bundet af lovgivningens krav og nødsaget til at handle i overensstemmelse hermed. Ændringen vil medvirke til at sikre, at alle børn, uanset deres bopæl, får den nødvendige beskyttelse og støtte mod digitale krænkelser (Lipsky, 2010). Endvidere udtaler Informanten: *"Det vil i så fald være en ekstra (og relativt omfattende) administrativ opgave for kommunerne at skulle revidere beredskabet med dette fokus samt sikre den lovpligtige politiske godkendelse og offentliggørelse af beredskabet"* (SISO).

Udtalelsen skaber en refleksion over, hvordan opmærksomheden synes at være rettet mod kommunernes administrative byrde snarere end en opgave, som kommunerne er forpligtede til at udføre i henhold til lovgivningen. Ifølge Barnets Lov § 15 stk 2 skal kommunalbestyrelserne udarbejde, godkende, offentliggøre og revidere beredskabsplaner om vold og overgreb mod børn mindst hvert fjerde år. Dette kan ses som værende mulige implikationer for hvordan SISO som policymakers prioriterer deres anbefalinger i guiden, hvor det kan diskuteres om bekymringen om den administrative belastning måske overskygger hensynet til børns sikkerhed og trivsel (Bekendtgørelse af barnets lov LBK nr 83 af 25/01/2024; Christensen, 2021).

Barnets lov fastsætter ikke specifikke krav til udformningen af beredskabet, hvilket betyder, at én samlet beredskabsplan kan udarbejdes, så længe den opfylder lovens krav og er tilgængelige for relevante fagfolk i kommunen, hvilket ikke nødvendigvis medfører en omfattende administrativ byrde for kommunerne (Vejledning om generelle bestemmelser i barnets lov VEJ nr 10073 af 19/12/2023 punkt 79-83). Ud fra delanalyse 1 blev det belyst, at der er en manglende anerkendelse af digitale krænkelser som et socialt problem. Dette er i denne sammenhæng af betydning, da policymakers prioriteringer kan påvirke, hvilke sociale problemer, der kræver politisk handling (Lipsky, 2010).

Red Barnet uddyber mulige årsagsforklaringer til at kun 11 ud af 72 kommuner har indarbejdet digitale krænkelser i beredskabet:

”Vi ved allesammen, at kommunerne er presset på ressourcer og tid, og de har 1000 opgaver, så derfor er det jo også vigtigt at sige, at det måske også skal komme højere oppe fra. At de (kommunerne) har opgaven, og når de så har fået den, så skal de selvfølgelig agere” (Red Barnet).

Ved at påpege behovet for at denne opgave prioriteres højere oppe, antyder informanten en underliggende mangel på politisk engagement. Dette kan indikere en uoverensstemmelse mellem den erkendte nødvendighed af at håndtere digitale krænkelser og den faktiske praksis på kommunalt niveau. Ved at understrege behovet for, at opgaven skal prioriteres højere oppe i det politiske hierarki, forsøger informanten at skabe et fokus på de manglende aspekter af digitale krænkelser i beredskabet. Dette er væsentligt for at sikre, at både politikere og administrative beslutningstagere i form af street-level bureaucracy, herunder de kommunale medarbejdere, der arbejder direkte med udformning og implementering af beredskabsplanerne i praksis, har en klar forståelse af problemets omfang og konsekvenser, da de træffer beslutninger om, hvordan politikker skal omsættes til praksis, og hvordan ressourcer skal fordeles (Lipsky, 2010).

13.3.2 Behov for rådgivning til håndtering af digitale krænkelser i det kommunale beredskab

Trods manglen på beredskab mod digitale krænkelser i tre ud af fire kommuner, viser Epinions undersøgelse, at der er en positiv udvikling i gang. Op mod 44 procent af kommunerne er i gang med at integrere digitale krænkelser. Det tegner et billede af et stigende fokus på problemet blandt kommunerne. Imidlertid efterlyser kommunerne selv hjælp til denne proces. Hele 63 procent angiver behovet for rådgivning, mens 35 procent ønsker hjælp til at implementere beredskabsplaner i praksis, og 33 procent søger en konkret model til håndteringen af digitale krænkelser. Red Barnet understreger behovet for rådgivning til kommunerne i form af en konkret model, så de bedre afspejler den digitale virkelighed, som børn i dag lever i (Red Barnet, 2022b). Adspurgte om hvad informanten fra SISO tror årsagen er til, at kommunerne håndterer digitale krænkelser så forskelligt, påpeger

informanten, at der ikke er klare anbefalinger i SISO's guide: *"Som I selv er blevet opmærksomme på, fremgår der heller ikke klare anbefalinger herfor i vores guide til kommunerne"* (SISO).

Informantens udtalelse understreger den kompleksitet, der er forbundet med kommunernes tilgang til digitale krænkelser. Idet der ikke er nogen klare anbefalinger står kommunerne som centrale policymakers over for valget om, hvorvidt og i hvilket omfang de vil inkludere håndteringen af digitale krænkelser i deres beredskab. Den uklare anbefaling i SISO's guide lægger ansvaret på kommunerne for at træffe selvstændige beslutninger på dette område, som også er blevet belyst i delanalyse 1. Det kan diskuteres om manglende klarhed i retningslinjerne resulterer i en differentieret praksis blandt kommunerne, hvor frontmedarbejderne har et betydeligt skøn i deres arbejde, som kan betyde at nogle kommuner kan undervurdere problemets betydning og derfor ikke prioriterer det i deres beredskab (Christensen, 2021; Socialstyrelsen, 2020a).

Som belyst i delanalyse 1 er der ud fra informanternes udtalelser en manglende anerkendelse af digitale krænkelser, og fænomenet er derved ikke fuldt ud anerkendt som et socialt problem. Dette underbygges af Epinions undersøgelse om at kun 11 kommuner har indarbejdet digitale krænkelser i deres beredskab (Red Barnet, 2022b). Uden klare retningslinjer fra lovgivningen og SISO's guide står kommunerne overfor betydelige udfordringer med at udvikle en ensartet tilgang til problemet. For kommunerne skaber det en situation, hvor de er tvunget til at navigere i en gråzone af skøn og selvstændige vurderinger, hvilket kan have betydelige konsekvenser for deres indsats mod digitale krænkelser, da det kan føre til forskellige prioriteringer og handleveje. Dermed indikeres et behov for tydelige og ensartede anbefalinger samt rådgivning til kommunerne for at sikre en mere ensartet indsats mod digitale krænkelser (Christensen, 2021; Lipsky, 2010).

Gladsaxe Kommune underbygger behovet for klare retningslinjer. Informanten udtaler følgende: *"Med den viden jeg har, er det et stort felt, hvilket kalder på viden, og den er der nogen, som skal sætte sig ind i (...)"* (Gladsaxe Kommune).

Informanten fremhæver en erkendelse af kompleksiteten og omfanget af det felt, de står over for i håndteringen af digitale krænkelser. Informanten giver udtryk for, at der er behov

for mere viden for at kunne håndtere dette komplekse område effektivt. Det er SISO, der har til formål og opgave at indsamle, bearbejde og formidle viden om sociale indsatser mod vold og seksuelle overgreb til kommunerne. Mens det er kommunernes opgave løbende med højst fire års mellemrum at revidere beredskabet for at sikre, at beredskabet løbende holdes opdateret i forhold til udviklingen (Vejledning om indsatser og særlig støtte til børn og deres familier VEJ nr. 9142 af 26/02/2019, punkt 34). I en tid med kontinuerlig forandring udfordres traditionelle opfattelser af, hvordan beredskabet bør udformes, hvilket kræver en konstant tilpasning og indhentning af ny viden for at følge med udviklingen. Der er ikke længere stabile og faste strukturer, hvilket betyder, at SISO's guide skal tilpasses den øget digitalisering. Det er således væsentligt at opdatere og tilpasse anbefalinger kontinuerligt for at kunne håndtere de nye udfordringer, herunder digitale krænkelser. Dette vil sikre, at kommunerne kan revidere deres beredskabsplaner med den nyeste viden (Bauman, 2000; Socialstyrelsen, 2020a).

Udtalelsen indikerer dermed en mangel på effektiv formidling af viden fra SISO til kommunerne, hvilket informanten fra SISO, som tidligere analyseret, også selv har udtalt, at der ikke fremgår klare anbefalinger i deres guide til kommunerne. Guiden er tilbage fra 2020, og præsenteres på SISO's hjemmeside som *ny*, hvor det kan diskuteres om SISO har en udfordring i at følge med den hastige udvikling af digitale krænkelser og de kompleksiteter, de medfører. I en flydende tid, hvor intet er fast eller permanent, er det af væsentlig betydning for en samfundsinstans som SISO at være fleksible og handlekraftige i deres tilgang til at indsamle, bearbejde og formidle relevant viden, for at kunne rådgive kommunerne (Bauman, 2000; Socialstyrelsen, 2020b).

Når det kommer til SISO's rolle i at rådgive kommunerne om, hvordan de skal inkludere håndtering af digitale krænkelser i beredskabet, udtaler KL følgende:

“(...) det er jo noget Socialstyrelsen eller SISO dernede i Odense, ligesom skal kaste sig over og sige, det her det skal være en del af den her vejledning. (...) det er jo noget man tager med i den guide, der kommer nede fra SISO, altså omkring retningslinjer om hvordan er det man egentlig gebærder sig, når sådan noget opstår. Hvad er det man kan gøre? Hvad kan man oplyse om i

skoleklasserne? (...) Så jeg kan kun sige, at vi bakker helt klart op om, at det her det er noget der skal ind" (KL).

KL's udtalelse påpeger, at de ser det som SISO's opgave at definere og inkludere retningslinjer om håndtering af digitale krænkelser i deres guide, og at de støtter idéen om, at digitale krænkelser bør være en del af beredskabsplanerne. Dette understreger, hvor afhængige kommunerne er af de retningslinjer de får fra SISO, for når autonomien er stor, er frontmedarbejdernes handlingsmæssige råderum også omfattende. Det store råderum i udarbejdelsen kan betyde, at kommunerne i praksis fungerer som de reelle policymakere, da de står over for skønsmæssige beslutninger om, hvordan og om de vil prioritere og håndtere disse udfordringer i beredskabet, hvilket yderligere kan resultere i differentierede praksisser og prioriteringer på tværs af kommunerne (Christensen, 2021; Lipsky; 2010).

Frontmedarbejderne i kommunerne, der arbejder med udarbejdelse af beredskaber, står overfor opgaven med at implementere de retningslinjer som SISO anbefaler. Dette kræver skøn fra frontmedarbejderne, da de skal vurdere, hvordan de bedst kan tilpasse og implementere retningslinjerne til deres lokale kontekst og håndtere de konkrete udfordringer. Dette understreger vigtigheden af klare retningslinjer og anbefalinger fra SISO for at sikre, at de har den nødvendige viden, når de skal revidere deres beredskab. Her kan der opstå en udfordring, når de mangler den nødvendige viden fra SISO til at træffe sådanne beslutninger, hvor informantens udtalelse viser, at det er vigtigt, at SISO's guide indeholder klare retningslinjer for, hvordan kommunerne skal handle, både forebyggende og når digitale krænkelser opstår. KL's udtalelse indikerer, at det er væsentligt at guiden er detaljeret og præcis, så kommunerne har et klart handlingsgrundlag, når de står over for digitale krænkelser. Når dette ikke fremgår af guiden, kan det føre til en usikkerhed for kommunerne om, hvordan de skal håndtere digitale krænkelser i praksis, og det kan diskuteres om dette er medvirkende til, at kun et mindretal af kommunerne i Epinions undersøgelse faktisk har indarbejdet digitale krænkelser i deres beredskab (Christensen, 2021; Lipsky, 2010; Red Barnet, 2022b).

SISO berører kort grooming som den eneste form for digitale krænkelser i deres guide. Adspurgt om informanten fra Red Barnet tror dette har betydning for kommunernes fokus på digitale krænkelser, svarer informanten:

”Det er naturligvis vigtigt, at kommunerne har viden om alle de digitale krænkelser, som børn kan udsættes for og hvordan disse skal håndteres. Grooming er kun en af mange typer af krænkelser (...) Man kan ikke forvente, at alle ved hvad eksempelvis grooming er. Sextortion er jo også et relativt nyere udtryk” (Red Barnet).

Udtalelsen påpeger vigtigheden i, at kommunerne opnår en bred viden om de forskellige typer af digitale krænkelser for at kunne håndtere dem. SISO's fokus på alene grooming i deres guide antyder en mangelfuld forståelse af fænomenets kompleksitet og omfang. Dette efterlader kommunerne med at skulle træffe skønsmæssige beslutninger baseret på mangelfuld rådgivning og viden og står over for en kompleks opgave med at vurdere, hvilke typer af digitale krænkelser, der skal med i beredskabet. Deres handlerum er dermed begrænset, hvilket kan påvirke deres autonomi og skøn, da de må træffe beslutninger baseret på en begrænset forståelse af de forskellige typer digitale krænkelser og deres kompleksitet. Dette kan resultere i, at de undervurderer omfanget af problemet og derved enten ikke tilstrækkeligt, eller slet ikke adresserer det i deres beredskab. Yderligere kan det medføre, at beredskabet ikke er tilstrækkeligt udformet til at håndtere de forskellige former for digitale krænkelser, som børn kan blive udsat for. Som informanten påpeger, omfatter digitale krænkelser imidlertid meget mere end blot grooming, og det er vigtigt, at kommunerne har viden og kendskab til disse forskellige former for krænkelser for at kunne opspore, forebygge og håndtere dem (Lipsky, 2010; Socialstyrelsen, 2020a).

Som analyseret i delanalyse 1, er der for nylig blevet tilføjet nye retningslinjer i vejledningen til Barnets Lov, men dette er imidlertid kun vejledende og ikke noget kommunerne er forpligtede til at inkludere i deres beredskab (Vejledning om generelle bestemmelser i barnets lov VEJ nr. 10073 af 19/12/2023, punkt 76). Informanten fra KL forklarer, hvorfor det alligevel er vigtigt, at SISO inkluderer dette i deres guide til kommunerne:

”Så er det jo noget som man skal have med i sit beredskab. Kommunerne lægger sig rigtig meget op af de guides, der kommer dernede fra (SISO) fordi det er dem der har kompetencerne og det er dem der har den viden der skal til for at vi kan få de rigtige beredskaber ud og virke. Altså kommunerne er jo kun interesseret i at have nogle ordentlige guidelines, så de faktisk ved hvad de

skal gribe og gøre i. Altså de er jo ikke klogere end de er dernede (SISO), så derfor læner de sig meget op ad de guides" (KL).

Udtalelsen indikerer, hvorfor det er så vigtigt for frontmedarbejderne i kommunerne, at SISO har fokus på digitale krænkelser og inkluderer retningslinjer i deres guide.

Kommunerne er bundet af lovgivningen til at udarbejde beredskabsplaner, men det begrænsede fokus på digitale krænkelser i SISO's guide kan påvirke kommunernes prioriteringer og beslutningsprocesser. KL's udtalelse indikerer, at kommunerne ser SISO's guide som autoritative og følger dem nøje, da de betragtes som eksperter inden for området. Samtidig indikerer udtalelse en spænding mellem autonomi og styring.

Kommunerne er forpligtede til at udarbejde beredskabet i henhold til lovgivningen, men har en høj grad af autonomi til at bestemme, hvordan de udarbejdes. Selvom kommunerne har autonomi til at træffe beslutninger, er de alligevel afhængige af og således styret af de retningslinjer og anbefalinger, der er i SISO's guide, hvilket kan påvirkes af det begrænsede fokus på digitale krænkelser der er i SISO's guide og således påvirke kommunernes prioriteringer og beslutningsprocesser (Christensen, 2021; Lipsky, 2010; Socialstyrelsen, 2020a).

Desuden antyder informanten fra KL's udtalelse et paradoks i kommunernes håndtering af digitale krænkelser. Selvom SISO's guide anbefaler inklusion af grooming i beredskabet, viser Epinion undersøgelse netop, at ikke alle kommuner følger disse anbefalinger, idet kun 11 ud af 72 kommuner har inkluderet digitale krænkelser i deres beredskab, hvilket modsiger informantens udtalelse om, at kommunerne læner sig rigtig meget op af guiden (Red Barnet, 2013b). Det kan diskuteres om dette skyldes den autonomi, frontmedarbejderne har, hvor manglen på klare retningslinjer kan betyde mere subjektiv opfattelse af problemets alvor lokalt på grund af forskelle i kommunernes normer og værdier samtidig med at det ikke er et krav, men kun en anbefaling (Christensen, 2021; Lipsky, 2010).

Adspurgt om informanten fra Red Barnet, ser nogle nødvendige tiltag for at sikre, at alle kommuner udarbejder beredskaber, der indeholder et fokus på digitale krænkelser, svarer informanten:

”Jeg kunne også godt forestille mig, at det måske bliver nødvendigt at være lidt mere specifik i forhold til, hvad de beredskabsplaner skal indeholde, fordi... som man kan se nu med beredskabsplanerne i kommunen, så er der bare ret stor forskel på kvaliteten i dem. (...) vi mangler lidt og se hvordan det med, at det står i den nye vejledning, hvilken effekt får det så. Det kan da godt være, at der skal lidt flere detaljer til” (Red Barnet).

Som analyseret i delanalyse 1 afventer informanten en evaluering af om den nye vejledning har en effekt, men fremhæver, at det nok er nødvendigt med mere specifikke retningslinjer i kommunernes beredskabsplaner og påpeger, at den nuværende mangel på klare retningslinjer fører til en uensartet kvalitet af beredskaberne på tværs af kommunerne. For at den nye vejledning får en effekt i praksis, kan det diskuteres, om det ikke er væsentligt, at SISO's guide opdateres med den nyeste faglige viden om digitale krænkelser, med fokus på både opsporing, forebyggelse og håndtering. Delanalyse 1 peger på, at SISO undlader at påtage sig direkte ansvar ved at henvise til Red Barnet, når kommuner henvender sig for at opsøge viden om digitale krænkelser til brug i deres beredskabsrevisioner. Klare retningslinjer begrænser kommunernes autonomi, og sikrer dermed en ensartet praksis på tværs af kommunerne, hvor frontmedarbejdernes skøn i beslutningsprocessen vil være baseret på større ydre styring baseret på nyeste faglig viden (Lipsky, 2010; Socialstyrelsen, 2020a).

13.3.3 Betydningen af manglende fokus på digitale krænkelser for frontmedarbejderes handleevne og håndtering

Undersøgelsen fra Epinion påpeger, at beredskabsplanerne ikke i sig selv er tilstrækkelige. Det vigtigste er implementeringen af planerne i praksis og den målrettede indsats, der sikrer kompetenceudvikling blandt de fagprofessionelle frontmedarbejdere (Red Barnet, 2023c). Dette underbygges af informanten fra SISO: *”Foruden den administrative opgave i at revidere beredskabet, forekommer der for kommunerne en efterfølgende opgave i forhold til at implementere beredskabet, så det efter hensigten i loven understøtter, at fagpersonerne har kendskab til, hvordan de skal handle i overgrebsager”* (SISO).

Dette afspejler, at gennemførelsen af politikker i stor grad afhænger af street-level bureaucrats, her frontmedarbejderne, og deres evne til at oversætte politiske intentioner til konkrete handlinger i dagligdagen. Politikerne er således kun så effektive som deres implementering på "gadeniveau", hvilket refererer til det operationelle niveau, hvor offentlige politikker og beslutninger omsættes til praksis af frontmedarbejdere som lærere, socialrådgivere og pædagoger mv. Det er på dette niveau, at politikerne tager form og får reel indflydelse på borgerne gennem direkte interaktion og implementering af offentlige ydelser. Gadeniveauet er her, hvor de daglige udfordringer og behov for håndtering af digitale krænkelser i kommunerne bliver tydelige. Uden kompetente frontmedarbejdere, der har de nødvendige ressourcer, viden og træning til at håndtere digitale krænkelser, kan beredskabsplanerne miste deres betydning. Frontmedarbejderne spiller dermed en afgørende rolle i udførelsen af offentlige politikker. Det er dem, der står over for borgerne på det daglige niveau og er ansvarlige for at implementere politiske beslutninger i praksis. Når det kommer til beskyttelse af børn mod digitale krænkelser, er det disse frontmedarbejdere, der ofte er første-linjemedarbejdere, der opsporer og håndterer sådanne sager (Lipsky, 2010). Informanten fra Gladsaxe Kommune mener ligeledes, at det er vigtigt at understøtte de fagligheder, som arbejder direkte med børn: "(...) *Det er ligeledes vigtigt at understøtte de fagligheder som arbejder med og omkring de unge, sådan at de er klædt på til at handle*" (Gladsaxe Kommune).

Informantens udtalelse om "faglighederne" refererer til at frontmedarbejderne, der arbejder direkte med børn, såsom lærere og socialrådgivere, har en afgørende rolle i at opspore, håndtere og forebygge digitale krænkelser blandt børn. At understøtte frontmedarbejderne indebærer at sikre, at de har den nødvendige viden, færdigheder og ressourcer til at håndtere komplekse situationer relateret til digitale krænkelser. Dette kan omfatte træning i at genkende advarselssignaler, retningslinjer for håndtering af krisesituationer og adgang til relevant ekspertise og støtte. Undersøgelsen som LG Insight har udarbejdet for Det Kriminalpræventive Råd viser, at halvdelen af adspurgte skoleledere mangler viden om skolens forpligtelser, og at de ikke føler sig tilstrækkeligt rustet til at håndtere digitale krænkelser. En stor andel af lærerne oplever, at der på skolerne mangler rammer og efterspørger mere vejledning og retning for håndteringen af digitale krænkelser (Christensen, 2021; Lipsky, 2010; Det Kriminalpræventive Råd, 2023).

Her er beredskabsplanerne det primære redskab, som frontmedarbejdere har til rådighed til håndtering af vold og overgreb mod børn, hvilket understreger vigtigheden af at kommunerne har et beredskab som indeholder digitale krænkelser med en beskrivelse af helt konkrete handleveje, således at frontmedarbejderne har kendskab til deres rolle i korrekt håndtering af disse sager. Uden tilstrækkelig støtte og kompetenceudvikling kan frontmedarbejderne stå over for udfordringer med at håndtere digitale krænkelser (Christensen, 2021; Lipsky, 2010; Red Barnet, 2023c).

Adspurgt om informanten fra Gladsaxe Kommune mener, at manglende beredskab af digitale krænkelser mod børn kan have betydning for de medarbejdere, der arbejder med børn i dagligdagen, udtaler informanten: *"Det kan betyde at medarbejderne ikke ved, hvad de skal gøre og ikke gør noget, at det ikke bliver taget alvorligt, og at det i værste fald ikke anses med den alvor, det skal ses med"* (Gladsaxe Kommune).

I lyset af samfundets flydende modernitet kan informantens udtalelse analyseres som et udtryk for manglende fast struktur og normer. I en flydende modernitet kan det være nemmere for frontmedarbejdere at følge de eksisterende rutiner og normer, selvom de ikke er tilstrækkelige til at håndtere nye og komplekse udfordringer som digitale krænkelser. Frontmedarbejdernes arbejde er ofte komplekst og kræver skønsmæssige beslutninger i nuet, og deres evne til at omsætte politiske intentioner til praksis er derfor afgørende. Når frontmedarbejdere står over for situationer, der ikke er klart defineret af eksisterende retningslinjer eller handleveje, kan de føle sig usikre og handlingslammede. Dette kan føre til en stivhed i systemet, hvor tilpasning til nye udfordringer bliver vanskeligere, hvilket kan resultere i inaktivitet eller utilstrækkelig handling (Bauman, 2000; Lipsky, 2010). Formålet med beredskabsplanerne er netop, at de skal sikre at frontmedarbejderne er opmærksomme på tegnene på vold eller overgreb og ved, hvordan de skal handle. Manglende fokus på digitale krænkelser i disse planer kan betyde, at de ikke er tilstrækkeligt opmærksomme på digitale risici eller ikke ved, hvordan de skal håndtere sagerne (Christensen, 2021; Lipsky, 2010; Socialstyrelsen, 2020a).

Det er frontmedarbejdernes opgave at omsætte politikerne til konkrete handlinger i praksis og hvis de er i tvivl om, hvordan de skal gribe digitale krænkelser an, fordi det ikke er indarbejdet i beredskabet, skaber det en situation, hvor der er risiko for, at de undlader at

handle, ligesom informanten fra Gladsaxe udtaler. Derfor har det betydning at skabe et tydeligere grundlag, så alle frontmedarbejdere, fra lærere til SSP-medarbejdere, ved, hvilke procedurer og retningslinjer der skal følges for at sikre, at alle børn får den rette hjælp og støtte (Red Barnet, 2023c; Christensen, 2021). Dette underbygges yderligere af informanten fra Red Barnet:

”Det er klart, at man har beredskabsplaner for, at der skal være noget vejledning til, hvordan man håndterer en situation. Og noget af det der kan stå i de digitale beredskabsplaner, det er: ”Jamen hvad gør man, når der er en digital krænkelse til stede?” Det kunne være noget så simpelt som at hjælpe med bevissikring af, hvad der er sket. Det er klart, at hvis man ikke har det stående på skrift, og man ikke har stået i den her situation før som kommunalt ansat, så ved man måske ikke, hvad man skal gøre. Måske nogle kan tænke sig frem til det, men der er måske mange dele af det, som man burde gøre, som man så ikke får med. Så det er selvfølgelig rigtig problematisk, for så ved de medarbejdere, der sidder med sagen jo ikke, hvordan de skal håndtere det” (Red Barnet).

Informanten påpeger netop vigtigheden af at have klare retningslinjer i beredskaberne for at sikre, at frontmedarbejderne er rustet til at håndtere sådanne situationer. Uden retningslinjer risikerer frontmedarbejderne at overse vigtige handlinger, såsom bevissikring, der kan være afgørende, som også er belyst i delanalyse 1. Dette kan forstås gennem street-level bureaucracy-perspektivet, hvor frontmedarbejdere, som står over for komplekse udfordringer uden klare retningslinjer, kan være tilbøjelige til at handle ud fra intuition eller mangel på bedre viden. Dette kan føre til, at frontmedarbejderne står magtesløse over for nye og komplekse situationer, hvor de ikke er rustet til at håndtere digitale krænkelse, hvilket kan have alvorlige konsekvenser for de berørte børn (Christensen, 2021).

Informanten fra Gladsaxe Kommune mener ligesom Red Barnet, at det er vigtigt, at man som kommune forholder sig til, samt har et beredskab om digitale krænkelse:

”Det er vigtigt som kommune at forholde sig til – samt have et beredskab vedr. digitale krænkelse. Vi har selv som kommune for nyligt tilføjet digitale

krænkelser til vores beredskabsplan. (...). Vi er en specialgruppe med et fagligt fokus på bla. digitale krænkelser, som holder os fagligt ajour, søger kurser mm.” (Gladsaxe Kommune).

Informanten fra Gladsaxe Kommune påpeger vigtigheden af at tilpasse sig og reagere på de skiftende forhold og udfordringer, som samfundet står over for i den moderne tid. Dette kan analyseres som flydende modernitet, hvor samfundet karakteriseres ved konstant forandring og manglende faste strukturer. I denne kontekst kan det være mere bekvemt for kommunerne at fortsætte med det velkendte frem for at navigere i det ukendte, hvilket kan resultere i en tendens til at fastholde traditionelle tilgange og rutiner, selv når omstændighederne ændrer sig. Ved at Gladsaxe Kommune har inkluderet digitale krænkelser i deres beredskab, anerkender de behovet for de nye former for risici, som børn står over for online (Bauman, 2000).

Ydermere illustrerer Gladsaxe Kommune en proaktiv tilgang til at imødegå den øgede digitalisering ved at inkludere digitale krænkelser i deres beredskab. Deres reaktion viser en villighed til at tilpasse sig og reagere på skiftende udfordringer, hvilket er nødvendigt i en tid med flydende modernitet. Desuden indikerer informantens omtale af en specialgruppe med fokus på digitale krænkelser, der blandt andet holder sig fagligt ajour, at kommunen aktivt arbejder på at opbygge deres egen ekspertise på området. Det kan således diskuteres om det er konsekvensen af manglende rådgivning og klare anbefalinger i SISO's guide om digitale krænkelser, som betyder at kommunen føler sig nødsaget til at supplere med interne ressourcer og ekspertise for at kunne håndtere digitale krænkelser mod børn (Bauman, 2000).

13.4 Delkonklusion 2

Ud fra analysen konkluderes det, at der er flere væsentlige faktorer, der påvirker kommunernes og frontmedarbejdernes fokus på håndtering af digitale krænkelser mod børn samt afspejlingen heraf i kommunernes beredskabsplaner om vold og overgreb mod børn. Det konkluderes at den manglende lovgivningsmæssige forpligtelse til at inkludere digitale krænkelser i beredskabet fører til, at kommunerne selv skal vurdere, hvorvidt dette skal prioriteres, hvilket i mange kommuner medfører en lavere prioritering af digitale

krænkelser i beredskabsplanerne, da politiske beslutningstagere overlader denne vurdering til kommunerne. Analysen fremhæver, hvordan samfundsinstansernes opfattelser og prioriteringer påvirker, hvilke problemer der i kommunernes beredskaber betragtes som sociale problemer, og som kræver handling. Det konkluderes her, at der er mangel på klare anbefalinger og retningslinjer fra SISO, hvilket lægger ansvaret på kommunerne for at træffe selvstændige beslutninger. Dette kan resultere i differentierede praksisser og prioriteringer på tværs af kommuner.

Det konkluderes endvidere, at kommunernes manglende prioritering af digitale krænkelser i deres beredskabsplaner påvirker f.eks. lærer og socialrådgivere handleevne, som er de frontmedarbejderne der har direkte interaktion med børn. Frontmedarbejdernes evne til at oversætte politiske intentioner til konkrete handlinger i praksis er afhængig af deres viden og ressourcer. Her konkluderes, at kommunerne mangler den nødvendige viden til at håndtere digitale krænkelser samt indarbejde dem i deres beredskab. Det manglende fokus på digitale krænkelser i anbefalinger og retningslinjerne fra SISO skaber en usikkerhed hos kommunerne om, hvordan de skal håndtere disse krænkelser i praksis. Uden tilstrækkelig viden og klare retningslinjer fra lovgivningen og SISO kan kommunerne undervurdere omfanget af problemet, hvilket kan være medvirkende årsag til, at kun et mindretal af kommunerne rent faktisk inkluderer digitale krænkelser i deres beredskabsplaner.

14. Konklusion

I følgende afsnit foretages en samlet konklusion baseret på analysen ud fra problemformuleringen: Hvordan kan vi forstå samfundsinstanserne Red Barnet, Socialstyrelsen, KL og Gladsaxe Kommunes perspektiver på ansvarsfordelingen omhandlende fænomenet digitale krænkelser, og hvilken overordnet betydning har dette for kommunernes fokus på digitale krænkelser i deres beredskabsplaner om vold og overgreb mod børn og unge?

Det konkluderes, at vi har opnået en bred og ny forståelse af samfundsinstanserne Red Barnet, KL, SISO og Gladsaxe Kommunes perspektiver på digitale krænkelser. Alle instanser udtrykker en fælles opfattelse og enighed om, at digitale krænkelser udgør et alvorligt

problem, og de bemærker øget opmærksomhed omkring fænomenet. Analysen afslører imidlertid en vis uoverensstemmelse mellem nogle af informanternes formelle positioner og deres faktiske perspektiver og opfattelser af digitale krænkelser.

Det kan konkluderes, at Gladsaxe Kommune og Red Barnets perspektiver på digitale krænkelser er, at de anerkender digitale krænkelser som et alvorligt fænomen, der kræver en anden tilgang end andre former for overgreb. Omvendt kan det konkluderes, at SISO mener, at fænomenet skal håndteres som andre former for overgreb. Dette perspektiv stemmer ikke fuldt ud overens med, hvad de som ekspertinstans repræsenterer, idet dette indikerer en uklar forståelse for alvorligheden og kompleksiteten. Endvidere konkluderes det, at KL indtager en vis neutral og tilbageholdende position i deres perspektiver.

Det konkluderes, at vi har opnået en ny forståelse af samfundsinstansernes perspektiver på ansvarsfordelingen. Gladsaxe Kommune ser det som alle voksnes fagfolks ansvar at beskytte børn mod digitale krænkelser og har udarbejdet en beredskabsplan, der understøtter dette. Red Barnet mener, at deres ansvar ligger i at påvirke politikere og lovgivere til at tage handling gennem vidensdeling og forslag til løsninger, og understøtter en kollektiv ansvarsfordeling. KL undlader at tage en klar position og henviser til kommunernes egne handlinger baseret på SISO's guide. SISO, på sin side, fralægger sig ansvar ved at henvise til Red Barnet for viden og rådgivning, hvilket fragmenterer ansvarsfordelingen. For at sikre, at digitale krænkelser indgår i kommunernes beredskab, giver alle instanser bortset fra KL udtryk for, at dette bør være lovpligtigt.

Således konkluderes det, at der eksisterer en grundlæggende diskrepans i, hvordan instanserne opfatter ansvarsfordelingen, idet de har forskellige perspektiver, og nogle tenderer til at fralægge sig ansvaret, hvilket fører til uenighed og en uklar ansvarsopfattelse. På baggrund af instansernes uklare opfattelse af digitale krænkelser, herunder ansvarsfordelingen konkluderes det endvidere, at digitale krænkelser gradvist anerkendes som et socialt problem, snarere end at være fuldt ud anerkendt som et socialt problem blandt samfundsinstanserne.

Det konkluderes endvidere, at klarheden i opfattelsen og ansvarsfordelingen har direkte betydning for kommunernes fokus på digitale krænkelser i deres beredskab. Det

konkluderes på baggrund af analysen, at en af årsagerne til at der ses en diskrepans i kommunernes inddragelse af digitale krænkelser i deres beredskab er, at det ikke er lovpligtigt. Den manglende lovgivningsmæssige forpligtelse til at inkludere digitale krænkelser har den betydning, at det er op til kommunerne selv at vurdere, hvorvidt dette skal prioriteres, hvilket i mange kommuner betyder et lavere fokus og prioritering af digitale krænkelser i beredskabet.

Samtidig konkluderes det, at samfundsinstansers perspektiver har betydning for kommunernes fokus på, om digitale krænkelser opfattes som et socialt problem og kræver handling. Alle informanter anerkender, at problemet eksisterer, men har i forskellige grader svært ved at omsætte denne anerkendelse til praksis. Analysen viser, at SISO's guide ikke indeholder anbefalinger til adressering af digitale krænkelser, bortset fra en kort introduktion til fænomenet grooming. Denne mangel på klare anbefalinger fra en instans som SISO betyder, at ansvaret lægges over på kommunerne for at træffe selvstændige beslutninger, om beredskabet skal indeholde digitale krænkelser, hvilket ligeledes kan resultere i et differentieret fokus på tværs af kommunerne og betyde, at fænomenet ikke bliver adresseret.

Det konkluderes endvidere, at manglende fokus på digitale krænkelser i kommunernes beredskaber har direkte betydning for kommunale medarbejdernes handleevne og håndtering af fænomenet. Uden klare retningslinjer og kompetencer har medarbejdere som lærere, socialrådgiver og pædagoger ikke nogen handleveje, hvilket kan betyde en usikkerhed og handlingslammelse, som potentielt kan resultere i inaktivitet eller utilstrækkelig handling i praksis i tilfælde af sager med digitale krænkelser.

De kommunale medarbejdere, der arbejder direkte med børn i deres dagligdag, er afhængige af viden og ressourcer. Her konkluderes det, at kommunerne mangler den nødvendige viden til at håndtere digitale krænkelser samt indarbejde dem i deres beredskab. Analysen viser, at det manglende fokus på digitale krænkelser i SISO's guide kan skabe en usikkerhed hos kommunerne om, hvordan de skal inddrage digitale krænkelser i beredskabet og herunder håndtere det i praksis. Det konkluderes således, at uden tilstrækkelig viden og klare retningslinjer fra lovgivningen og en instans som SISO kan kommunerne undervurdere omfanget af problemet, hvilket kan være medvirkende årsag til,

at kun et mindretal af kommunerne rent faktisk inkluderer digitale krænkelser i deres beredskabsplaner.

15. Diskussion om Eliteinterviews som Metodisk tilgang

I vores undersøgelse har vi bevidst valgt at anvende eliteinterviews som en central metodisk tilgang for at opnå viden på et strukturelt og makroniveau. Dette niveau af indsigt er ofte svært at opnå gennem andre metoder, såsom spørgeskemaundersøgelser eller fokusgrupper, der typisk fokuserer på individuelle eller mikroniveau perspektiver. Valget af eliteinterviews medførte en række metodiske overvejelser, der var vigtige at reflektere over. En af de primære udfordringer var tilgængeligheden og udvælgelsen af informanter. Eliteinterviews kan være svære at få adgang til, og kræver en strategisk udvælgelse for at sikre, at de valgte informanter kan bidrage med relevant og dybdegående viden, hvilket vi erfarede i forsøget på at etablere et interview med Digitaliserings- og Ligestillingsministeren Marie Bjerre (Kvale & Brinkmann, 2015).

Eliteinformanter kan have agendaer, der påvirker deres udtalelser, hvilket kan skabe en særlig dynamik i et eliteinterview. Ekspertes er ofte forberedte på at fremme deres synspunkter, hvilket krævede, at vi som interviewere opnåede ekspertise og var opmærksomme på bias og dynamikken for at kunne opnå symmetri i interviewrelationen. Eliteinterviews kan ofte udvikle sig til "intense" samtaler, idet vi som interviewere udfordrer interviewpersonens synspunkter og bidrager med egne forståelser, hvilket kan føre til nye indsigter og øget forståelse af fænomenet. Et konkret eksempel på en situation, hvor eliteinterviewet udviklede sig til en "intens" samtale, var under interviewet med KL. Her blev forskellige tilgange til håndtering af digitale krænkelser i de kommunale beredskaber diskuteret med baggrund i resultaterne fra Epinions undersøgelse. Under dialogen udfordrede vi som interviewere KL's synspunkter ved at anvende vores viden om fænomenet baseret på sekundær empiri, som gjorde os i stand til at udfolde forskellige perspektiver på fænomenet. Denne dynamiske udveksling illustrerer en af de væsentlige styrker ved eliteinterviews, hvor vi har haft muligheden for at engagere os i dybdegående

diskussioner med vores eliteinformanter, hvor forskellige synspunkter og argumenter blev udforsket (Red Barnet, 2022b; Kvale & Brinkmann, 2015).

Denne tilgang rejser også metodiske overvejelser og refleksioner, som blev tydelige under den "intense" samtale med informanten fra KL, der udtalte: *"Jeg kan godt høre, I er ude efter at lave en opgave, hvor I kan udpensle, at KL er imod et eller andet"* (KL). Vi blev overraskede over denne opfattelse, da det ikke var vores formål eller agenda, hvilket vi forsøgte at forklare. Udtalelsen understreger vigtigheden af at etablere tillid mellem interviewer og interviewperson for at sikre en åben og ærlig dialog (Kvale & Brinkmann, 2015).

Eksemplet gav anledning til refleksioner over, hvordan vi som interviewere kunne sikre, at udfordringen af informanternes synspunkter ikke skabte en ubalance i dynamikken. Udtalelsen kan afspejle, at informanten i konteksten af sin position som ekspert, er vant til at blive stillet kritiske spørgsmål og skulle forsvare sig under interviews. Dette understreger vigtigheden af at opretholde en balance mellem at udfordre og at lytte for at sikre, at interviewet forbliver en åben dialog snarere end en konfrontation (Kvale & Brinkmann, 2015).

Informantens oplevelse af at være i forsvarsposition kan have en betydning for kvaliteten af den indsamlede data, da dette kan have begrænset informantens åbenhed og ærlighed i besvarelserne af vores spørgsmål. Gennem en hermeneutisk meningsfortolkning har vi været i stand til at undersøge de forskellige lag af betydning og kontekst, der var til stede under interviewet. Det kan derfor diskuteres, om informantens oplevelse af konfrontation og dermed forsvarsposition potentielt har skævvredet vores dataanalyse. Denne refleksion har været væsentlig for vores tilgang til brugen af dataene i vores analyseproces, idet vi blev mere bevidste om de potentielle bias, det kunne medføre og kunne tage højde for dem (Kvale & Brinkmann, 2015; Järvinen & Mik-Meyer, 2017).

Vores refleksion over situationen var ikke, at informanten var i en forsvarsposition under hele interviewet. Vi oplevede, at vedkommende gennem dele af interviewet delte KL's synspunkter uden tegn på defensivitet. Derfor vurderede vi, at dele af de indsamlede data har en høj kvalitet og stor anvendelighed for besvarelsen af vores problemformulering.

Informantens villighed til at diskutere fænomenet udvidede vores forforståelser, og vi skabte dermed nye forståelser, som har haft betydning for vores analyseproces. Dette understreger vigtigheden af at være opmærksom på informantens oplevelser og perspektiver for at sikre en retfærdig og velbegrunderet analyse af dataene (Kvale & Brinkmann, 2015; Järvinen & Mik-Meyer, 2017).

Det kan diskuteres, om vi som interviewere har kommunikeret formålet med interviewet tydeligt nok. En klarere kommunikation kunne muligvis have skabt større tryghed hos interviewpersonen, hvilket kunne have fremmet åbenhed i udtalelserne uden frygt for at blive misforstået eller fremstillet på en ufordelagtig eller negativ måde. Udtalelsen rejste således spørgsmål om vores egen tilgang som interviewere. Har vi været tilstrækkeligt tydelige i vores formidling af undersøgelsens formål og vores rolle som interviewere? Kunne vi med en mere eksplicit kommunikation omhandlende vores intentioner have bidraget til at afhjælpe nogle af de bekymringer, interviewpersonen udtrykte? Det er derfor en væsentlig refleksion, om vores tilgang som interviewere påvirkede interviewets dynamik og tillid. Derfor var det af betydning at evaluere vores egen praksis for fremtidige interviews og overveje strategier til fremadrettet at kunne skabe en mere åben og ikke-konfronterende atmosfære, såsom at tydeligere formidle interviewets formål på forhånd, vise forståelse, samt formulere spørgsmål på en neutral måde (Kvale & Brinkmann, 2015; Järvinen & Mik-Meyer, 2017).

KL repræsenterer alle kommunerne i Danmark, og vi ønskede med dette interview at få deres perspektiv på digitale krænkelser, specifikt i forhold til kommunernes fokus på fænomenet. Vi forventede, at interviewet med KL kunne bidrage til at belyse årsagerne til, hvorfor kommunerne ikke inddrager digitale krænkelser i deres beredskab. Imidlertid viste det sig, at informanten ikke ønskede at svare direkte på disse spørgsmål. I stedet indtog informanten en position, hvor vedkommende tog kommunerne i forsvar og udtalte, at kommunerne overholder lovgivningen. Denne situation rejser flere diskussioner. Først og fremmest kan informantens forsvarsposition have påvirket åbenheden og ærligheden i svarene, hvilket kan føre til bias i vores data, som tidligere beskrevet. Når en informant føler behov for at forsvare sin organisation, kan det begrænse muligheden for at få indsigt i de reelle udfordringer og mangler (Red Barnet, 2022b; Kvale & Brinkmann, 2015).

En anden diskussion, der opstår fra situationen, er betydningen af konteksten i et eliteinterview. KL's position om at tage kommunerne i forsvar kan være præget af deres organisatoriske position og de politiske rammer, de opererer indenfor. Derfor er informantens position en vigtig faktor at overveje, idet vedkommende sidder som repræsentant for en stor organisation og kan have følt et pres for at forsvare organisationens positioner, hvilket kan have påvirket villigheden til at dele kritiske synspunkter. Det rejser spørgsmål om, hvordan organisatoriske og strukturelle faktorer påvirker informanternes udtalelser og perspektiver, og hvordan disse faktorer skulle inddrages i vores analytiske ramme (Kvale & Brinkmann, 2015).

En tredje diskussion, der opstår fra vores interview med KL, vedrører de forventninger, vi havde om at få viden og indsigt i årsagerne til at kommunerne ikke har et stort fokus på digitale krænkelser. Vi håbede at få klare svar på disse spørgsmål, men imidlertid fremstod informantens udtalelser som gennemgående vage og neutrale. Vi fik i stedet ny viden og forståelse om, at KL mener, at kommunerne overholder lovgivningen, og at de derfor mener, at kommunerne ikke gør noget forkert eller behøver at gøre mere end de allerede gør. Informanten udtrykte ikke en direkte og klar holdning til, om kommunerne specifikt burde inddrage digitale krænkelser, men påpegede, at de læner sig ind i SISO's guide, og det ville være fint, hvis kommunerne gjorde det (Kvale & Brinkmann, 2015).

Interviewet med KL har derfor haft en betydelig indflydelse på den viden og data, vi har opnået til vores undersøgelsesanalyse. De vage og neutrale svar, vi modtog fra informanten, kan potentielt have skabt begrænsninger og bias for kvaliteten og dybden af vores analyse, idet vigtige og kritiske perspektiver samt udfordringer muligvis ikke blev belyst. Det var en klar udfordring at få tydelige svar på, hvorfor så få kommuner har indarbejdet digitale krænkelser i deres beredskab, hvilket gjorde det vanskeligt at forstå de underliggende årsager og barrierer fra KL's perspektiv. Dette har betydet, at vi ikke har kunne udforske problemformuleringen i den ønskede detaljeringsgrad, hvilket reducerede mulighederne for at identificere specifikke strukturelle og organisatoriske faktorer, der påvirker kommunernes beredskabsplaner. Selvom informantens vaghed og neutralitet har begrænset dybden af vores data, har interviewet også givet os værdifulde metodiske læringspunkter (Kvale & Brinkmann, 2015).

16. Litteraturliste

ADD-projektet. (2023). *Børns digitale liv*. ADD-projektet ved Tænk tanken Mandag Morgen. Hentet fra <https://taenketanken.mm.dk/wp-content/uploads/2023/05/add-boerns-digitale-liv-hovedresultater.pdf>

Altinget Børn. (2023). *Organisationer: EU må tage ansvar for at stoppe spredning af overgrebsmateriale med børn*. Hentet fra https://www.altinget.dk/boern/artikel/organisationer-eu-maa-tage-ansvar-for-at-stoppe-spredning-af-overgrebsmateriale-med-boern?refid=altinget-dk-born-445&utm_medium=email&ref=newsletter&SNSubscribed=true&utm_content=Altinget%20DK%20-%20B%20B%20B&utm_source=nyhedsbrev&utm_campaign=Altinget%20DK%20-%20B%20B%20B

Bauman, Z. (2000). *Flydende Modernitet*. København: Hans Reitzels Forlag.

Bauman, Z. (2001). *Lydhedens etik (en læsning af Milgram)*. I *Modernitet og Holocaust* (s. 202-223). København: Hans Reitzels Forlag.

Bekendtgørelse af barnets lov LBK nr 83 af 25/01/2024

Bundesen, P. (2015). *Hvad er sociale problemer?* I P. Bundesen, A. B. Christensen & T. Rasmussen (Red.), *Sociale problemer* (s. 23-44). København: Hans Reitzels Forlag.

Christensen, A. B. (2021). *Socialrådgiveren i frontlinjen: En introduktion til street-level bureaucracy i socialt arbejde*. København: Hans Reitzels Forlag. (s. 13-33, 36-39, 81-85)

Digitalt Ansvar. (2024). *Sammendrag af Digitalt Ansvars konference om AI og kriminalitet*. Christiansborg, 20. februar 2024. Hentet fra https://assets-global.website-files.com/651eb1ae5e1d6043d426a197/65d87983ce033099ce5d41eb_Sammendrag%20%20konference%20om%20AI%20og%20kriminalitet.pdf

Ejrnæs, M. (2008): "Teorier på forskellige niveauer som forudsætning for at forstå og forklare sociale problemer" kap. 3 i *Helhedssyn og forklaringer – i sociologi, socialt, sundhedsfagligt og pædagogisk arbejde*. Akademisk Forlag

Folketinget. (u.å.). *Kommune*. Hentet fra <https://www.ft.dk/da/leksikon/Kommune>

Gladsaxe Kommune. (2024). *Beredskabsplan ved mistanke om digitale krænkelse, vold eller seksuelle overgreb af børn og unge*. Hentet fra <https://gladsaxe.dk/Files//Files/BKF/Familie-og-Raadgivning/Beredskabsplan-ved-mistanke-om-digitale-krAenkelse-vold-eller-seksuelle-overgreb-af-boern-og-unge-2024-A4-TG.pdf>

Holmgaard Lysen N., Christensen, M. (red.), (2021). *Videnskabsteori og socialt arbejde. Skabelsen og anvendelse af videnskabelig viden*. (S. 19-48). Forfatterne og Samfundslitteratur.

Järvinen, M. & Mik-Meyer, N. (2017). *Kvalitativ analyse, syv traditioner*. Hans Reitzels forlag.

Justitsministeriet. (2023). *Politisk flertal indgår aftale om initiativer mod digitale krænkelse* [Pressemeddelelse]. Hentet fra <https://www.justitsministeriet.dk/pressemeddelelse/politisk-flertal-indgaar-aftale-om-initiativer-mod-digitale-krAenkelse/>

Kommunernes Landsforening. (u.å.). *Om KL*. Hentet fra <https://www.kl.dk/om-kl>

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). *Interview*. (3. udgave). Hans Reitzels forlag.

LG Insight. (2023). *Forebyggelse, opsporing og håndtering af sager om digitale krænkelse i grundskolen*. Det Kriminalpræventive Råd. https://dkr.dk/Media/638217161575220688/Arbejdet%20med%20digitale%20kraenkelse-grundskolen_LG%20Insight%20dec2022_nytlogo.pdf

Lipsky, M. (2010). *Street-Level Bureaucracy - Dilemmas of the individual in public services*.
New York: Russell (s. 3-26)

Lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (Databeskyttelsesloven) LOV nr 502 af 23/05/2018

Ritzau. (2023). *Ny rapport: Næsten hvert andet barn mener, at det selv bærer ansvaret for ubehagelige oplevelser online*. [Pressemeddelelse]. Hentet fra <https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/13683938/ny-rapport:-naesten-hvert-andet-barn-mener-at-det-selv-baerer-ansvaret-for-ubehagelige-oplevelser-online?publisherId=13559618&lang=da>

Ritzau. (2024). *Red Barnet: Efter besøg af statsministeren - Godt at regeringen vil kæmpe for børns digitale beskyttelse*. Ritzau Presse. Hentet fra <https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/13853043/red-barnet-efter-besog-af-statsministeren-godt-at-regeringen-vil-kaempe-for-borns-digitale-beskyttelse?publisherId=13559618&lang=da>

Red Barnet. (2021). *Vi bekæmper digitale krænkelse og overgreb*. Hentet fra <https://redbarnet.dk/vores-arbejde/barn-i-danmark/digitale-krænkelser/>

Red Barnet. (2022a). *Hver anden ung har oplevet digitale krænkelse*. Hentet fra <https://redbarnet.dk/nyheder/hver-anden-ung-har-oplevet-digitale-krænkelser/>

Red Barnet. (2022b). *Kommunal rundspørge om digitale krænkelse*. Hentet fra <https://sletdet.redbarnet.dk/wp-content/uploads/2022/09/Red-Barnet-Kommunal-rundspoerge-Rapportering-2022.pdf>

Red Barnet. (2023a). *Høringssvar - Vejledning generelle bestemmelser barnets lov*. Hentet fra https://res.cloudinary.com/dsbfgl5xo/images/v1702545150/Hoeringssvar_-

[Veiledning generelle bestemmelser barnets lov 04122023 RedBarnet/Hoeringsvar - Veiledning generelle bestemmelser barnets lov 04122023 RedBarnet.pdf? i=AA](#)

Red Barnet. (2023b). *Notat: Forslag til skærpet lovgivning om seksuelt krænkende materiale med børn*. Hentet fra https://redbarnet.dk/wp-content/uploads/2024/02/Notat_Forslag-til-skaerpet-lovgivning-om-seksuelt-kraenkende-materiale-med-boern.pdf

Red Barnet. (2023c). *Ny undersøgelse: Stor forskel på kommuners planer for at bekæmpe digitale krænkelse blandt børn*. Hentet fra <https://redbarnet.dk/nyheder/ny-undersogelse-stor-forskel-paa-kommuners-planer-for-at-bekaempe-digitale-kraenkelse-blandt-boern/>

Red Barnet. (u.å.). *Om Red Barnet*. Hentet fra <https://redbarnet.dk/om-red-barnet/>

Rambøll. (2021). *Børn og unges oplevelser med digitale krænkelse* [Rapport]. Hentet fra <https://sletdet.redbarnet.dk/wp-content/uploads/2022/02/sletdet-boern-og-unges-oplevelser-med-digitale-kraenkelse-rapport.pdf>

Social- og Boligstyrelsen. (u.å.). *Om os*. Hentet fra <https://www.sbst.dk/om-os>

Socialstyrelsen. (2020a). *Kommunale beredskaber til forebyggelse, opsporing og håndtering af overgreb mod børn og unge - En guide til kommunerne* [PDF]
<https://sbst.dk/media/10664/Kommunale%20beredskaber%20til%20forebyggelse%20opsporing%20og%20h%C3%A5ndtering%20af%20overgreb%20mod%20b%C3%B8rn%20og%20unge%20-%20En%20guide%20til%20kommunerne.pdf>

Socialstyrelsen. (2020b). *Ny guide til det kommunale beredskab om overgreb mod børn*. Hentet fra <https://www.sbst.dk/nyheder/2020/ny-guide-til-det-kommunale-beredskab-om-overgreb-mod-boern>

Spector, M., & Kitsuse, J. I. (1973). *Social Problems: A Re-Formulation*. *Social Problems*,

21(2), 145–159. <https://doi.org/10.2307/799536>

Stopchikane. (U.å.). *Hvad er digitale krænkelse?* Hentet fra <https://stopchikane.nu/om-digitale-krænkelser/hvad-er-digitale-krænkelser/>

Vejledning om generelle bestemmelser i barnets lov VEJ nr. 10073 af 19/12/2023, punkt 76.

Vejledning om indsatser og særlig støtte til børn og unge og deres familier VEJ nr. 9142 af 26/02/2019, punkt 34.

VIVE. (2023). *Trivsel blandt børn og unge i udsatte positioner*. Finansieret af Social-, Bolig- og Ældreministeriet. Hentet fra <https://www.vive.dk/media/pure/4vl88dox/23947692>

Ørbæk, K. S., & Wismann, I. M. L. (2024). *Hver tredje kommune bryder loven i forhold til indsatsen mod overgreb på børn, viser nye tal*. nyheder.tv2.dk.

<https://nyheder.tv2.dk/samfund/2024-02-09-hver-tredje-kommune-bryder-loven-i-forhold-til-indsatsen-mod-overgreb-paa-boern-viser-nye-tal>

17. Bilag

1. Interviewguide til Red Barnet
2. Interviewguide til KL
3. Interviewguide til Kommunerne, herunder Gladsaxe Kommune
4. Interviewguide til Social- og Boligstyrelsen, herunder SISO